

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

96181

64

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ**

Πτυχιακή Μελέτη

**Γεωργοοικονομικός Σχεδιασμός Καλλιέργειας 30 Στρεμμάτων Καρυδιάς
στο Νομό Μεσσηνίας**

Σπουδάστρια: Μιχαηλίδου Χαρίκλεια
Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Πετροπούλου Σμαραγδή

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 1997

Στους γονείς μου

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Κατά την συγκέντρωση των στοιχείων και την συγγραφή της μελέτης μου, βοηθήθηκα πολύ από ένα πλήθος ατόμων και υπηρεσιών που είναι δύσκολο να απαριθμηθούν ατομικά. Θα ήθελα να τους ευχαριστήσω όλους διότι χωρίς την συμβολή τους θα ήταν αδύνατη η σύνταξη της εργασίας μου.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα:

- Την επιβλέπουσα καθηγήτρια μου, κ. Πετροπούλου Σμαραγδή για την πολύτιμη βοήθεια της.
- Τον καλλιεργητή καρδιάς κ. Κουτουμάνο Νίκο.
- Τον συνσπουδαστή μου κ. Παπασημάκη Βασίλειο.
- Τους συνσπουδαστές μου Αναγνωστόπουλο Σεβαστιανό, Παπαϊωάννου Λευτέρη, Βασταρδή Μιχάλη, Μπεϊνά Χρήστο.
- Τον προϊστάμενο της Υπηρεσίας Αγροκτήματος του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας, κ. Καλογερόπουλο Παναγιώτη.
- Τους επιστημονικούς συνεργάτες του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας, κ. Κώτσιρα Αναστάσιο και κ. Μπούσιο Νικόλαο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

1) ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός και Διάρθρωση της Μελέτης.....	4
---------------------------------------	---

2) ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΡΥΔΙΩΝ.

1. Γενικά στοιχεία για την καρυδιά.....	6
2. Εισαγωγές.....	9
2.1. Εισαγωγές καρυδιών με κέλυφος από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	9
2.2. Εισαγωγές καρυδιών χωρίς κέλυφος από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	9
2.3. Εισαγωγές καρυδιών με κέλυφος από Τρίτες χώρες.....	10
2.4. Εισαγωγές καρυδιών χωρίς κέλυφος από Τρίτες χώρες.....	10
3. Εξαγωγές.....	12
3.1. Εξαγωγές καρυδιών με κέλυφος σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	12
3.2. Εξαγωγές καρυδιών χωρίς κέλυφος σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	13
3.3. Εξαγωγές καρυδιών με κέλυφος σε Τρίτες χώρες.....	13
3.4. Εξαγωγές καρυδιών χωρίς κέλυφος σε Τρίτες χώρες.....	13
4. Ξύλο καρυδιάς.....	17

3) ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ

1.	Καλλιεργητική τεχνική.....	20
1.1.	Εισαγωγή	20
1.2.	Βοτανική Ταξινόμηση-Μορφολογία.....	20
1.3.	Επικονίαση και Γονιμοποίηση.....	21
1.4.	Εδαφοκλιματολογικές συνθήκες.....	21
1.5.	Τοξικότητα καρδιάς.....	21
1.6.	Υποκείμενα - Οικιλίες.....	23
1.6.1.	Υποκείμενα.....	23
1.6.2.	Ποικιλίες.....	23
1.7.	Πολλαπλασιασμός - Εμβολιασμός.....	26
1.8.	Δομή της καλλιέργειας.....	26
1.9.	Καλλιεργητική τεχνική.....	27
1.10.	Εχθροί και ασθένειες.....	28
1.11.	Ωρίμανση - Συγκομιδή.....	28

4) ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΡΥΔΙΑΣ

1.	Κόστος Παραγωγής.....	30
2.	Απογραφή των Περιουσιακών στοιχείων της καλλιέργειας καρδιάς.....	33
3.	Υπολογισμός Δαπανών Παραγωγής Καλιφορνέζικης Καρυδιάς.....	41
4.	Οικονομικά αποτελέσματα γεωργικής εκμετάλλευσης 30 στρεμμάτων.....	51
4.1.	Με ίδια σπορά του παραγωγού.....	52
4.2.	Με αγορά έτοιμων δενδρυλίων.....	55

5) ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Κοινή Αγροτική Πολιτική 59

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Συμπεράσματα..... 64

2. Προτάσεις 65

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 66

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2..... 81

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 90

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο σκοπός της πτυχιακής αυτής μελέτης είναι ο γεωργοοικονομικός σχεδιασμός μιας καλλιέργειας 30 στρεμμάτων καρυδιάς στο νομό Μεσσηνίας.

Αρχικά γίνεται οικονομική ανάλυση του υφιστάμενου συστήματος παραγωγής και εμπορίας καρυδιών και ξύλου καρυδιάς στην Ελλάδα και στον νομό Μεσσηνίας (Κεφάλαιο 1).

Στη συνέχεια εξετάζεται η καλλιεργητική τεχνική (κεφάλαιο 2). Υπολογίζεται αναλυτικά το κόστος παραγωγής 30 στρεμμάτων καλιφορνέζικης καρυδιάς, για την χρονική διάρκεια των πρώτων 10 ετών, με ίδια σπορά του παραγωγού και με αγορά έτοιμων δενδρυλίων. Ακολουθεί ο υπολογισμός του κόστους και του κέρδους κάθε έτους χωριστά (Κεφάλαιο 3).

Έπειτα μελετάται η Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω των ισχύοντων κανονισμών για τους καρπούς με κέλυφος και ειδικότερα για την καρυδιά (Κεφάλαιο 4).

Τέλος, γίνεται σύναψη των συμπερασμάτων και μια προσπάθεια να προταθούν λύσεις για τα υπάρχοντα προβλήματα της καλλιέργειας καρυδιάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΡΥΔΙΑΣ

1. Γενικά στοιχεία για την καρυδιά.

Η καρυδιά είναι μια καλλιέργεια ακρόδερμων που καταλαμβάνει μικρή έκταση σε σχέση με τα εσπεριδοειδή, τα μηλοειδή και τα πυρηνοκάρπια στη χώρα μας.

Η καρυδιά καλλιεργείται κατά κύριο λόγο στις ορεινές κοινότητες της χώρας μας (πίνακας 1), αφού οι τελευταίες καταλαμβάνουν το 79% των συνολικών καλλιεργούμενων εκτάσεων και αυτό είναι η καρυδιά απαιτεί για να αναπτυχθεί χαμηλές θερμοκρασίες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Μεταξύ των ετών 1986 - 1992 παρατηρείται μία σταδιακή μείωση των ορεινών και των πεδινών καλλιεργούμενων εκτάσεων, ενώ αντιστοίχα οι ημιορεινές εκτάσεις παραμένουν σχεδόν σταθερές.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Συνολική έκταση καλλιέργειας καρυδιάς στην Ελλάδα από το έτος 1986 - 1992

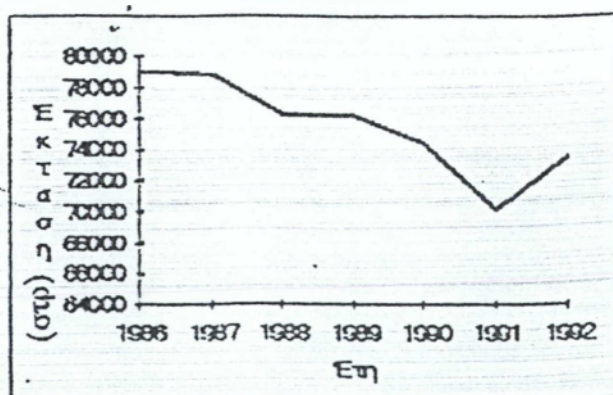
έκταση σε στρέμματα

ΕΤ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΔΙΝΕΣ	ΗΜΟΡΕΙΝΕΣ	ΟΡΕΙΝΕΣ
1986	79.092	4.274	10.504	64.314
1987	78.857	4.206	10.604	64.047
1988	76.354	4.135	10.636	61.583
1989	76.237	7.623	10.421	57.993
1990	74.503	7.677	10.655	56.171
1991	70.226	7.231	10.532	52.463
1992	73.532	7.562	10.784	55.186

ΗΓΗ:Ε.Σ.Υ.Ε.

Αυτό έρχεται ως αποτέλεσμα και την σταδιακή μείωση της συνολικής καλλιεργούμενης έκτασης (Διάγραμμα 1)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

Γραμμά 1: Μεταβολή της συνολικής καλλιεργούμενης έκτασης καρυδιάς στην Ελλάδα κατά τα έτη 1986 - 1992

Αντίστοιχα, το μεγαλύτερο ποσό του προϊόντος παράγεται στις ορεινές κοινότητες (Πίνακας 2).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

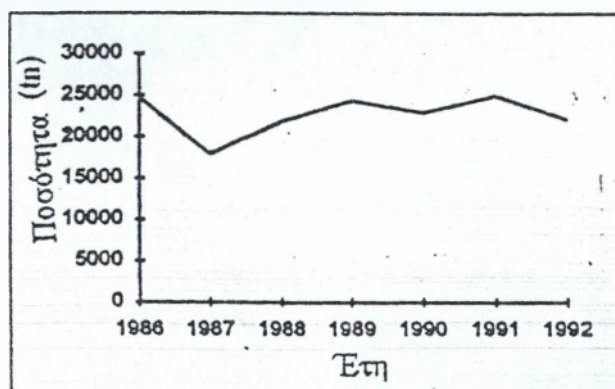
Συνολική παραγωγή της καλλιέργειας καρυδιάς στην Ελλάδα και στο νομό Μεσσηνίας κατά τα έτη 1986-1992

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΔΙΝΕΣ	ΗΜΙΟΡΕΙΝΕΣ	παραγωγή σε τόνους	
				ΟΡΕΙΝΕΣ	ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
1986	24.764	5.149	5.139	14.476	937
1987	17.917	3.414	3.847	10.656	624
1988	21.896	4.305	4.520	13.071	845
1989	24.425	4.599	5.113	14.713	783
1990	22.988	4.318	4.808	13.862	708
1991	25.100	4.414	5.065	15.621	715
1992	22.150	4.214	4.399	13.537	657

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε.

Η συνολική ποσότητα αυξομειώνεται κατά τα έτη 1986 - 1992 (διάγραμμα 2). Η μείωση είναι σταθερή στις πεδινές κοινότητες, ίσως διότι οι καλλιεργητές, ξεριζώνουν τις καρυδιές για να εγκαταστήσουν πιο κερδοφόρες καλλιέργειες είτε δενδροκομικές είτε κηπευτικές.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

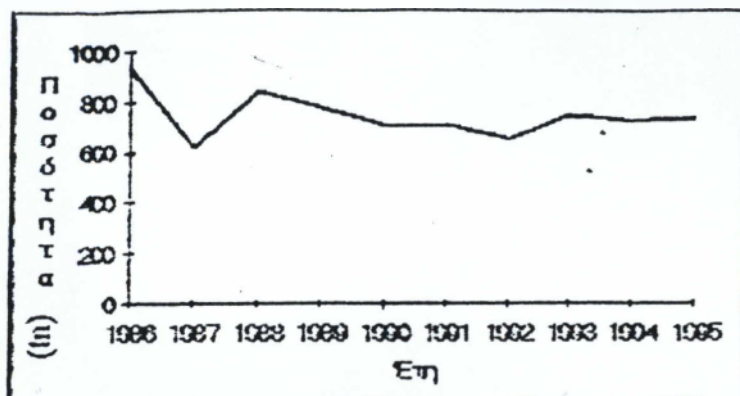

Διάγραμμα 2: Μεταβολή της συνολικής παραγόμενης ποσότητας καρυδιών στην Ελλάδα κατά τα έτη 1986 - 1992.

Αντιστοιχία στο νομό Μεσσηνίας ελλαιώνεται η παραγωγή κατά τα έτη 1986 - 1992
(Διάγραμμα 3)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3

Διάγραμμα 3: Μεταβολή της παραγωγής καρυδιών στο νομό Μεσσηνίας κατά τα έτη 1986 - 1992.

Μεταξύ των ετών 1986 - 1992, ο αριθμός των δένδρων σε κανονικούς δενδρώνες στο νομό Μεσσηνίας αλλά και ο συνολικός αριθμός δένδρων μειώνεται σημαντικά (Παράρτημα 4 , πίνακας 1).

Το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται και στο σύνολο της Ελλάδας, παρουσιάζοντας την τάση των παραγωγών για καταστροφή των ήδη υπάρχουσων καλλιέργειών.

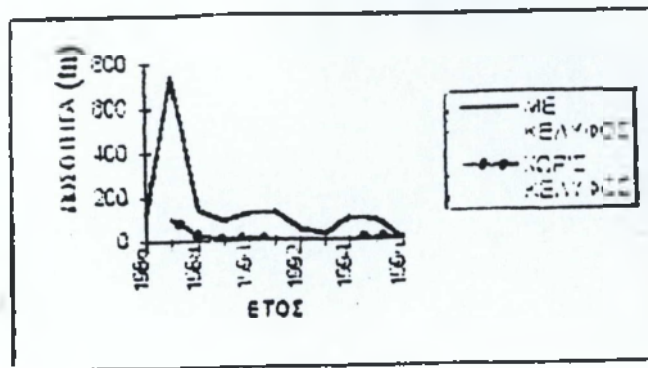
Ο αριθμός των δένδρων κανονικών δενδρώνων στο νομό Μεσσηνίας καλύπτει σχεδόν το 2% του συνολικού αριθμού δένδρων κανονικών δενδρώνων στην Ελλάδα. Επίσης ο συνολικός αριθμός δένδρων καρυδιάς στο νομό Μεσσηνίας καλύπτει σχεδόν το ίδιο ποσοστό στο συνολικό αριθμό δένδρων στην Ελλάδα. Ο αριθμός των δένδρων που καλλιεργείται συστηματικά καλύπτει περίπου το 27% του συνόλου των δένδρων που καλλιεργούνται στο νομό Μεσσηνίας. Συστηματική καλλιέργεια γίνεται στις κοινότητες Πολιανής και Αλαγονίας.

Κατά τα έτη 1986 - 1992 η ακαθάριστη αξία παραγωγής (Α.Α.Π.) έχει μειωθεί κατά 68% με αποτέλεσμα ο παραγωγός να έχει σημαντικά μικρότερο κέρδος και να οδηγείται στην εκρίζωση των δένδρων (πίνακας 3).. Παράλληλα μεταξύ 1986 - 1995, η μέση ετήσια Σταθμισμένη Τιμή Παραγωγού μειώθηκε κατά 34% περίπου. Η μέγιστη τιμή της παρουσιάζεται το έτος 1988, δίνοντας 215,74 δρχ/κιλό, ενώ η ελάχιστη το 1994 με 128,3 δρχ/κιλό. Η σύγκριση των τιμών γίνεται με αναγωγή αυτών με βάση το δείκτη πληθωρισμού (Παράρτημα 1 ,πίνακας 2). Η παραγωγικότητα (κιλά/στρέμμα) παραμένει σχεδόν σταθερή και κυμαίνεται γύρω στα 300 κιλά/στρέμμα, ενώ η παραγωγικότητα (δρχ./στρέμμα) μειώνεται κατά 65%, στοιχείο αποθαρυντικό για την ανάπτυξη της καλλιέργειας.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4: Μεταβολή της ποσότητας εισαγωγών καρυδιών με κέλυφος και καρυδιών χωρίς κέλυφος από χώρες της Ε.Ε.

Η αντίστοιχη αξία εισαγωγών αυξομειώνεται. (Παράρτημα Ι πίνακας 6).

2.3. Εισαγωγές καρυδιών με κέλυφος από Τρίτες χώρες

Παράλληλα τα ίδια έτη, η Ελλάδα εισήγαγε καρύδια και από Τρίτες χώρες. Το α' εξάμηνο του 1996 δεν έγινε καμία εισαγωγή καρυδιών με κέλυφος από Τρίτες χώρες (Παράρτημα Ι, πίνακας 7).

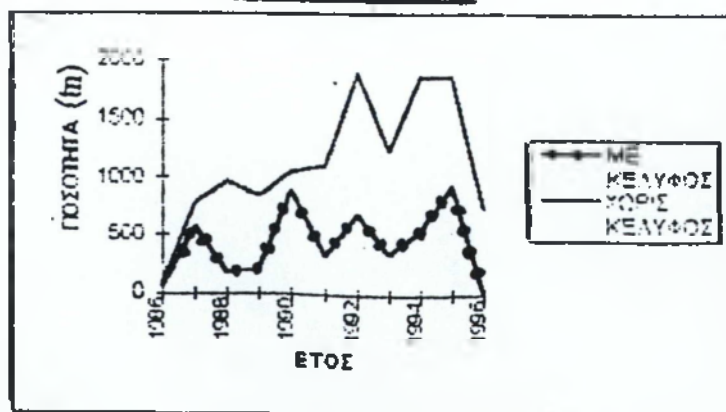
Οι ΗΠΑ τροφοδοτούν την Ελλάδα με την μεγαλύτερη ποσότητα προϊόντος. Η υψηλότερη εισαγωγή έγινε το έτος 1995 (διάγραμμα 5).

2.4. Εισαγωγές καρυδιών χωρίς κέλυφος από Τρίτες χώρες

Η αξία των εισαγωγών αυξομειώνεται παράλληλα. Καρύδια χωρίς κέλυφος ισήχθησαν από Τρίτες χώρες, καθόλα τα έτη μεταξύ 1986 - 1996 (Παράρτημα Ι, πίνακας 7).

Η μεγαλύτερη ποσότητα εισαγωγών έγινε, από τις ΗΠΑ, ενώ η μεγαλύτερη εισαγωγή έγινε το έτος 1992 (διάγραμμα 5).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5: Μεταβολή της ποσότητας εισαγωγών καρυδιών με κέλυφος και καρυδιών χωρίς κέλυφος από Τρίτες χώρες.

Η αξία των εισαγωγών αυξομειώνεται αντίστοιχα. Μελετώντας τη διαχρονική εξέλιξη των εισαγωγών καρυδιών παρατηρείται πως εισάγεται μεγαλύτερη ποσότητα καρυδιών χωρίς κέλυφος (πίνακας 4).

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Διαχρονική εξέλιξη των εισαγωγών καρυδιών στην Ελλάδα με και χωρίς κέλυφος κατά τα έτη 1986 - 1996

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΑΡΥΔΙΩΝ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ				ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΑΡΥΔΙΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΕΛΥΦΟΣ			
	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ	ΤΙΜΗ (ΔΡΧ/ΚΙΛΟ)	ΑΠΟΠΛΗΘΩΡΙΣΜΕΝΗ ΤΙΜΗ (ΔΡΧ/ΚΙΛΟ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ	ΤΙΜΗ (ΔΡΧ/ΚΙΛΟ)	ΑΠΟΠΛΗΘΩΡΙΣΜΕΝΗ ΤΙΜΗ (ΔΡΧ/ΚΙΛΟ)
1986	168	42.100	250,5	250,5	87	43.302	497,7	497,7
1987	1.373	368.997	268,7	232,0	875	417.977	477,6	412,4
1988	315	80.459	255,4	193,7	985	545.276	553,6	420,0
1989	289	85.177	294,7	194,7	840	545.177	649,0	429,0
1990	1.005	259.888	258,6	145,5	1.064	733.042	689,0	387,7
1991	449	179.224	399,1	182,8	1.142	808.056	707,5	324,0
1992	727	297.441	409,1	158,8	1.884	1.435.597	762,0	296,0
1993	376,4	125.171	332,5	116,5	1.238	1.055.838	852,8	299,0
1994	644,1	218.606	339,4	107,6	1.871,1	1.384.854	740,1	234,8
1995	1.021,1	328.846	322,0	92,8	1.865,2	1.372.020	735,5	212,1
1996*	-	-	-	-	742,4	336.980	754,0	120,0

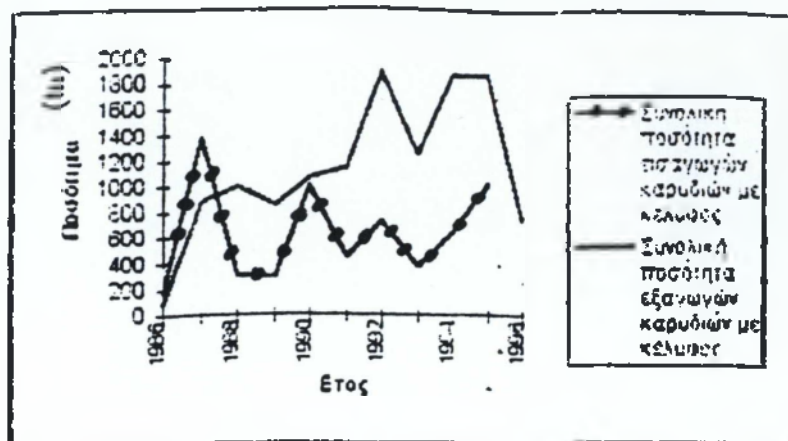
ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

* Τα στοιχεία του 1996 είναι προσωρινά και καλύπτουν το α' εξάμηνο αυτού.

Η ποσότητα και στις δύο κατηγορίες αυξομειώνεται με τα έτη (Διάγραμμα 6).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6: Μεταβολή της συνολικής ποσότητας εισαγωγών καρυδιών με κέλυφος και καρυδιών χωρίς κέλυφος κατά τα έτη 1986 - 1996

Η τιμή ανά κιλό και στα δύο είδη προϊόντος μειώθηκε σημαντικά, ιδιαίτερα στη δεύτερη κατηγορία, με ελάχιστη τιμή για τα καρύδια με κέλυφος το έτος 1995, ενώ για τα καρύδια χωρίς κέλυφος το έτος 1996. Η μείωση αυτή είναι επιθυμητή για τη χώρα μας, για να μπορεί να εισάγει σε χαμηλή τιμή το προϊόν εώς ότου είναι σε θέση να καλύπτει μόνη της, τις ανάγκες της αγοράς της.

3. Εξαγωγές

3.1. Εξαγωγές καρυδιών με κέλυφος σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παράλληλα με την εισαγωγή καρυδιών γίνεται και εξαγωγή καρυδιών με κέλυφος και χωρίς κέλυφος σε χώρες της Ε.Ε. και σε Τρίτες χώρες. Η εξαγωγή αυτή πιθανόν να εστιάζεται σε εξαγωγή διαφορετικών ποικιλιών ή εξαγωγή σε χώρες στις οποίες δεν είναι δυνατή η καλλιέργεια της καρδιάς σε βαθμό τέτοιο που να καλύψει τις ανάγκες της αγοράς της π.χ. Ιταλία, Γερμανία, Εξωτερ, Βουλγαρία κ.α. Μεταξύ των ετών 1986 - 1990 και 1994 δεν έγινε καμία εξαγωγή καρυδιών με κέλυφος σε χώρες της Ε.Ε. (Παράρτημα Πίνακας 9).

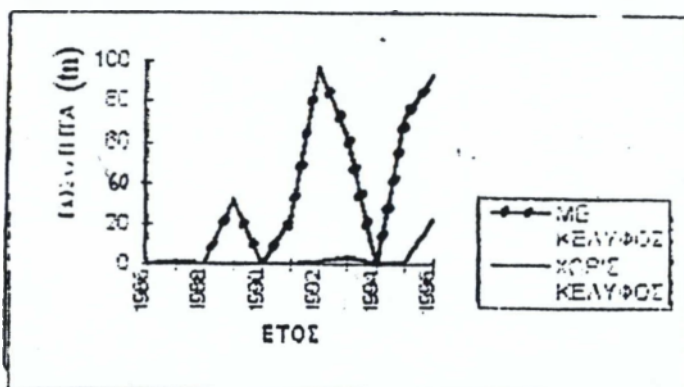
Η Ιταλία εισάγει την μεγαλύτερη ποσότητα καρπού, ενώ το 1992 έγινε η μεγαλύτερη εξαγωγή του προϊόντος (διάγραμμα 7).

3.2. Εξαγωγές καρυδιών χωρίς κέλυφος σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η αξία αυξομειώνεται ανάλογα. Τα έτη 1990 δεν έγινε καμία εξαγωγή καρυδιών χωρίς κέλυφος σε χώρες της Ε.Ε. (Παράρτημα 1, πίνακας 10).

Η μεγαλύτερη ποσότητα εξήχθη στην Αγγλία το 1989, (διάγραμμα 7), ενώ η μικρότερη ποσότητα στο Βέλγιο. Η αξία διαισθηφώνεται ανάλογα με την ποσότητα.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7 Μεταβολή της ποσότητας εξαγωγών καρυδιών με κέλυφος και καρυδιών χωρίς κέλυφος σε χώρες της Ε.Ε.

3.3. Εξαγωγές καρυδιών με κέλυφος σε Τρίτες χώρες

Η χώρα μας εξαγει καρύδια με κέλυφος και σε Τρίτες χώρες (Παράρτημα 1, πίνακας 11).

Η μεγαλύτερη ποσότητα του προϊόντος εξήχθησε το 1992 (Διάγραμμα 8).

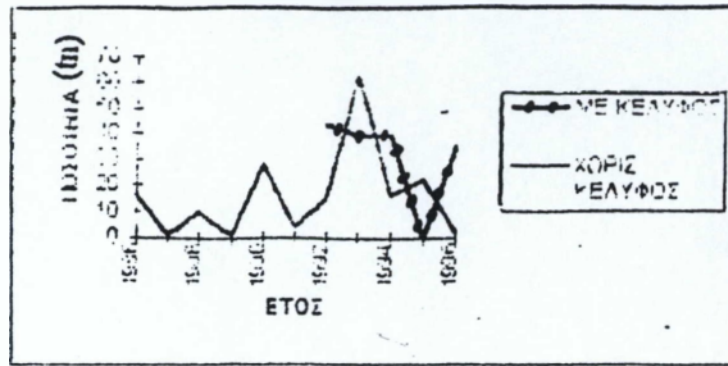
Οι Η.Π.Α. απορροφούν το περισσότερο προϊόν.

3.4. Εξαγωγές καρυδιών χωρίς κέλυφος σε Τρίτες χώρες

Όλα τα έτη από τα 1986- 1996 έγιναν εξαγωγές καρυδιών χωρίς κέλυφος (Παράρτημα 1, Πίνακας 12).

Η Κύπρος εισάγει κατά κύριο λόγο το προϊόν από την χώρα μας. Η μεγαλύτερη εξαγωγή έγινε το έτος 1990 (διάγραμμα 8).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8 : Μεταβολή της ποσότητας εξαγωγών καρυδιών με κέλυφος και καρυδιών χωρίς κέλυφος σε τρίτες χώρες.

Στο πρώτο είδος προϊόντος, η τιμή ανά κιλό παραμένει σχεδόν σταθερή (μικρή μείωση). Η τιμή ανά κιλό των καρυδιών χωρίς κέλυφος μεταξύ των ετών 1986 - 1996 μειώθηκε περίπου στο ήμισυ. Η ελάχιστη τιμή στα καρύδια με κέλυφος παρουσιάστηκε το έτος 1992. Στα καρύδια χωρίς κέλυφος, η μικρότερη τιμή παρουσιάστηκε το έτος 1989 και η μεγαλύτερη το έτος 1987. Η μείωση αυτή των τιμών δεν είναι επιθυμητή, διότι μειώνεται το συνάλλαγμα που εισχωρεί στη χώρα μας.

Μετά από μελέτη της εξέλιξης των συνολικών εξαγωγών και εισαγωγών καρυδιών κατά τα έτη 1986 - 1996, παρατηρήθηκε πως εισάγεται σημαντικά μεγαλύτερη ποσότητα καρυδιών από αυτή που εξάγεται (πίνακας 5).

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Διαχρονική εξέλιξη των εξαγωγών καρυδιών με και χωρίς κέλυφος κατά τα έτη 1986-1996.

ποσότητα σε τόννους
αξία σε γιλ.δρ

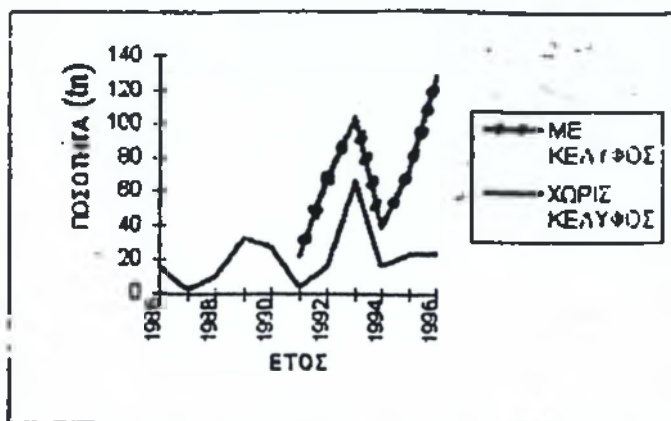
ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΚΑΡΥΔΙΩΝ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ				ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΚΑΡΥΔΙΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΕΛΥΦΟΣ			
	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ	ΤΙΜΗ δρχ/κιλό	ΑΠΟΠΛΗΘΩΡΙΣΜΕΝΗ ΤΙΜΗ δρχ/κιλό	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ	ΤΙΜΗ δρχ/κιλό	ΑΠΟΠΛΗΘΩΡΙΣΜΕΝΗ ΤΙΜΗ δρχ/κιλό
1986	-	80	-	-	16	6.044	377,7	377,7
1987	-	132	-	-	2	1.079	539,5	465,8
1988	-	-	-	-	10	2.012	201,2	152,7
1989	-	47	-	-	33	14.421	437,9	288,8
1990	-	306	-	-	27	7.081	262,2	147,5
1991	22	5.317	241,6	110,6	4	3.662	915,5	419,3
1992	67	16.844	251,4	97,6	16	7.388	461,7	179,3
1993	103,1	49.464	479,7	168,1	66	84.074	1.274,8	446,8
1994	39	12.945	332,0	105,3	16,68	13.969	837,4	265,6
1995	72,5	37.533	517,6	142,2	23,6	21.990	931,7	268,7
1996*	127	52.234	411,3	108,6	24,2	15.797	652,7	182,4

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

* προσωρινά στοιχεία για το πρώτο εξάμηνο.

Η εξαγόμενη ποσότητα και στις δύο κατηγορίες αυξομειώνεται με τα έτη (διαγράμμα 9)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9: Μεταβολή της συνολικής ποσότητας εξαγωγών καρυδιών με κέλυφος και καρυδιών χωρίς κέλυφος κατά τα έτη 1986 - 1996.

Αξιολογώντας τη διαχρονική εξέλιξη των εξαγωγών καρυδιών παρατηρείται πως εξάγεται μεγαλύτερη ποσότητα καρυδιών με κέλυφος από καρυδιών χωρίς κέλυφος (πίνακας 6).

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

Διαχρονική εξέλιξη των συνολικών εισαγωγών και εξαγωγών καρυδιών κατά τα έτη 1986 -1996.

ποσότητα σε τόνους
αξία σε γλ.δρχ

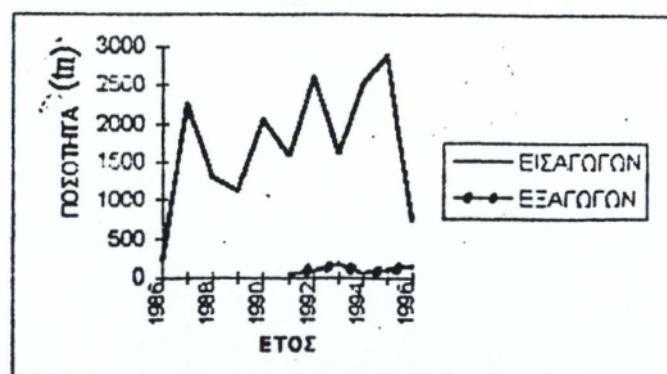
ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΑΡΥΔΙΩΝ				ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΚΑΡΥΔΙΩΝ			
	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ	ΤΙΜΗ δρχ/κιλό	ΑΠΟΠΛΗΘ ΡΥΣΜΕΝΗ Η ΤΙΜΗ δρχ/κιλό	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ	ΤΙΜΗ δρχ/κιλό	ΑΠΟΠΛΗΘ ΡΥΣΜΕΝΗ ΤΙΜΗ δρχ/κιλό
1986	225	85.402	335,0	335,0	-	6.124	-	-
1987	2.248	786.974	350,0	302,2	-	1.211	-	-
1988	1.300	625.735	481,3	365,2	10	2.012	201,2	152,6
1989	1.129	630.354	558,3	369,0	-	14.468	-	-
1990	2.071	992.930	479,4	269,7	-	7.387	-	-
1991	1.591	987.280	620,5	284,2	26	8.979	345,3	158,1
1992	2.611	1.733.038	663,7	257,7	83	24.232	292,0	113,4
1993	1.614,4	1.181.009	731,5	256,4	169,1	133.538	789,7	276,8
1994	2.515,2	1.603.460	637,5	202,2	55,68	26.914	483,3	153,3
1995	2.886,3	1.700.866	589,3	170,0	96,1	59.523	619,4	178,6
1996*	742,4	336.980	454,0	112,0	151,2	68.031	450,0	118,8

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

* προσωρινά στοιχεία για το πρώτο εξάμηνο

Η συνολική ποσότητα εισαγωγών και εξαγωγών μεταβάλεται κατά την διάρκεια αυτών των ετών (διάγραμμα 10) ανάλογα με το ύψος της εγχώριας παραγωγής του προϊόντος και των αναγκών της εσωτερικής και της εξωτερικής αγοράς.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10 : Μεταβολή της συνολικής ποσότητας εισαγωγών και εξαγωγών καρυδιών κατά τα έτη 1986 - 1996.

4. Ξύλο καρυδιάς

Η καρυδιά εκτός από την συλλογή καρπών μπορεί να δώσει για εκμετάλλευση και το ξύλο της. Οι ανάγκες της αγοράς καλύπτονται και με την εισαγωγή ξύλου καρυδιάς, από χώρες της Ε.Ε. και από Τρίτες χώρες (πίνακας 7').

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

Ποσότητα και αξία εισαγωγών ξύλου καρυδιάς στην Ελλάδα κατά τα έτη 1993 - 1996.

ΕΤΟΣ		ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ
1993	Ε.Ε.	-	-	-
		ΣΥΝΟΛΟ	-	-
	ΤΡΙΤΕΣ	ΑΛΒΑΝΙΑ	8	326
	ΧΩΡΕΣ	ΠΡΩΗΝ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	36	2.064
		ΣΥΝΟΛΟ	44	2.590
1994	Ε.Ε.	-	-	-
		ΣΥΝΟΛΟ	-	-
	ΤΡΙΤΕΣ	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	27	2.224
	ΧΩΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	27	2.224
1995	Ε.Ε.	-	-	-
		ΣΥΝΟΛΟ	-	-
	ΤΡΙΤΕΣ	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	52	6.286
	ΧΩΡΕΣ	ΣΕΡΒΙΑ	15	2.774
		ΠΡΩΗΝ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	23	4.338
		ΓΚΑΝΑ	21	4.286
		ΗΠΑ	29	11.371
		ΣΥΝΟΛΟ	140	29.055
1996	Ε.Ε.	ΙΤΑΛΙΑ	89	34.212
		ΣΥΝΟΛΟ	89	34.212
	ΤΡΙΤΕΣ	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	-	-
	ΧΩΡΕΣ	ΣΕΡΒΙΑ	-	-
		ΠΡΩΗΝ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	-	-
		ΣΥΝΟΛΟ	2	128

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Ξεχωριστό εμπόριο της Ελλάδος.

* Τα στοιχεία του 1996 είναι προσωρινά και καλύπτουν το α' εξάμηνο αυτού.

Τα έτη 1993-1995 δεν έγινε καμία εισαγωγή ξύλου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η μεγαλύτερη εισαγωγή έγινε από την Βουλγαρία το έτος 1995 όπου έγινε και ο μεγαλύτερος όγκος εισαγωγών.

Κατά τα έτη 1993 - 1996 έγιναν εξαγωγές ξύλου καρυδιάς στην Ιταλία (πίνακας 8) και στην Κύπρο, μόνο το έτος 1993.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

Ποσότητα και αξία εξαγωγών ξύλου καρυδιάς από την Ελλάδα κατά τα έτη 1993 - 1996

ποσότητα σε τόνους
αξία σε χιλ.δρχ.

ΕΤΟΣ	ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ
1993	Ε.Ε.	899	169.024
	ΙΤΑΛΙΑ ΣΥΝΟΛΟ	899	169.024
	ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ	22	3.582
	ΚΥΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ	22	3.582
1994	Ε.Ε.	318	61.793
	ΙΤΑΛΙΑ ΣΥΝΟΛΟ	318	61.793
	ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ	-	-
	ΣΥΝΟΛΟ	-	-
1995	Ε.Ε.	698	142.674
	ΙΤΑΛΙΑ ΣΥΝΟΛΟ	698	142.674
	ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ	-	-
	ΣΥΝΟΛΟ	-	-
1996	Ε.Ε.	172	15.028
	ΙΤΑΛΙΑ ΣΥΝΟΛΟ	172	15.028
	ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ	-	-
	ΣΥΝΟΛΟ	-	-

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

* Τα στοιχεία του 1996 είναι προσωρινά και καλύπτουν το α' εξάμηνο αυτού.

Η ποσότητα ξύλου καρυδιάς που εξάγεται είναι μικρή και άρα το συνάλλαγμα που εισέρχεται στη χώρα μας μικρό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ

1. ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ

1.1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η καρυδιά κατάγεται από την Ασία. Στην Ελλάδα μεταφέρθηκε από το Ιράν. Στην Ευρώπη καλλιεργήθηκε πρώτα στην Ιταλία. Στην Αμερική μεταφέρθηκε από τους πρώτους μετανάστες της.

Στην Ελλάδα καλλιεργείται σε όλα τα διαμερίσματα της χώρας και ιδιαίτερα στις ορεινές περιοχές. Στο νομό Μεσσηνίας καλλιεργείται στις περιοχές Αλαγονίας, Πηγών, Αρτεμισίας, Λαδά, Δυρραχίου και κυρίως στην κοινότητα Πολιανής. Οι περιοχές αυτές είναι ορεινές με μέσο ύψος 600μ.

Η καρυδιά καλλιεργείται για τους καρπούς της που καταναλώνονται νωποί ή ξηροί και για το ξύλο της που χρησιμοποιείται στην επιπλοποιία. Τα φύλλα και το πράσινο τσόφλι των καρπών είναι φαρμακευτικά.

Η χημική σύσταση των ξερών καρυδιών είναι: Λευκοματοειδή 15,77%, λιπαρές ουσίες 57,43%, μη αζωτούχες ουσίες 13,03%, Τέφρα 2% και νερό 7,18%

1.2. ΒΟΤΑΝΙΚΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ

Η καλλιεργούμενη καρυδιά ανήκει στο είδος Juglans regia L. τής οικογένειας Juglandaceae.

Η καρυδιά είναι δένδρο φυλλοβόλο, μακρόβιο, μόνικο, δίκλινο, με ύψος που έφτανε έως τα 30 μ., (Παράρτημα 2, εικ. 1, 2). Σήμερα χρησιμοποιούνται χαμηλά δένδρα με σκοπό τη διευκόλυνση των καλλιεργητικών εργασιών και τη συλλογή του καρπού.

Η ρίζα είναι βαθιά, πασσαλώδης με πολλές διακλαδώσεις. Ο κορμός είναι ευθύς, χοντρός, με φλούδα καστανέρυθη τα πρώτα 3 - 4 χρόνια, κι έπειτα σταχτιά. Οι βραχίονες του δένδρου είναι πολύ γεροί, χοντροί και διακλαδίζονται προς την εξωτερική πλευρά του δένδρου. Τα μικρά κλαδιά σπάζουν εύκολα. Η κόμη είναι μεγάλη, πυκνή, σφαιρική. Τα φύλλα είναι σύνθετα, κατ'εναλλαγή, με περιττό αριθμό φυλλαρίων (5 - 13), (παράρτημα 2, εικ. 3).

Οι οφθαλμοί διακρίνονται σε ξυλοφόρους σε μικτούς και σε απλούς ανθοφόρους ή ιουλοφόρους. Οι ξυλοφόροι απαντώνται πλάγια ή επάκρια των βλαστών, οι μικτοί κυρίως πλάγια και οι ιουλοφόροι πάντοτε πλάγια. Σε κάθε κόμβο υπάρχουν 1 - 3 υπερκείμενοι, συνήθως ξυλοφόροι ή ιουλοφόροι οφθαλμοί. Οι οφθαλμοί εκπτύσσονται την άνοιξη (παράρτημα 2, εικ. 4).

Τα θηλυκά άνθη εμφανίζονται 1 - 3, στη μασχάλη των φύλλων προς την κορυφή του δένδρου, σε τρέχουσα βλάστηση. Τα αρσενικά άνθη, σχηματίζουν ίουλους που κλίνουν προς τα κάτω, σε ξύλο παρελθόντος έτους, (Παράρτημα 2, εικ. 5, 6, 7).

Ο καρπός είναι δρύπη. Ο εξωτερικός φλοιός αρχικά είναι πράσινος, αργότερα μαυρίζει, ζαρώνει, με αποτέλεσμα να ελευθερώνεται το καρύδι με το σκληρό περίβλημα, (παράρτημα 2, εικ. 8, 9, 10, 11). Η επικονίαση των ανθέων γίνεται με τον άνεμο.

1.3. ΕΠΙΚΟΝΙΑΣΗ - ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗ

Οι ποικιλίες της καρυδιάς είναι αυτογόνιμες και ορισμένες σταυρογόνιμες. Παρ'όσα όμως ορισμένες είναι αυτογόνιμες, δεν μπορούν να αυτογονιμοποιηθούν λόγω του φαινομένου της διχογαμίας. Για να εξασφαλιστεί επαρκής επικονίαση και επομένως μέγιστη παραγωγή, συνιστάται η φύτευση δύο ή περισσότερων ποικιλιών, στο ίδιο αγροτεμάχιο. (πίνακας 1.3.1.). Σε περίπτωση που η φυσική επικονίαση δεν είναι επαρκής τότε μπορεί να γίνει τεχνητή με συλλογή γύρης από ίσους άλλης ποικιλίας.

1.4. ΕΔΑΦΟΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

Κατάλληλο έδαφος για την καλλιέργεια καρυδιάς είναι το βαθύ, αμμοπηλώδες, καλά αποστραγγιζόμενο, αρδευόμενο, πλούσιο σε οργανική ουσία με ΡΗ 5- 8 και μικρής συγκέντρωσης σε Να, Cl και Β (Παράρτημα 1; Ανάλυση δείγματος εδάφους). Οι καρυδιές αντέχουν σε ενεργό ασβέστιο μέχρι 15%. Μπορεί να καλλιεργηθεί σε υψόμετρο μέχρι 1000 μ. Στο νομό Μεσσηνίας καλλιεργείται κυρίως σε ύψος 650 μ. (κοινότητα Πολιανής), (Παράρτημα 2, εικ. 13) και 800 μ. (κοινότητα Αλαγονίας).

Η καρυδιά ευδοκίμει σε εύκρατο κλίμα (Παράρτημα 1, πίνακας 13), όχι πολύ θερμό το καλοκαίρι και απαλλαγμένο από παγετούς (Παράρτημα 2, εικ. 14), ειδικά ανοιξιάτικους (Παράρτημα 1, πίνακας 14). Αντέχει σε θερμοκρασία έως 38°C - 40°C (συχνά έως 45°C) και στην περίοδο του ληθάργου έως -10°C - C- 12°), (Παράρτημα 1, Πίνακας 15).

Οι ανάγκες σε χειμερινό ψύχος είναι 700 - 1500 ώρες.

Ως προς την βροχόπτωση, η καρυδιά χρειάζεται τουλάχιστον 700 mm βροχής ετησίως (Παράρτημα 1, πίνακας 16).

1.5. ΤΟΞΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΡΥΔΙΑΣ

Τοξικότητα καρυδιάς είναι ένα φαινόμενο που στηρίζεται στην αλληλεπίδραση του δένδρου της καρυδιάς και του περιβάλλοντος.

Φυτά ντομάτας, πατάτας και μηδικής δεν μπορούν να καλλιεργηθούν κοντά σε δένδρο καρυδιάς. Παρουσιάζουν συμπτώματα παρόμοια των αδρομυκώσεων. Το φαινόμενο αυτό οφείλεται στην έκκριση μίας τοξικής ουσίας, η οποία καλείται <<Juglone>> από το ριζικό σύστημα της καρυδιάς και η οποία καταστρέφει τα απορροφητικά ριζικά τριχίδια των εν λόγω φυτών.

Επιπολαύριζα φυτά όπως π.χ. τα δημητριακά δεν επηρεάζονται από την ουσία αυτή. Παράλληλα υπάρχουν φυτά όπως τα φασόλια, το τριφύλλι και τα τεύτλα που ευνοούνται από την έκκριση της ουσίας αυτής.

Πίνακας 1.3.1: Συνδιασμός ποικιλιών καρυδιάς για την εξασφάλιση ικανοποιητικής σταυρεπικονίασης

Επικονιαζόμενες	Επικονιαστές																					
	PAYNE	AMIGO	SERR	CHICO	MARBOT	VINA	GUSTINE	TEHAMA	EYREKA	SORRENTO	LOMPOC	HARTLEY	MAYETTE	PARISIENNE	FRANQUETTE	GRAND JEAN	CORNE	PEDRO	SCARSHI	FRANQUETTE	MEYLANAISF	
PAYNE									•			•			•							
AMIGO												•			•			•				
SERR		•					•		•													
CHICO	•		•				•															
MARBOT															•							
VINA		•						•				•						•				
GUSTINE				•														•				
TEHAMA												•			•							
EYREKA												•			•							
SORRENTO												•			•							
LOMPOC		•					•															
HARTLEY													•		•							
MAYETTE																						•
PARISIENNE																						•
FRANQUETTE													•							•		•
GRAND JEAN															•							
CORNE																						•
PEDRO															•							
ASHLEY				•				•										•				

• Ποικιλίες κατάλληλες για καλή επικονίαση

1.6. ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ - ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ

1.6.1. Υποκείμενα

Τα υποκείμενα της καρυδιάς παράγονται από σπορά, ειδών του γένους Juglans.

Τα κυριότερα από αυτά είναι τα σπορόφυτα ήμερης καρυδιάς (Juglans regia) και τα σπορόφυτα της μαύρης καρυδιάς (Juglans nigra).

Juglans regia

Δίνει πιο ανθεκτικά δένδρα στην χλώρωση. Έχει καλή συμβαστότητα με το εμβόλιο. Αν καλλιεργηθεί σωστά μπορεί να δώσει μεγάλη παραγωγή παρότι φυτεύεται σε μεγαλύτερες αποστάσεις απ' ότι τα δένδρα του άλλου υποκειμένου. Δεν αντέχει στη μελάνωση και στη σηψιρριζία. Είναι ανθεκτικά στο μύκητα Phytophthora cactogum.

J. nigra

Δίνει στο δένδρο μέτρια ζωηρότητα με αποτέλεσμα να καθυστερείται η είσοδος του στην πλήρη καρποφορία. Αντέχει στη σηψιρριζία και την μελάνωση, γι' αυτό και προσφέρεται για ξεχερσωμένα εδάφη.

Δεν συνιστάται σε αλκαλικά και πλούσια σε ανθρακικό ασβέστιο εδάφη. Συχνά δεν παρουσιάζει πλήρη συγγένεια με την ήμερη καρυδιά και αυτό φαίνεται 30 - 40 έτη μετά από τον εμβολιασμό. Φυτεύεται πυκνότερα από τα δένδρα με υποκείμενο Juglans regia

Στο νομό Μεσσηνίας κατά κύριο λόγο, δεν γίνεται εμβολιασμός των δένδρων καρυδιάς. Οι παραγωγοί είτε φυτεύουν καρύδια από καρυδιά που παρατηρούν πως δίνει καλούς καρπούς (μεγάλους, εύγευστους κ.α.), είτε αγοράζουν έτοιμα δενδρύλλια από ντόπια φυτώρια (κοινότητα Καμποχωρίου και Γιαννέικα, νομού Αρκαδίας, κοινότητα Δυρραχίου και Αλαγονίας νομού Μεσσηνίας), είτε από φυτώρια του νομού Λαρίσης.

1.6.2. Ποικιλίες

Οι ποικιλίες που καλλιεργούνται στην Ελλάδα χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

- Αφράτες καρυδιές
- Ημίσκληρες καρυδιές
- Σκληροκέλυφες καρυδιές

Στις αφράτες καρυδιές ανήκουν τα τσιποκάρυδα χοντρά, τα τσιποκάρυδα μικρά και τα μακροκάρυδα (πρώιμη ποικιλία).

Στις ημίσκληρες ποικιλίες ανήκουν τα αυγουλάτα, τα αγιορείτα, τα καρπενσιώτακα και τα στρογγυλοκάρυδα.

Στις σκληρές ποικιλίες ανήκουν τα χονδροκάρυδα και τα μυτοκάρυδα.

Εκτός από τις Ελληνικές ποικιλίες καλλιεργούνται και ορισμένες ξένες όπως

- Noce di Sorrento Είναι ιταλική ποικιλία.
- Franquette Είναι γαλλική ποικιλία, με επακονιαστή την Ponde de Montigna ή την Meylannaise. Ο καρπός είναι μεγάλος με ποσοστό ψίχας 46%. Συνιστάται για ορεινές και ημιορεινές ψυχρές περιοχές, ενώ είναι ευαίσθητη στις υψηλές θερμοκρασίες. Ανθίζει άψιμα (Ιουλι 4-9 Μαΐου, θύληκά άνθη 16 Μαΐου- 1 Ιουνίου). Ωριμάζει το πρώτο δεκαήμερο του Οκτωβρίου.
- Gustine (πλαγιόκαρπη, δηλαδή φέρει πλάγιους μικτούς οφθαλμούς) Πρώιμη βλάστησης με επακονιαστή Amigo ή Pedro. Ανθίζει πρώιμα (Ιουλι 31/3 - 13/4, θύληκά άνθη 14/4- 23/4). Ωριμάζει στο τέλος Σεπτεμβρίου. - Vina (πλαγιόκαρπη) κανονικής εποχής βλάστησης με τους παραπάνω επακονιαστές. Ανθίζει μεσοπρώιμα (Ιουλι 6/4-14/4, θύληκά άνθη 20/4-5/5).
- Chandler (πλαγιόκαρπη) κανονικής εποχής βλάστησης με 1ο επακονιαστή Franquette και 2ο ταυτόχρονα Ronde de montignac ή την Meylannaise. Είναι αμερικάνικη ποικιλία, η οποία ενδείκνυται για ορεινές περιοχές.
- Hartley (με πολύ μικρή πλαγιοκαρπία) κανονικής εποχής βλάστησης με επακονιαστή Franquette. Ώσιμη άνθιση (Ιουλι 24/4-8/5, θηλυκά άνθη 11/5-21/5). Ωρίμανση αρχές Οκτωβρίου!

Δευτερεύοντος κλάσης άλλη ποικιλία η οποία αποδεδειγμένα κρίνεται από την αρμόδια Δ/ση Γεωργίας κατάλληλη για μια δεδομένη περιοχή.

Τα τελευταία χρόνια επεκτείνεται η καλλιέργεια καρυδιών Καλιφόρνιας, τα δένδρα των οποίων ανήκουν και αυτά στο είδος Juglans regia και είναι υβρίδια. Είναι πλαγιόκαρπα δένδρα δηλαδή δίνουν την παραγωγή τους στους πλάγιους μικτούς οφθαλμούς με αποτέλεσμα να τριπλασιάζεται αυτή έναντι των κοινών καρυδιών. Κατά τον 4 -5 χρόνο, η παραγωγή φτάνει τα 150 - 180 κιλά/στρέμμα ενώ το 10^ο χρόνο τα 600 -900 κιλά/στρέμμα. Οι καινούριες ποικιλίες έχουν ένα μεγάλο ποσοστό από τους πλευρικούς οφθαλμούς μικτούς. Ενώ τα σπορόφυτα έχουν μικτούς μόνο τους επάκριους. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα οι καινούριες ποικιλίες να πλαγιοκαρπούν και έτσι να λιγίζουν τα κλαδιά προς τα κάτω από το βάρος της μεγαλύτερης καρποφορίας συγκριτικά με τις παλιές και σε συνδυασμό με το γεγονός ότι μπαίνουν συντομότερα στη καρποφορία το δένδρο γέρνει προς τα κάτω και έτσι δε μπορεί να πάρει μεγάλο ύψος όπως τα παλιά. Επίσης μπορούν να φυτεύονται δίπλα καταλαμβάνουν μικρότερο όγκο, να καλλιεργούνται σε όλες τις περιοχές χωρίς κλιματολογικούς περιορισμούς και να συγκομίζονται ευκολότερα.

Ο μόνος περιοριστικός παράγοντας είναι ότι χρειάζονται πότισμα και δεν μπορούν να καλλιεργηθούν σε ξηρικές περιοχές.

Στην πεδινή νότια Ελλάδα μπορούν να φυτευτούν ποικιλίες όπως η Pedro, Gustine και η Vina. Σε μεγάλα υψόμετρα μπορούν να καλλιεργηθούν η Pedro και η Hartley.

Σε εντελώς ορεινές περιοχές (μέχρι 1200μ υψόμετρο) μπορούν να καλλιεργηθούν οι Franquette και η Chandler.

Το τμήμα παραγωγής δένδροκτηρευτικών του Υπουργείου Γεωργίας προτείνει για το έτος 1997 τις ακόλουθες καλλιέργειες

- _ GUSTINE, με επικονιαστή είτε την AMIGO είτε την PODRO.
- _ VINA (πλαγιόκαρπη εποχή βλάστησης) με τους ίδιους ως ανωτέρω επικονιαστές.
- _ CHANDLER με πρώτο επικονιαστή την FRANQUETTE και δεύτερο ταυτόχρονα την RONDE DE MONTI - GNAG ή την MAYLANNAISE (όψιμες και παραγωγικές όπως η FRANQUETTE, με στρογγυλό καρπό). η FRANQUETTE, με στρογγυλό καρπό.
- _ HARTLEY με επικονιαστή την FRANQUETTE
- _ FRANQUETTE με επικονιαστές την RONDE DE MONTIGNAC ή την MEYLANNAISE.

Ποσοστό επικονιαστών στη βασική ποικιλία 6%.
Δευτερευόντως κάθε άλλη ποικιλία, η οποία αποδεδειγμένα κρίνεται κατάλληλη για μια δεδομένη περιοχή.

Στό νομό Μεσσηνίας καλλιεργούνται αφοκάρυδα και σκληροκάρυδα, ενώ τα τελευταία έτη γίνεται προσπάθεια για να φυτευθούν Καλιφορνέζιες καρυδιές ως αντικατάσταση των κοινών καρυδιών.

1.7. ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ- ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ

Σε εμπορική κλίμακα η καρυδιά πολλαπλασιάζεται με σπόρο και στη συνέχεια με εμβολιασμό. Χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο σπέρματα του είδους J regia, J nigra, J hindsi η οποία προωμίζει την καρποφορία, Paradox που είναι υβρίδιο της J regia με την J hindsi το οποίο ενδείκνυται για αβαθή εδάφη.

Η σπορά γίνεται μετά από στρωμάτωση κατά το μήνα Νοέμβριο ή κατά τον Μάρτιο, στο σπορείο ή στην μόνιμη θέση ανοίγονται λάκκοι διαστάσεων και βάθους 30 × 30 εκ. Το βάθος σποράς 6-7 εκ.

Η μεταφύτευση στην οριστική τους θέση γίνεται μετά 3 έτη.

Ο εμβολιασμός των σπορόφυτων γίνεται κυρίως με πλακίτη ενοφθαλμισμό τον Μάιο - Ιούνιο, αφού αυτά αποκτήσουν την κατάλληλη διάμετρο, ένα ετος μετά τη φύτευση τους.

Οι βελτιωμένες ποικιλίες συγκριτικά με τα σπορόφυτα έχουν μαλακό ξύλο, το οποίο είναι δεύτερης ποιότητας για την επιλοποιία. Τα σπορόφυτα που προορίζονται για ξύλο πρέπει η φύτευση να είναι αραυή και να εμβολιάζονται σε μεγάλο ύψος.

Η καρυδιά J nigra ως υποκείμενο εμποδίζει την μεγάλη ανάπτυξη των εμβολίων και προωμίζει την καρποφορία τους (60 - 80 έτος). Το υποκείμενο αυτό παρουσιάζει μειωμένη ανθεκτικότητα $CaCO_3$ ουδετάφους και μερική ασυμφωνία στον εμβολιασμό με συνέπεια τα δένδρα να ζουν 15 - 20 χρόνια μόνο. Η ασυμφωνία λέγεται μαύρη γραμμή (Black line). Νεκρώνονται τα κύτταρα του καμβίου. Κυριότερα συμπτώματα είναι το κητρίσιμα και η πρόωγη πτώση των φύλλων, ασθενική βλάστηση, ξήρανση ορισμένων βραχιόνων, εμφάνιση πολλών παραφυάδων από το υποκείμενο. Το δένδρο ξεραίνεται μετά την παρέλευση 4-6 ετών από την εξάπλωση των συμπτωμάτων. Οφείλεται στον ιό Cherry leaf roll virus (C.L.R.V.), ο οποίος μεταδίδεται από τα άνθη με την γύρη.

Στο νομό Μεσσηνίας ο πολλαπλασιασμός καρυδιάς γίνεται με σπόρο και κατά κύριο λόγο δεν γίνεται εμβολιασμός.

1.8. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΚΑΛΙΠΕΡΤΕΙΑΣ

Οι αποστάσεις φύτευσης καθορίζονται από την ποικιλία. Κυμαίνονται μεταξύ 6 × 6 και 11 × 11 μ.

Το υποκείμενο J nigra ενδείκνυται για πυκνές φυτεύσεις ενώ το J regia για μεγάλες αποστάσεις φύτευσης. Τα υποκείμενα J hindsi, Paradox και Royal δεν έχουν δοκιμαστεί επαρκώς ακόμα στη χώρα μας.

Οι λάκκοι φύτευσης πρέπει να έχουν διαστάσεις 80 - 100 εκ. και βάθος 1,20 - 1,40 μ.

Αν πρόκειται τα δένδρα να χρησιμοποιηθούν κυρίως για ξυλεία φυτεύονται σε αποστάσεις 10 - 12 μ. για να αποκτήσουν ευθυτενή κορμό.

Στο νομό Μεσσηνίας οι καρυδιές φυτεύονται σε αποστάσεις 10 × 10 μ. περίπου.

1.9. ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ

Πριν τη φύτευση, η οποία γίνεται τον μήνα Μάρτιο, (Παράρτημα¹, εικ.15), το δαφος οργώνεται σε βάθος 30 - 40 εκ., με αποτέλεσμα να καταστραφούν τα πολυετή ιζάνια και να αφρατοποιηθεί το έδαφος.

Κατά τη βασική λίπανση γίνεται προσθήκη οργανικής ουσίας (στίννου/στρέμμα), θειική αμμωνία 21-0-0 (50 κιλά/στρέμμα). Υπερφοσφορικό κάλιο 0-0-5 (100 κιλά/ στρέμμα) και θειικό κάλιο (40 κιλά /στρέμμα)

Ακολουθεί η ισοπέδωση του εδάφους, η χάραξη των γραμμών, η σήμανση των έσεων των δένδρων και το άνοιγμα των λάκκων. Κατά τη διάρκεια της καλλιέργειας πρέπει να αποφεύγονται τα πολύ βαθιά οργώματα και αυτά που γίνονται πολύ κοντά τα δένδρα.

Κατά τα πρώτα 3-4 έτη ζωής η άρδευση των δένδρων είναι αναγκαία για την ανάπτυξη των ριζών. Συνιστάται να γίνεται κυρίως από τον Μάιο-Αύγουστο, για να υξηθεί η παραγωγή και το μέγεθος των παραγόμενων καρπών.

Για την κανονική ανάπτυξη των δένδρων πρέπει να υπάρχει επάρκεια δαφικού νερού μέχρι βάθος 2 μέτρων. Η άρδευση μπορεί να γίνει με κατάκλιση, με υλάκια, στάγδην και με μικροεκτοξευτήρες.

Σε εντατικές καλλιέργειες, η λίπανση του καρυδεώνα είναι απαραίτητη για την ομαλή ανάπτυξη των δένδρων.

Κατά τα πρώτα 5 έτη ζωής της φυτείας γίνεται μόνο αζώτουχα λίπανση με νιτρική αμμωνία (33 - 0 - 0) σε δόσεις 600, 900, 1200, 1500 gr./δένδρο/έτος αντίστοιχα σε ακτίνα από τον κορμό 1 - 1,5 - 2 - 2,5 - 3 μέτρα, αντίστοιχα. Τα 2/3 του παραπάνω αζώτου δίνονται στις 15 Μαρτίου και το υπόλοιπο στις 15 Μαΐου.

Από το 6ο - 10ο έτος της φυτείας συνιστάται η ακόλουθη λίπανση:

Το φθινόπωρο 40 - 50 κιλά υπερφοσφορικού και 30 - 40 κιλά θειικού καλίου, ανά στρέμμα.

Την Άνοιξη προστίθενται 30 - 40 κιλά νιτρικής ή θειικής αμμωνίας ανά στρέμμα, σε δύο δόσεις.

Κατά τη διάρκεια των παραγωγικών χρόνων των δένδρων απαιτούνται 40 κιλά υπερφοσφορικού λιπάσματος και 30 κιλά θειικού καλίου ανά στρέμμα ετησίως.

Στην καρυδιά συνιστάται ως επικρατέστερο σχήμα μόρφωσης το κυπελλοειδές το πυραμοειδές. Το κλάδεμα καρποφορίας αποσκοπεί στη διατήρηση του σχήματος των δένδρων, στην αφαίρεση των ξερών κλάδων, στην έκθεση του εσωτερικού μέρους της κόμης σε άφθονο φως και επαρκή αερισμό, στην ανανέωση των καρποφόρων γράνων και στην εξασφάλιση της άριστης παραγωγής. Το κλάδεμα γίνεται τον εμώνα στις μη παγετόπληκτες περιοχές και μετά τους παγετούς στις παγετόπληκτες. Κατά τα πρώτα χρόνια ζωής της καλλιέργειας μπορεί να γίνει συγκαλλιέργεια με άλλα φυτά π.χ. βίκος, καλαμπόκι, σιτάρι κ.α. (Παράρτημα², εικ.16). Αργότερα, η συγκαλλιέργεια αυτή εμποδίζεται λόγω της πυκνής σκίασης που προκαλεί το ύλλωμα των δένδρων.

Στο νομό Μεσσηνίας, η φύτευση γίνεται τον Μάρτιο. Προηγείται όργωμα του δαφους. Δεν εφαρμόζεται βασική λίπανση, ενώ η άρδευση (στη μόνιμη θέση) γίνεται όνο κατά το πρώτο έτος ζωής του δένδρου. Η άρδευση είναι στάγδην. Κατά τη λίπανση χρησιμοποιείται θειική αμμωνία και πλήρες λίπασμα Complezal (2-12-17+2). Δεν γίνεται κανένα είδος κλαδέματος και τα δένδρα αφήνονται να αναπτυχθούν πρόσκοπτα.

1.10. ΕΧΘΡΟΙ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

Οι σπουδαιότερες ασθένειες που προσβάλουν την καρυδιά είναι η ανθράκνωση (*Marsonia juglandis*), η βακτηρίωση, (*Xanthomonas campestris p.v. juglandis*) η προσβολή από τον μύκητα *Rhizophtora megasperma*.

Ο σπουδαιότερος εχθρός της καρυδιάς είναι η καρπόκαψα (*Carposcapa splendana*), η οποία προσβάλλει και τους καρυδεώνες του νομού Μεσσηνίας.

1.11. ΩΡΙΜΑΝΣΗ - ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ

Η ωρίμανση των καρυδιών εντοπίζεται όταν το εξωτερικό περίβλημα (τσόφλι) αρχίζει να σχίζεται και να μαυρίζει και το ξυλώδες ενδοκάρπιο (καρύδι) αρχίζει να ξεκολλά από το περίβλημα του και να πέφτει μόνο του στο χώμα.

Η συγκομιδή αρχίζει από τα μέσα Σεπτεμβρίου και τελειώνει τέλη Οκτώβρη.

Η συλλογή γίνεται κυρίως με τα χέρια, από το έδαφος, όσο το δυνατό νωτομότερα μετά την πτώση του καρπού, διότι διαφορετικά υποβαθμίζεται η ποιότητα τους με μαύρισμα της ψίχας του καρυδιού, από ράβδισμα ενώ σε πιο προηγμένες χώρες π.χ. Η.Π.Α., Γαλλία κ.α., γίνεται χρήση δονητών. Τελευταία στη χώρα μας γίνεται χρήση πλαστικών δικτύων συλλογής του καρπού από το έδαφος.

Μετά τη συγκομιδή γίνεται η αφαίρεση του εξωτερικού περιβλήματος και η αποξήρανση στον ήλιο ή σε ειδικά ξηραντήρια, για να φθάσουν τα καρύδια σε ελκυστικότητα υγρασίας 12% περίπου, για να είναι δυνατή η διατήρησή τους.

Την αποξήρανση ακολουθεί η λεύκανση, η οποία κάνει το κέλυφος ανθόχρωμο, δίχως να επηρεάζει την ποιότητα των καρπών. Γίνεται με διάλυμα 2% ποχλωριόδου νατρίου, όπου τα καρύδια εμβαπτίζονται επί 30-60 δευτ., μετά επλένονται στον ήλιο ή σε ξηραντήριο για αποξήρανση.

Τα καρύδια μπορούν να συντηρηθούν σε 1°C, με σχετική υγρασία 75 - 80% και υγρασία της ψίχας κυμαίνεται από 3,5 - 6%. Τα καρύδια είναι δυνατόν να διατηρηθούν για μεγάλο χρονικό διάστημα στους -18°C χωρίς μεγάλη ζημία.

Στο νομό Μεσσηνίας η συγκομιδή καρυδιών αρχίζει από τα μέσα Σεπτεμβρίου και τελειώνει στα μέσα Οκτωβρίου.

Η συλλογή γίνεται με τα χέρια από το έδαφος ύστερα από ράβδισμα. Τα τελευταία έτη αυξάνεται και η χρήση των πλαστικών δικτύων συλλογής καρπού.

Ακολουθεί άμεση εμπορία του προϊόντος ή διατήρηση αυτού για μικρό χρονικό διάστημα σε αποθήκες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

**ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ
ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΡΥΔΙΑΣ**

1. ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Στο κεφάλαιο αυτό, γίνεται οικονομικός σχεδιασμός και προσδιορισμός του κόστους παραγωγής της καλλιέργειας καρυδιάς, στο νομό Μεσσηνίας.

Για τον προσδιορισμό αυτό χρησιμοποιείται μια υποθετική γεωργική εκμετάλλευση καλλιέργειας καρυδιάς, εκτάσεως 30 στρεμμάτων, στον νομό Μεσσηνίας, στην κοινότητα Πολιανής.

Κατ' αρχήν γίνεται απογραφή των περιουσιακών της στοιχείων (ιδιόκτητα και ενοικιαζόμενα), με λεπτομερή και ακριβή, κατά είδος, ποσότητα και αξία, εκτίμηση, περιγραφή και καταγραφή, της γεωργικής εκμετάλλευσης, σε δεδομένη χρονική στιγμή (μέσα 1997).

Οι αξίες των περιουσιακών στοιχείων έχουν εκτιμηθεί με βάση:

- τη μέθοδο αξίας ανακατασκευής ή αντικατάστασης η οποία στηρίζεται στις τρέχουσες τιμές των επί μέρους υλικών που επικρατούν στην αγορά κατά το χρόνο της εκτίμησης. Εφαρμόζεται για τις έγγειες βελτιώσεις και τα γεωργικά κτίσματα.
- τη μέθοδο της τρέχουσας αγοραίας αξίας, όπως αυτή διαμορφώνεται στην αγορά σε μια ορισμένη χρονική στιγμή, ως αποτέλεσμα της προσφοράς και της ζήτησης. Χρησιμοποιείται στον προσδιορισμό της αξίας των γεωργικών μηχανημάτων, εργαλείων, σκευών και αναλώσιμων υλικών.

Στην συνέχεια υπολογίζονται οι δαπάνες χρήσης των περιουσιακών στοιχείων της γεωργικής εκμετάλλευσης.

Τα περιουσιακά στοιχεία και γενικότερα οι δαπάνες παραγωγής που υπολογίζονται στο κόστος της καλλιέργειας είναι:

- Το ενοίκιο του εδάφους το οποίο αποτελεί την αμοιβή χρήσης του εδάφους ή τον τόκο του εδάφους αν αυτό θεωρηθεί σαν χρηματικό κεφάλαιο.
- Η αμοιβή της ανθρώπινης εργασίας σωματικής και πνευματικής, από την οικογένεια, από τρίτους, ή από συνεργασία των παραπάνω.
- Η δαπάνη χρήσης έγγειων βελτιώσεων, η οποία περιλαμβάνει τον υπολογισμό της ετήσιας απόσβεσης, της συντήρησης, των ασφαλίσεων και των τόκων από την χρήση των έγγειων βελτιώσεων.
- Η δαπάνη χρήσης γεωργικών κτισμάτων, η οποία περιλαμβάνει τους παραπάνω υπολογισμούς.
- Η δαπάνη χρήσης γεωργικών μηχανημάτων εργαλείων και σκευών, η οποία περιλαμβάνει τους παραπάνω υπολογισμούς.

6. Η δαπάνη χρήσης υλικών, τα οποία επιβαρύνουν το κόστος με ολόκληρη την αξία τους.
7. Οι λοιπές δαπάνες όπως τα αρδευτικά τέλη, το πετρέλαιο κίνησης, το φως κ. α.
8. Οι τόκοι, οι οποίοι προσδιορίζονται για την εργασία (ανθρώπινη, μηχανική, ζωική) για την αξία των υλικών, για τα ασφάλιστρα, για την συντήρηση και για τις λοιπές δαπάνες.

Τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία επιβαρύνουν την γεωργική εκμετάλλευση με τα ακόλουθα:

- Ετήσια απόσβεση

Είναι η ετήσια κατανομή δαπάνης που αντιστοιχεί στην διάρκεια της παραγωγικής περιόδου, που χρησιμοποιήθηκε το κεφαλαιουχικό αγαθό.

(K-Y)

$Aa = \frac{K}{v}$ όπου

v

Aa : ετήσια απόσβεση

K: αρχική αξία. Είναι η δαπάνη απόκτησης (αγορά ή ανακατασκευή του περιουσιακού στοιχείου) συν τις τυχόν δαπάνες που έχουν γίνει για την βελτίωση του (πλην των δαπανών συντήρησης και επισκευής)

Y: Υπολειμματική αξία. Είναι η αξία που απομένει μετά το πέρας της παραγωγικής <<ζωής>> του περιουσιακού στοιχείου

v: υπολειπόμενη διάρκεια ζωής.

Η ετήσια απόσβεση σε μια πολυετή καλλιέργεια όπως η καρυδιά υπολογίζεται αρχικά από το έτος που η φυτεία δίδει τη μέγιστη παραγωγή της.

- Συντήρηση.

Ως δαπάνες συντήρησης υπολογίζονται ένα ποσοστό επί της αρχικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου.

Το ποσοστό αυτό κατά κατηγορία είναι:

Έγχειρες βελτιώσεις: 1 - 2%

Κτίσματα: 0,5 - 1%

Μηχανήματα - εργαλεία - σκεύη: 3 - 6%

Στην συγκεκριμένη καλλιέργεια, η συντήρηση υπολογίζεται από την αρχή του χρόνου καλλιέργειας.

- Ασφάλιστρα

Τα ασφάλιστρα αποτελούν δαπάνη που γίνεται για την ασφάλιση του κεφαλαίου έναντι κινδύνων και ζημιών όπως χαλάζι, παγετός, πυρκαϊά κ.α., που υπόκειται το γεωργικό κεφάλαιο.

Η ασφάλιση γίνεται από ασφαλιστικό φορέα (εταιρεία, τράπεζα κ.τ.λ.) πληρώνοντας μία ετήσια δόση που καλείται ασφάλιστρο.

Τα όρια των ασφαλίσεων (επί της αξίας του εκάστοτε κεφαλαίου):

Κτίσματα: ασφάλεια πυρκαϊάς 1 - 5%.

Μηχανήματα - εργαλεία: ασφάλεια πυρκαϊάς 3,5 - 10,5%.

Ο ΕΛ.Γ.Α. ασφαρίζει το φυτικό κεφάλαιο, με μία κράτηση (2%) επί της αξίας του πωλούμενου προϊόντος.

Στην προκειμένη καλλιέργεια, τα ασφαλιστρα υπολογίζονται από την αρχή της καλλιέργειας.

- Τόκοι

Κάθε κεφαλαιουχικό αγαθό αποτελεί δέσμευση χρημάτων, τα οποία εάν ο παραγωγός τα είχε καταθέσει σε τράπεζα, θα έπαρνε τόκο που στην προκειμένη περίπτωση χάνει. Ο τόκος αυτός επιβαρύνει το κόστος παραγωγής της καλλιέργειας. Στους ακόλουθους υπολογισμούς ως επιτόκιο λαμβάνεται το τρέχον επιτόκιο της Α.Τ.Ε. ίσο με 10%, στις 15/6/1997.

Στο τέλος υπολογίζονται τα οικονομικά αποτελέσματα της γεωργικής εκμετάλλευσης τα οποία δίνουν την εικόνα της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης.

2. ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Με βάση τον γεωργοοικονομικό σχεδιασμό της εκμετάλλευσης απαιτούνται:

Α) Έδαφος

1) 30 στρέμματα, ιδιόκτητης γης, που καλύπτεται με καλλιέργεια καρυδιάς (σχέδιο 1). Το έδαφος είναι μέσης σύστασης, μέσης γονιμότητας, ελαφρώς όξινο.

2) 1 στρέμμα, ιδιόκτητης γης, που καλύπτεται εν μέρη με κτίσματα και το χώρο υποξήρανσης των καρυδιών (σχέδιο 2).

Το αγροτεμάχιο βρίσκεται στην Κοινότητα Πολιανής του νομού Μεσσηνίας.

Β) Κτίσματα

1) Αποθήκη προϊόντων, εργαλείων και υλικών (τα προϊόντα αποθηκεύονται σε εχωριστό χώρο της αποθήκης, από τα εργαλεία και τα φυτοπροστατευτικά υλικά), πηφανείας 60m², κατασκευής 1997, συνολικής αξίας 330.000 δρχ.

Γ) Έγχειρες βελτιώσεις

1) Δεξαμενή συλλογής ύδατος, από τσιμεντόλιθους με δύο ζώνες μπετόν, πλισμένη, με βάση τσιμεντένια με πλέγμα και δυο βάνες των 2" για παροχή και καθαρισμό, διαστάσεων 4m x 4m x 1,80 ύψος κατασκευής 1997, αξίας 240.000 δρχ.

Υστερα από τον πέμπτο χρόνο καλλιέργειας γίνεται προσθήκη τριών ηλεκτροβανών και ενός προγραμματιστή, (1997) αξίας 125.000 δρχ.

Δ) Μηχανήματα, εργαλεία, σκεύη

1) Ένα ιδιόκτητο γεωργικό αυτοκίνητο πετρελαίου, 2 τόνων, αγοράς 1997, αντί 500.000 δρχ.

2) Αρδευτικό σύστημα στάγδην άρδευσης με σωλήνες Φ20, αγοράς 1997, αντί 84.180 δρχ.

3) Επινώτιος ψεκαστήρας 16 lt, αγοράς 1997, αντί 15.000 δρχ.

4) Απαραίτητα εργαλεία (τσάπα, κ.λ.π.).

Καλλιέργεια

Α) Με σπορά

1) Σπορόφυτα καρυδιάς.

Β) Με εμβολιασμένα δενδρύλλια, αγοράς 1997.

1) 154 δενδρύλλια με την επικονιαζόμενη ποικιλία Chandler.

2) 140 δενδρύλλια με την επικονιάστρια ποικιλία Franquette.

3) 140 δενδρύλλια με την επικονιάστρια ποικιλία Meylannaise.

Οι ποικιλίες αυτές επιλέγονται διότι ενδείκνυνται για τις συνθήκες της συγκεκριμένης περιοχής, αφού συνιστάται για ορεινές και ημιορεινές περιοχές.

Το ανθρώπινο δυναμικό

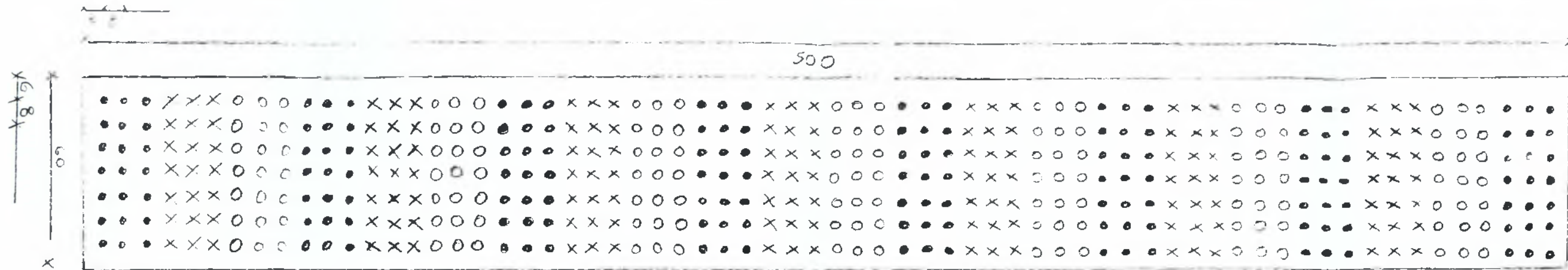
Το ανθρώπινο εργατικό δυναμικό της επιχείρησης είναι ο παραγωγός (25-30 ετών) και ο σύζυγος του (25-30 ετών). Οποτε κριθεί αναγκαίο απασχολείται επιπλέον εργατικό δυναμικό π.χ. χειριστής ενοικιαζόμενου γεωργικού ελκυστήρα.

Ο γεωργοοικονομικός σχεδιασμός γίνεται για τις ακόλουθες δύο περιπτώσεις: με σπορά καρυδιών και εμβολιασμό αυτών.

με αγορά ήδη εμβολιασμένων δενδρυλλίων.

Ο σχεδιασμός γίνεται για 10 χρόνια.

Ενδεικτικά προγράμματα καλλιεργητικών εργασιών και για τις δυο περιπτώσεις θα μπορούσαν να είναι τα ακόλουθα:

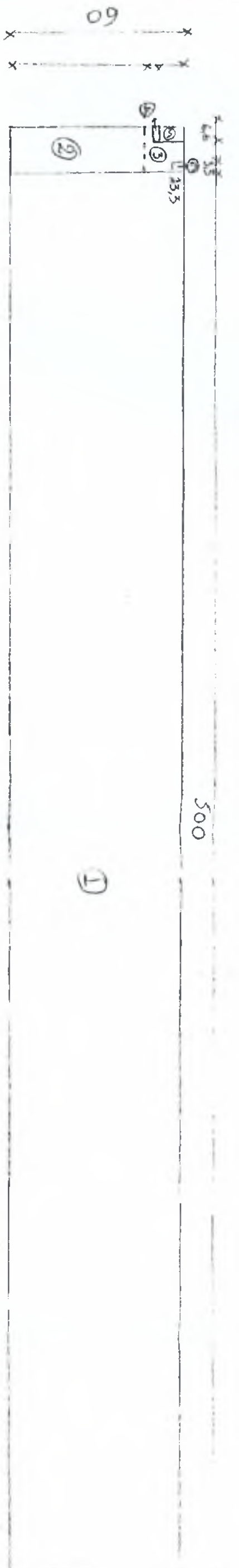

ΥΠΟΜΟΝΗΜΑ		
Α/Α	ΕΙΔΟΣ	ΣΥΜΒ.
1.	Εικονοαζόμενα ποικιλία καρδιάς Chaubert	•
2.	Επιμοιάστρια ποικιλία καρδιάς Fekquette	x
3.	Επιμοιάστρια ποικιλία καρδιάς Μελαυγαίσε	o

ΕΡΓΟ	ΚΑΤΩΗ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟΥ
ΜΕΛΕΤΗ	ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ
ΚΛΙΜΑΚΑ	1:1500
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	20-6-'97

Σχέδιο 1

ΥΠΟΜΟΧΗΛΙΑ

Α/Α	ΕΙΔΟΣ	ΣΥΜΒ
1	Χώρος υψηλής πίεσης κερυδίας	①
2	Χώρος ανοξήκηρυγης κερυδίας	②
3	Χώρος αερίων κήπος	③
4	αποθήκη εργαλείων και γεωμετρικά τετραγώνων προϊόντων	④
5	Χώρος προϊόντων	⑤
6	Δεξαμενή γαλακτός υδάτος	⑥

ΕΡΓΟ	ΚΑΤΩΦΗ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟΥ
ΜΕΛΕΤΗ	ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ
ΚΑΙΜΑΚΑ	1:1500
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	20-6-'97

ΣΧΕΔΙΟ 2

Πίνακας 2.1. : Ενδεικτικό πρόγραμμα καλλιεργητικών εργασιών για το πρώτο έτος καλλιέργειας.

	ΜΑΡ	ΑΠΡ.	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝ.	ΙΟΥΛ.	ΑΥΓ.	ΣΕΠ.	ΟΚΤ.	ΝΟΕΜ.	ΔΕΚ.	ΙΑΝ.	ΦΕΒ.
1												
2												
3												
4												
5		Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση					
6												
7												
8												
9	Γαμήλια σπορά											
10	Σπορά Αρέωση	Αρέωση - Μπάνια	Αρέωση	Αρέωση - Μπάνια	Αρέωση	Αρέωση - Μπάνια	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση
11												
12												
13												
14			Φυτοπρο- στασία									
15	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση					
16												
17												
18												
19												
20	Αρέωση - Μπάνια	Αρέωση	Αρέωση - Μπάνια	Αρέωση	Αρέωση - Μπάνια	Αρέωση	Αρέωση - Μπάνια	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση
21												
22												
23												
24												
25	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση					
26												
27												
28												Αρέωση
29												.
30	Αρέωση	Αρέωση - Μπάνια	Αρέωση	Αρέωση - Μπάνια	Αρέωση	Αρέωση - Μπάνια	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	.
31												.

Πίνακας 2.2 : Ενδεικτικό πρόγραμμα καλλιεργητικών εργασιών για το δεύτερο έτος καλλιέργειας.

	ΜΑΡ.	ΑΠΡ.	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝ.	ΙΟΥΛ.	ΑΥΓ.	ΣΕΠ.	ΟΚΤ.	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ.	ΙΑΝ.	ΦΕΒ.
1												
2												
3												
4												
5	Ερβολισμός			Αρέσση	Αρέσση	Αρέσση						
6	Ερβολισμός											
7												
8												
9												
10	Αρέσση	Αρέσση - Μίσπανση	Αρέσση	Αρέσση - Μίσπανση	Αρέσση	Αρέσση - Μίσπανση	Αρέσση	Αρέσση	Αρέσση	Αρέσση	Αρέσση	Αρέσση
11												
12												
13												
14			Φυτοκλάση									
15				Αρέσση	Αρέσση	Αρέσση						
16												
17												
18												
19												
20	Αρέσση - Μίσπανση	Αρέσση	Αρέσση - Μίσπανση	Αρέσση	Αρέσση - Μίσπανση	Αρέσση	Αρέσση	Αρέσση	Αρέσση	Αρέσση	Αρέσση	Αρέσση
21												
22												
23												
24												
25				Αρέσση	Αρέσση	Αρέσση						
26												
27												
28												Αρέσση
29												
30	Αρέσση	Αρέσση - Μίσπανση	Αρέσση	Αρέσση - Μίσπανση	Αρέσση	Αρέσση - Μίσπανση	Αρέσση	Αρέσση	Αρέσση	Αρέσση	Αρέσση	
31												

Πίνακας 2.3 : Ενδεικτικό πρόγραμμα καλλιεργητικών εργασιών για το τρίτο έτος καλλιέργειας.

	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ	ΙΑΝ	ΦΕΒ
1												
2												
3												
4												
5		Αρδευση										
6												
7												
8												
9												
10	Βασική λίπανση, όργωμα			Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση				
11	Προσθήκη οργανικής ουσίας (φουλάριου)											
12	Καθαρισμός γραμμών σάλαων											
13	Άνοιγμα λίκμων											
14	Άνοιγμα λίκμων											
15	απόσπηση	Αρδευση - λίπανση	Αρδευση - λίπανση	Φουλάριου								
16	Φύτευση											
17	Αρδευτικό σύστημα											
18	Αρδευτικό σύστημα											
19												
20	Αρδευση			Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση				
21												
22												
23												
24												
25												
26												
27												
28												
29												
30	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση				
31												

Πίνακας 2.4. : Ενδεικτικό πρόγραμμα καλλιεργητικών εργασιών για το πέμπτο έτος καλλιέργειας.

	ΜΑΡ.	ΑΠΡ.	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝ.	ΙΟΥΛ.	ΑΥΓ.	ΣΕΠ.	ΟΚΤ.	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ.	ΙΑΝ.	ΦΕΒ.
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9								Στοχομέτρη				
10		Αρδευση		Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση				
11												
12												
13												
14												
15	Αρδευση - Μπενση		Αρδευση - Μπενση	Φρεζάρωμα			Στοχομέτρη					
16												
17												
18												
19												
20				Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Στοχομέτρη					
21			Φυτοπροσ.									
22												
23												
24												
25							Στοχομέτρη					
26												
27												
28												
29												
30	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση	Αρδευση				
31												

Πίνακας 2.5 : Ενδεικτικό πρόγραμμα καλλιεργητικών εργασιών για το δέκατο έτος καλλιέργειας.

	ΜΑΡ.	ΑΠΡ.	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝ.	ΙΟΥΛ.	ΑΥΓ.	ΣΕΠ.	ΟΚΤ.	ΝΟΕΜ.	ΔΕΚ.	ΙΑΝ.	ΦΕΒ
1												
2												
3												
4												
5							Αρέωση - Μίσκωση	Συγκομιδή	Φυτοκροσ.			
6												
7												
8												
9												
10		Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση				
11												
12							Φρεζάρωσις					
13												
14												
15	Αρέωση - Μίσκωση			Φρεζάρωσις			Συγκομιδή	Συγκομιδή				
16												
17												
18												
19												
20	Αρέωση - Μίσκωση		Φυτοκροσ.	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Συγκομιδή					
21												
22												
23												
24												
25							Συγκομιδή	Σύλλογή ξερών καρφών				
26												
27												
28												
29								Σύλλογή ξερών καρφών				
30	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση	Αρέωση				
31												

3. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΛΙΦΟΡΝΕΖΙΚΗΣ ΚΑΡΥΔΙΑΣ

Ταυτόχρονα με τον προσδιορισμό των δαπανών παραγωγής γίνεται και διαχωρισμός αυτών σε σταθερές και μεταβλητές, σε χρηματικές και μη χρηματικές.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1 : Ταξινόμηση των σταθερών δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές για το πρώτο έτος καλλιέργειας.

A/ A	Είδος	Χρηματικές (δρχ)	Μη χρηματικές (δρχ)
1	Αμοιβή μόνιμου προσωπικού	-	25.000
2	Απόσβεση ημμόνιμου ⁽¹⁾ κεφαλαίου	-	-
3	Συντήρηση ημμόνιμου κεφαλαίου	-	-
4	Ασφάλιστρα ημμόνιμου κεφαλαίου	-	-
5	Τόκος ημμόνιμου κεφαλαίου	-	3.825
6	Τόκος αμοιβής μόνιμου προσωπικού	-	2.500
7	Τόκος συντήρησης	-	-
8	Τόκος ασφαλιστρών	-	-
Σύνολο 1			31.325
Σύνολο σταθερών δαπανών			31.325

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2 : Ταξινόμηση των μεταβλητών δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές για το πρώτο έτος καλλιέργειας.

A/ A	Είδος	Χρηματικές (δρχ)	Μη χρηματικές (δρχ)
1	Αμοιβή εργασίας μη μόνιμου προσωπικού	-	-
2	Τόκοι αμοιβής εργασίας μη μόνιμου προσωπικού	-	-
3	Αξία υλικών λίπανσης	4.950	-
4	Αξία υλικών φυτοπροστασίας	4.500	-
5	Τόκος κυκλοφοριακού ⁽²⁾ κεφαλαίου	-	945
ύνολο 2		9.450	945
ύνολο 1+2		9.450	32.270
ύνολο Μεταβλητών δαπανών			10.395
ύνολο Παραγωγικών δαπανών			41.720

(1) Ημμόνιμο κεφάλαιο καλούνται τα γεωργικά μηχανήματα, εργαλεία και σκεύη.

(2) Κυκλοφοριακό κεφάλαιο καλούνται τα αναλώσιμα υλικά.

Το σύνολο των σταθερών δαπανών δεν μπορεί να διαφοροποιηθεί με αυξομείωση της παραγόμενης ποσότητας προϊόντος.

$$\text{Αποτελεί το } \frac{\text{Σταθερές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{31.325 * 100}{41.720} = 75\% \text{ συνόλου των παραγωγικών δαπανών.}$$

Το σύνολο των μεταβλητών δαπανών μπορεί να μεταβληθεί ανάλογα με την μεταβολή στην ποσότητα του παραγόμενου προϊόντος και αποτελεί το

$$\frac{\text{Μεταβλητές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{10.395 * 100}{41.720} = 25\% \text{ συνόλου των παραγωγικών δαπανών.}$$

Ο παραγωγός κατά τη διάρκεια του έτους θα πρέπει να διαθέτει 9,450 δρχ. για να καλύψει το σύνολο των απαιτούμενων χρηματικών αναγκών που αποτελούν το

$$\frac{\text{Χρηματικές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{9.450 * 100}{41.720} = 22,6\% \text{ συνόλου των παραγωγικών δαπανών.}$$

Οι μη χρηματικές δαπάνες αποτελούν το

$$\frac{\text{Μη Χρηματικές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{32.270 * 100}{41.270} = 77,3\% \text{ συνόλου των παραγωγικών δαπανών.}$$

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3 : Ταξινόμηση των σταθερών δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές για το τρίτο έτος καλλιέργειας.

A/A	Είδος	Χρηματικές (δρχ)	Μη Χρηματικές (δρχ)
1	Ενοίκιο εδάφους	-	620.000
2	Αμοιβή μόνιμου προσωπικού	-	80.000
3	Απόσβεση μόνιμου ⁽¹⁾ κεφαλαίου	-	-
4	Ενοίκιο ημμονίμου κεφαλαίου	120.000	-
5	Συντήρηση μόνιμου κεφαλαίου	5.700	-
6	Συντήρηση ημμονίμου κεφαλαίου	140.525	-
7	Ασφάλιστρα μόνιμου κεφαλαίου	-	-
8	Ασφάλιστρα ημμονίμου κεφαλαίου	40.000	-
9	Τόκος μόνιμου κεφαλαίου	-	57.000
10	Τόκος ημμονίμου κεφαλαίου	-	483.773
11	Τόκος αμοιβής μόνιμου προσωπικού	-	8.000
12	Τόκος συντήρησης	-	14.622
13	τόκος ασφαλίσεων	-	4.000
14	Τόκος ενοικίου ημμονίμου κεφαλαίου	-	12.000
Σύνολοι		306.225	1.279.395
Σύνολο Σταθερών Δαπανών		1.585.620	

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4: Ταξινόμηση των μεταβλητών δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές για το τρίτο έτος καλλιέργειας με αγορά δενδρυλίων.

A/ A	Είδος	Χρηματικές (δρχ)	Μη χρηματικές (δρχ)
1	Αμοιβή εργασίας μη μονίμου προσωπικού	165.000	-
2	Τόκοι αμοιβής εργασίας μη μονίμου προσωπικού	-	16.500
3	Αξία υλικών φύτευσης	1.215.200	-
4	Αξία υλικών λίπανσης	720.100	-
5	Τόκος κυκλοφοριακού κεφαλαίου	-	195.530
6	Λοιπές δαπάνες	20.000	-
Σύνολο 2			212.030
		2.120.300	
Σύνολο 1+2		1.426.525	1.491.425

Σύνολο Μεταβλητών δαπανών 2.332.330
 Σύνολο Παραγωγικών δαπανών 2.917.950

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5: Ταξινόμηση των μεταβλητών δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές για το τρίτο έτος καλλιέργειας με σπορά.

A/ A	Είδος	Χρηματικές (δρχ)	Μη χρηματικές (δρχ)
1	Αμοιβή εργασίας μη μονίμου προσωπικού	165.000	-
2	Τόκοι αμοιβής εργασίας μη μονίμου προσωπικού	-	16.500
3	Αξία υλικών λίπανσης	720.100	-
5	Τόκος κυκλοφοριακού κεφαλαίου	-	74.010
6	Λοιπές δαπάνες	20.000	-
Σύνολο 2		905.100	90.510
Σύνολο 1+2		1.211.325	1.369.905

Σύνολο Μεταβλητών δαπανών 995.610
 Σύνολο Παραγωγικών δαπανών 2.581.230

(1) Μόνιμο κεφάλαιο καλούνται οι έγγειες βελτιώσεις και τα γεωργικά κτίσματα

1. Χωρίς Σπορά

Οι παραπάνω δαπάνες αποτελούν τα ακόλουθα ποσοστά επί του συνόλου των παραγωγικών δαπανών:

- **ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**

$$\frac{\text{Σταθερές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{1.585.620 * 100}{3.917.950} = 40,3\%$$

- **ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**

$$\frac{\text{Μεταβλητές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{2.332.330 * 100}{3.917.950} = 59,7\%$$

- **ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**

$$\frac{\text{Χρηματικές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{2.426.525 * 100}{3.917.950} = 62,1\%$$

- **ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**

$$\frac{\text{Μη χρηματικές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{1.491.425 * 100}{3.917.950} = 37,9\%$$

2. Με σπορά

Οι δαπάνες αποτελούν τα ακόλουθα ποσοστά επί του συνόλου των παραγωγικών δαπανών:

- **ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**

$$\frac{\text{Σταθερές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{1.585.620 * 100}{2.581.230} = 61,2\%$$

• ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

$$\frac{\text{Μεταβλητές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{995.610 * 100}{2.581.230} = 38,7\%$$

• ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

$$\frac{\text{Χρηματικές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{1.211.325 * 100}{2.581.230} = 47,2\%$$

• ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

$$\frac{\text{Μη χρηματικές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{1.369.905 * 100}{2.581.230} = 52,8\%$$

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.6 : Ταξινόμηση των σταθερών δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές για το πέμπτο έτος καλλιέργειας.

A/A	Είδος	Χρηματικές (δρχ)	Μη Χρηματικές (δρχ)
1	Ενοίκιο εδάφους	-	620.000
2	Αμοιβή μονίμου προσωπικού	-	70.000
3	Απόσβεση μονίμου κεφαλαίου	-	-
4	Ενοίκιο ημμονίμου κεφαλαίου	120.000	-
5	Συντήρηση μονίμου κεφαλαίου	5.700	-
6	Συντήρηση ημμονίμου κεφαλαίου	140.525	-
7	Ασφάλιστρα μονίμου κεφαλαίου	-	-
8	Ασφάλιστρα ημμονίμου κεφαλαίου	40.000	-
9	Τόκος μονίμου κεφαλαίου	-	57.000
10	Τόκος ημμονίμου κεφαλαίου	-	488.118
11	Τόκος αμοιβής μονίμου προσωπικού	-	7.000
12	Τόκος συντήρησης	-	14.622
13	Τόκος ασφαλιστρών	-	4.000
14	Τόκοι ενοικίου ημμονίμου κεφαλαίου	-	12.000
Σύνολο 1		306.225	1.272.740
Σύνολο Σταθερών Δαπανών			1.578.965

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.7: Ταξινόμηση των μεταβλητών δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές για το πέμπτο έτος καλλιέργειας.

A/A	Είδος	Χρηματικές (δρχ)	Μη χρηματικές (δρχ)
1	Αμοιβή εργασίας μη μόνιμου προσωπικού	90.000	-
2	Τόκοι αμοιβής εργασίας μη μόνιμου προσωπικού	-	9.000
3	Αξία υλικών φυτοπροστασία	12.000	-
4	Αξία υλικών λίπανσης	39.060	-
5	Τόκος κυκλοφοριακού κεφαλαίου	-	7.106
6	Λοιπές δαπάνες	20.000	-
Σύνολο 2		161.060	16.106
Σύνολο 1+2		467.285	1.288.846

Σύνολο Μεταβλητών δαπανών 177.166
 Σύνολο Παραγωγικών δαπανών 1.756.131

Οι παραπάνω δαπάνες καταλαμβάνουν τα ακόλουθα ποσοστά, επί του συνόλου των παραγωγικών δαπανών.

• **ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**

$$\frac{\text{Σταθερές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{1.578.965 * 100}{1.756.131} = 90\%$$

• **ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**

$$\frac{\text{Μεταβλητές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{177.166 * 100}{1.756.131} = 10\%$$

• **ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**

$$\frac{\text{Χρηματικές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{467.285 * 100}{1.756.131} = 26,6\%$$

• **ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**

$$\frac{\text{Μη χρηματικές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{1.288.846 * 100}{1.756.131} = 73,4\%$$

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.8. : Ταξινόμηση των σταθερών δαπανών σε γοηματικές και μη χρηματικές για το δέκατο έτος καλλιέργειας.

A/A	Είδος	Χρηματικές (δρχ)	Μη Χρηματικές (δρχ)
1	Ενοίκιο εδάφους	-	620.000
2	Αμοιβή μονίμου προσωπικού	-	105.000
3	Απόσβεση μονίμου κεφαλαίου	-	17.375
4	Απόσβεση ημμονίμου κεφαλαίου		459.502
5	Ενοίκιο ημμονίμου κεφαλαίου	120.000	-
6	Συντήρηση μονίμου κεφαλαίου	6.950	-
7	Συντήρηση ημμονίμου κεφαλαίου	140.525	-
8	Ασφάλιστρα μονίμου κεφαλαίου	-	-
9	Ασφάλιστρα ημμονίμου κεφαλαίου	40.000	-
10	Τόκος μονίμου κεφαλαίου	-	69.500
11	Τόκος ημμονίμου κεφαλαίου	-	489.718
12	Τόκος αμοιβής μονίμου προσωπικού	-	10.500
13	Τόκος συντήρησης	-	14.747
14	Τόκος ασφαλίσεων	-	4.000
15	Τόκοι ενοικίου ημμονίμου κεφαλαίου	-	12.000
Σύνολο I		307.475	1.802.342
Σύνολο Σταθερών Δαπανών			2.109.817

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.9 : Ταξινόμηση των μεταβλητών δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές για το δέκατο έτος καλλιέργειας .

Α/ Α	Είδος	Χρηματικές (δρχ)	Μη χρηματικές (δρχ)
1	Αμοιβή εργασίας μη μονίμου προσωπικού	95.000	-
2	Τόκοι αμοιβής εργασίας μη μονίμου προσωπικού	-	9.500
3	Αξία υλικών φυτοπροστασία	20.000	-
4	Αξία υλικών λίπανσης	247.800	-
5	Τόκος κυκλοφοριακού κεφαλαίου	-	28.780
6	Λοιπές δαπάνες	20.000	-
Σύνολο 2		382.800	38.280
Σύνολο 1+2		690.275	1.840.622

Σύνολο Μεταβλητών δαπανών 421.080
Σύνολο Παραγωγικών δαπανών 2.530.897

Οι παραπάνω δαπάνες καταλαμβάνουν τα ακόλουθα ποσοστά, επί του συνόλου των παραγωγικών δαπανών.

• **ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**

$$\frac{\text{Σταθερές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{2.109.817 * 100}{2.530.897} = 83,3\%$$

• **ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**

$$\frac{\text{Μεταβλητές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{421.080 * 100}{2.530.897} = 16,7\%$$

• **ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**

$$\frac{\text{Χρηματικές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{690.275 * 100}{2.530.897} = 27,3\%$$

• **ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**

$$\frac{\text{Μη χρηματικές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{1.840.622 * 100}{2.530.897} = 72,7\%$$

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ 30 ΣΤΡΕΜΜΑΤΩΝ ΚΑΡΥΔΙΑΣ

Με ωία σπορά του παραγωγού

1 ^ο έτος =	-41.720 δρχ.
2 ^ο έτος =	-100.847 δρχ.
3 ^ο έτος =	748.839 δρχ.
4 ^ο έτος =	2.598.322 δρχ.
5 ^ο έτος =	5.102.504 δρχ.
6 ^ο έτος =	9.955.672 δρχ.
7 ^ο έτος =	17.821.724 δρχ.
8 ^ο έτος =	28.940.298 δρχ.
9 ^ο έτος =	42.961.617 δρχ.
10 ^ο έτος =	60.565.654 δρχ.

Με αγορά δενδρυλίων

3 ^ο έτος =	- 476.950δρχ.
4 ^ο έτος =	1.291.755 δρχ.
5 ^ο έτος =	3.683.281 δρχ.
6 ^ο έτος =	8.374.726 δρχ.
7 ^ο έτος =	16.082.683 δρχ.
8 ^ο έτος =	27.027.353 δρχ.
9 ^ο έτος =	40.837.377 δρχ.
10 ^ο έτος =	58.250.990 δρχ.

4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ 30 ΣΤΡΕΜΜΑΤΩΝ

1.1 Με ίδια σπορά του παραγωγού.

έτος

έσοδος = 41.720 δρχ.

κόστος = -

αποτέλεσμα = Έσοδα - Κόστος = -41.720 δρχ.

έτος

έσοδος * 10% = 41.720 * 10% = 4.172 δρχ.

κόστος = 54.955 δρχ.

έσοδα = -

αποτέλεσμα = -41.720 - 4.172 - 54.955 = -100.847 δρχ.

έτος

έσοδος * 10% = 100.847 * 10% = 10.084 δρχ.

κόστος = 2.581.230 δρχ.

δοτήσεις : Φυτικό υλικό 3.150.000 δρχ.

Εξισωτική αποζημίωση 51.000 δρχ.

Λογιστικά βιβλία 240.000 δρχ.

3.441.000 δρχ.

αποτέλεσμα : 3.441.000 - 100.847 - 10.084 - 2.581.250 = 748.839 δρχ.

έτος

έσοδος - χρηματικές δαπάνες * 10% = (748.839 - 450.000) * 10% = 29.883 δρχ.

κόστος = 1.700.200 δρχ.

δοτήσεις : Φυτικό υλικό 703.500 δρχ.

Εξισωτική αποζημίωση 56.100 δρχ.

Πώληση προϊόντων

Έσοδα = 4.200 kgr * 600 δρχ. = 2.520.000

Λογιστικά βιβλία 240.000 δρχ.

996.600 δρχ.

αποτέλεσμα : 996.600 + 2.520.000 + 748.839 + 29.883 - 1.700.000 = 2.598.322 δρχ.

5ο έτος

(Κέρδος₄ - χρηματικές δαπάνες) * 10% = (2.598.322 - 467.285) * 10% = 213.103 δρχ.

Κόστος₅ = 1.756.131 δρχ.

Επιδότησεις : Φυτικό υλικό 703.500 δρχ.

Εξισωτική αποζημίωση 61.710δρχ.

Πώληση προϊόντων

Έσοδα = 5.100 kgr * 600 δρχ. = 3.060.000

δρχ.

Λογιστικά βιβλία 240.000 δρχ.

1.005.210 δρχ.

Κέρδος : 1.005.210 + 3.060.000 + 2.598.322 + 213.103 - 1.756.131 = 5.102.504 δρχ.

6ο έτος

(Κέρδος₅ - χρηματικές δαπάνες) * 10% = (5.102.504 - 511.883) * 10% = 460.862 δρχ.

Κόστος₆ = 1.911.084 δρχ.

Επιδότησεις : Φυτικό υλικό 577.500 δρχ.

Εξισωτική αποζημίωση 67.890δρχ.

Πώληση προϊόντων

Έσοδα = 9.000 kgr * 600 δρχ. = 5.400.000

δρχ.

Λογιστικά βιβλία 240.000 δρχ.

885.300 δρχ.

Κέρδος : 885.990 + 5.400.000 + 5.120.504 + 460.862 - 1.911.084 = 9.955.672 δρχ

7ο έτος

(Κέρδος₆ - χρηματικές δαπάνες) * 10% = (9.955.672 - 556.481) * 10% = 939.919δρχ.

Κόστος₇ = 2.066.037 δρχ.

Επιδότησεις : Φυτικό υλικό 577.500 δρχ.

Εξισωτική αποζημίωση 74.670 δρχ.

Πώληση προϊόντων

Έσοδα = 13.500 kgr * 600 δρχ. = 8.100.000

δρχ.

Λογιστικά βιβλία 240.000 δρχ.

892.170 δρχ.

Κέρδος : 892.170 + 8.100.000 + 9.955.672 + 939.919 - 2.066.037 = 17.821.724 δρχ

8ο έτος

(Κέρδος₇ - χρηματικές δαπάνες) * 10% = (17.821.724 - 601.079) * 10% = 1.722.064 δρχ.

Κόστος₈ = 2.220.990δρχ.

Επιδότησεις : Φυτικό υλικό 577.500 δρχ.

Εξισωτική αποζημίωση -

Πώληση προϊόντων

Έσοδα = 18.000 kgr * 600 δρχ. =

10.800.000 δρχ.

Λογιστικά βιβλία 240.000 δρχ.

817.500 δρχ.

Κέρδος : 817.500 + 10.800.000 + 17.821.724 + 1.722.064 - 2.220.990 = 28.940.298 δρχ

9ο έτος

(Κέρδος₈ - χρηματικές δαπάνες) * 10% = (28.940.298 - 645.677) * 10% = 2.829.462 δρχ.

Κόστος₉ = 2.375.943 δρχ.

Επιδοτήσεις : Φυτικό υλικό 367.800 δρχ.

Εξισωτική αποζημίωση -

12.960.000 δρχ.

Λογιστικά βιβλία 240.000 δρχ.

607.800 δρχ.

Πώληση προϊόντων

Έσοδα = 21.600 kg * 600 δρχ. =

Κέρδος : 607.800 + 12.960.000 + 28.940.298 + 2.829.462 - 2.375.943 = 42.961.617 δρχ

10ο έτος

(Κέρδος₉ - χρηματικές δαπάνες) * 10% = (42.961.617 - 690.275) * 10% = 4.227.134 δρχ.

Κόστος₁₀ = 2.530.897 δρχ.

Επιδοτήσεις : Φυτικό υλικό 367.800 δρχ.

Εξισωτική αποζημίωση -

15.300.000 δρχ.

Λογιστικά βιβλία 240.000 δρχ.

607.800 δρχ.

Πώληση προϊόντων

Έσοδα = 25.500 kg * 600 δρχ. =

Κέρδος : 607.800 + 15.300.000 + 42.961.617 + 4.227.134 - 2.530.897 = 60.565.654 δρχ

2. Με αγορά δενδρυλίων:

έτος

έρδος = 3.917.950 δρχ.

πδοτήσεις : Φυτικό υλικό 3.150.000 δρχ.
Εξισωτική αποζημίωση 51.000 δρχ.
Λογιστικά βιβλία 240.000 δρχ.

3.441.000 δρχ.

έρδος : $3.441.000 - 3.917.950 = - 476.950$ δρχ.

έτος

έρδος - χρηματικές δαπάνες) * 10% = - 476.950 * 10% = - 47.695 δρχ.

έρδος = 1.700.200 δρχ.

πδοτήσεις : Φυτικό υλικό 703.500 δρχ.
Εξισωτική αποζημίωση 56.100 δρχ.

Πώληση προϊόντων
Έσοδα = 4.200 kg * 600 δρχ. = 2.520.000

χ. Λογιστικά βιβλία 240.000 δρχ.

996.600 δρχ.

έρδος : $996.600 + 2.520.000 - 476.950 - 47.695 - 1.700.200 = 1.291.755$ δρχ.

έτος

έρδος - χρηματικές δαπάνες) * 10% = (1.291.755 - 467.285) * 10% = 82.477 δρχ.

έρδος = 1.756.131 δρχ.

πδοτήσεις : Φυτικό υλικό 703.500 δρχ.
Εξισωτική αποζημίωση 61.710 δρχ.

Πώληση προϊόντων
Έσοδα = 5.100 kg * 600 δρχ. = 3.060.000

χ. Λογιστικά βιβλία 240.000 δρχ.

1.005.210 δρχ.

έρδος : $1.005.210 + 3.060.000 + 1.291.755 + 82.447 - 1.756.131 = 3.683.281$ δρχ.

έτος

έρδος - χρηματικές δαπάνες) * 10% = (3.683.281 - 511.883) * 10% = 317.139 δρχ.

έρδος = 1.911.084 δρχ.

πδοτήσεις : Φυτικό υλικό 577.500 δρχ.
Εξισωτική αποζημίωση 67.890 δρχ.

Πώληση προϊόντων
Έσοδα = 9.000 kg * 600 δρχ. = 5.400.000

χ. Λογιστικά βιβλία 240.000 δρχ.

885.300 δρχ.

έρδος : $885.000 + 5.400.000 + 3.683.281 + 317.139 - 1.911.084 = 8.374.726$ δρχ.

7ο έτος

(Κέρδος₆ - χρηματικές δαπάνες) * 10% = (8.374.726 - 556.481) * 10% = 781.824 δρχ.

Κόστος₇ = 2.066.037 δρχ.

Επιδοτήσεις : Φυτικό υλικό 577.500 δρχ.

Εξισωτική αποζημίωση 74.670 δρχ.

Πώληση προϊόντων

Έσοδα = 13.500 kg * 600 δρχ. = 8.100.000

δρχ.

Λογιστικά βιβλία 240.000 δρχ.

892.170 δρχ.

Κέρδος : 892.170 + 8.100.000 + 8.374.726 + 781.824 - 2.066.037 = 16.082.683δρχ

8ο έτος

(Κέρδος₇ - χρηματικές δαπάνες) * 10% = (16.082.683 - 601.079) * 10% = 1.548.160 δρχ.

Κόστος₈ = 2.220.990 δρχ.

Επιδοτήσεις : Φυτικό υλικό 577.500 δρχ.

Εξισωτική αποζημίωση -

Πώληση προϊόντων

Έσοδα = 18.000 kg * 600 δρχ. =

10.800.000 δρχ.

Λογιστικά βιβλία 240.000 δρχ.

817.500 δρχ.

Κέρδος : 817.500 + 10.800.000 + 16.082.683 + 1.548.160 - 2.220.990 = 27.027.353δρχ

9ο έτος

(Κέρδος₈ - χρηματικές δαπάνες) * 10% = (27.027.353 - 645.677) * 10% = 2.638.167 δρχ.

Κόστος₉ = 2.375.943 δρχ.

Επιδοτήσεις : Φυτικό υλικό 367.800 δρχ.

Εξισωτική αποζημίωση -

Πώληση προϊόντων

Έσοδα = 21.600 kg * 600 δρχ. =

12.960.000 δρχ.

Λογιστικά βιβλία 240.000 δρχ.

607.800 δρχ.

Κέρδος : 607.800 + 12.960.000 + 27.027.353 + 2.638.167 - 2.375.943 = 40.837.377 δρχ

10ο έτος

(Κέρδος₉ - χρηματικές δαπάνες) * 10% = (40.857.377 - 690.275) * 10% = 4.016.710 δρχ.

Κόστος₁₀ = 2.530.897 δρχ.

Επιδότησεις : Φυτικό υλικό 367.800 δρχ.

Εξισωτική αποζημίωση -

15.300.000 δρχ.

Λογιστικά βιβλία 240.000 δρχ.

607.800 δρχ.

Πώληση προϊόντων

Έσοδα = 25.500 kg * 600 δρχ. =

Κέρδος : 607.800 + 15.300.000 + 40.857.377 + 4.016.710 - 2.530.897 = 58.250.990 δρχ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ενωμένης Ευρώπης, σχετικά με την καλλιέργεια της καρυδιάς, εμπεριέχεται στους κανονισμούς:

- Καν. Ε.Ο.Κ. 2080/92 << Για την θέσπιση κοινοτικού καθεστώτος ενισχύσεων των μέτρων για τα δάση στον τομέα της γεωργίας >>, (Παράρτημα 3).
- Καν. Ε.Ο.Κ. 2328/91 << Για την Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων >>, (Παράρτημα 3).
- Καν. Ε.Ο.Κ. 789/89 << Για την θέσπιση ειδικών μέτρων για τους καρπούς με κέλυφος >>, (Παράρτημα 3).

Καν. Ε.Ο.Κ. 2080/92.

Ο συγκεκριμένος κανονισμός έχει ως σκοπό:

- τη θέσπιση κοινοτικού καθεστώτος ενισχύσεων των μέτρων για τα δάση στον τομέα της γεωργίας
- προσθήκη αλλαγών στο ήδη υπάρχον πλαίσιο Κ.Ο.Α.
- συμβολή στη σωστή διαχείριση του φυσικού χώρου και στην ισορροπία του περιβάλλοντος
- συμβολή στη μακρόχρονη βελτίωση του φυσικού χώρου και στην ισορροπία του περιβάλλοντος
- καταπολέμηση του φαινομένου του θερμοκηπίου, κατά το οποίο η απορροφόμενη ηλιακή ακτινοβολία από την γη μετατρέπεται σε μεγαλύτερου μήκους κύματος ακτινοβολία, η οποία δεν μπορεί να διαπεράσει τα στρώματα της ατμόσφαιρας με συνέπεια την αύξηση της θερμοκρασίας. Μέσω της αναδάσωσης από το φαινόμενο της διαπνοής των φυτών μειώνεται η θερμοκρασία αυτή.
- απορρόφηση CO₂
- εναλλακτική χρησιμοποίηση γεωργικών γαιών με δάσωση.
- ανάπτυξη δασικών δραστηριοτήτων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Τα κράτη - μέλη εφαρμόζουν το καθεστώς ενισχύσεων μέσω εθνικών ή περιφερειακών πολυετών προγραμμάτων, τα οποία καθορίζουν:

- Τα ποσά και τη διάρκεια ενίσχυσης, σε συνάρτηση με τις πραγματικές δαπάνες δάσωσης και την συντήρηση των ποικιλιών ή δένδρων που χρησιμοποιούνται για τη
  - Έτος ορους χορήγησης ενισχύσεων.
  - Έλεγχο επιπτώσεων στο περιβάλλον και τη συμφωνία με χωροταξικά κριτήρια.
- Για να κριθεί ένα φυσικό πρόσωπο δικαιούχος πρέπει:
- Να έχει ηλικία μικρότερη από 65 έτη.
  - Να μην υπάγεται στο καθεστώς προσυνταξιοδότησης του Καν. Ε.Ο.Κ. 2079/92, (Παράρτημα 3).
  - Να μην μεταβάλλει τις δέντροφυτεύσεις για όσο χρόνο προβλέπεται από την έγκριση της δασικής επένδυσης.
  - Να μην έχει παραπεμφθεί για αδικήματα στην δικαιοσύνη.

Οι υποχρεώσεις των δικαιούχων είναι:

- Σε περίπτωση μερικής αποτυχίας της φυτείας, ο δικαιούχος αναλαμβάνει την υποχρέωση συμπλήρωσης της, με δικές του δαπάνες και έχοντας υπόψη την ετήσια προμοδότηση.
- Σε περίπτωση ολικής καταστροφής της φυτείας, εάν η καταστροφή οφείλεται σε υπαιτιότητα του δικαιούχου τότε εκπίπτει του δικαιώματος του δικαιούχου, παύει η καταβολή των παραπέρα επιδοτήσεων και υποχρεούται στην επιστροφή των επιδοτήσεων σύμφωνα με τον νόμο 356/74, <<περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων>>
- Εάν η ολική καταστροφή δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του δικαιούχου, τότε αυτός υποχρεούται στην επανεγκατάσταση της καταστραφείσης φυτείας, όπως αυτή προγραμματίστηκε και εγκρίθηκε αρχικά.
- Ο δικαιούχος με την έγκριση της δασικής επένδυσης αναλαμβάνει την υποχρέωση για την καλή εκτέλεση και ασφάλεια των επενδύσεων από φυσικές καταστροφές (πυρκαγιές, πλημμύρες)

Οι επιδοτήσεις που δίνονται από τον συγκεκριμένο κανονισμό είναι:

- Για έξοδα φύτευσης:	105.000 δρχ./στρέμμα
- Για συντήρηση και απώλεια γεωργικού εισοδήματος τα δύο πρώτα χρόνια :	23.450 δρχ./στρέμμα και ανά έτος
- Για συντήρηση και απώλεια γεωργικού εισοδήματος τα 3 επόμενα χρόνια :	19.250 δρχ./στρέμμα και ανά έτος
- Για απώλεια γεωργικού εισοδήματος τα επόμενα 15 χρόνια :	12.260 δρχ./στρέμμα και ανά έτος

Με βάση τον παρόντα κανονισμό, στο νομό Μεσσηνίας από τις 1 - 3 -1993 έως 31 - 4 -1997 κατατέθηκαν:

1. Δασαρχείο Καλαμάτας.

103 αιτήσεις για την ένταξη στο πρόγραμμα δάσωσης, εκ των οποίων 21 αιτήσεις αφορούσαν καλλιέργεια καρδιάς. Οι εκτάσεις αυτές κάλυπταν εκτάσεις 12,158 Ha. Τα 11,658 Ha ήταν γεωργικές εκτάσεις με μονοετείς καλλιέργειες και τα 0.500 Ha με αμπέλια και καρποφόρα δένδρα, οι οποίες ζητήθηκαν να αντικατασταθούν με καλλιέργειες καρδιάς.

2. Δασαρχείο Κυπαρισσίας.

15 αιτήσεις για ένταξη στο πρόγραμμα δάσωσης εκ των οποίων 4 αιτήσεις αφορούσαν καλλιέργεια καρδιάς. Οι αιτήσεις αυτές κάλυπταν εκτάσεις 31,5 Ha, τα οποία ήταν γεωργικές εκτάσεις με μονοετείς καλλιέργειες. Η ηλικία των ενδιαφερομένων παραγωγών κυμαίνεται μεταξύ 50 -66 ετών.

Καν Ε.Ο.Κ. 2328/91

Ο κανονισμός Ε.Ο.Κ. 2328/91 έχει ως σκοπό την ανανέωση του αγροτικού πληθυσμού με την είσοδο νέων αγροτών (έως 40 ετών) που επιθυμούν να γίνουν αρχηγοί δικής τους γεωργικής εκμετάλλευσης και να ασχοληθούν επαγγελματικά με τη γεωργία.

Οι δικαιούχοι πρέπει να καλλιεργούν τρία εκτάρια, να δεσμεύσουν τον αγρό τουλάχιστον 5 έτη από την καταβολή της πρώτης δόσης, το κόστος της επένδυσης να ξεπερνά τις 600.000 δρχ. και η καλλιέργεια να μην είναι αποθαρυνόμενη.

Δικαιούχοι της ετήσιας εξισωτικής αποζημίωσης είναι:

- Γεωργοί
- Ενώσεις φυσικών προσώπων
- Αγροτικοί Συνεταιρισμοί κ. α..

Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρεί ένας γεωργός για να μπορεί να λάβει την αποζημίωση είναι:

- να έχει κύρια απασχόληση τη γεωργία ή αυτή να καλύπτει τουλάχιστον το 50% του εισοδήματός του
- να είναι κάτοχος της γεωργικής εκμετάλλευσης
- να είναι κάτω των 65 ετών
- να είναι μόνιμος κάτοικος της περιοχής.
- να τηρούν λογιστικά βιβλία (δεν είναι απαραίτητο για τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές)
- να έχει πλήρη επαγγελματική ικανότητα

Η αποδέσμευση του δικαιούχου από την αποζημίωση παύει όταν σταματά η γεωργική δραστηριότητα, όταν γίνεται απαλλοτρίωση, κτήση του εδάφους για κοινή ωφέλεια, συνταξιοδότηση του παραγωγού.

Με τον συγκεκριμένο κανονισμό ενισχύονται τα γεωργικά κτίσματα, οι έγγειες βελτιώσεις και λοιπές γεωργικές επενδύσεις

Τα κτίσματα και οι έγγειες βελτιώσεις επιδοτούνται με το 35 - 45% της συνολικής τους δαπάνης. Οι λοιπές γεωργικές επενδύσεις επιδοτούνται με το 20 - 30% της συνολικής τους δαπάνης.

Βάση του συγκεκριμένου κανονισμού, για τη δάσωση γεωργικών εκτάσεων δίδονται 50.000 δρχ/στρέμμα και για την τήρηση λογιστικών βιβλίων 40.000 δρχ: σε 4 ετήσιες δόσεις.

Ο κανονισμός αυτός βοηθά επιπλέον τους <<Νέους Γεωργούς>>. Οι <<Νέοι Γεωργοί>> δέχονται εφάπαξ πριμοδότηση της πρώτης εγκατάστασης, χαμηλότοκα δάνεια και αυξημένες ενισχύσεις για τις γεωργικές επενδύσεις τους.

Τα κτίσματα και οι έγγειες βελτιώσεις επιδοτούνται με το 43 - 56% της συνολικής δαπάνης τους.

Οι λοιπές γεωργικές επενδύσεις π.χ. φυτικό κεφάλαιο επιδοτούνται με το 25 - 37% της συνολικής δαπάνης τους.

Οι υποχρεώσεις των <<Νέων Γεωργών>> είναι να παραμείνουν ως κάτοχοι και αρχηγοί της γεωργικής εκμετάλλευσης τουλάχιστον για 10 έτη , να μην μειώσουν την εκμετάλλευση για διάρκεια 5 ετών και να αποδέχονται έλεγχο από τις ελληνικές αρχές.

Καν. Ε.Ο.Κ. 789/89

Στον κανονισμό προβλέπεται η χορήγηση οικονομικών ενισχύσεων στις Οργανώσεις Παραγωγών, των οποίων η οικονομική δραστηριότητα αφορά την παραγωγή και την εμπορία καρπών με κέλυφος (καρύδια).

Οι οικονομικές ενισχύσεις που χορηγούνται είναι οι παρακάτω:

- Ενίσχυση για τη σύσταση
- Ενίσχυση για τη λειτουργία
- Ενίσχυση για τη δημιουργία κεφαλαίου κίνησης
- Ενίσχυση για τη υλοποίηση του σχεδίου βελτίωσης
- Ενίσχυση ενεργειών προώθησης.

Για να αναγνωρισθεί μία Οργάνωση Παραγωγών με εμπορία κοινών καρυδιών, ώστε να δικαιούται ενισχύσεις, θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον 50 μέλη και τουλάχιστον 25 τόνους παραγωγής καρπού.

Εάν ο συγκεκριμένος παραγωγός μετέχει σε μια Αναγνωρισμένη Οργάνωση Παραγωγών τότε θα είναι δικαιούχος του παρόντος κανονισμού.

Με τον Καν, Ε.Ο.Κ. 2328/91 χορηγούνται από την Α.Τ.Ε. χαμηλότοκα δάνεια, για την αντιμετώπιση των δαπανών πρώτης εγκατάστασης, για την ανέγερση κτισμάτων, εγκατάσταση φυτειών, αγορά μηχανημάτων, εργαλείων κ.α. Η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή επιδότησης επιτοκίου κατ' ανώτατο όριο για πάροδο 15 ετών.

Επίσης υπάρχει η δυνατότητα χορήγησης δανείων για αγορά κτημάτων από νέους σε ηλικία αγρότες με τα υπάρχοντα κτίσματα, από κεφάλαια της Α.Τ.Ε.

Δικαιούχοι είναι:

- Οι κατά κύριο επάγγελμα νέοι αγρότες 20 - 40 ετών, που επί μία τουλάχιστον 3/ετία είναι μόνιμοι κάτοικοι περιοχών όπου βρίσκονται οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις τους.
- Άτομα νεαρής ηλικίας που ασχολούνται αποκλειστικά με τη γεωργία, χωρίς δική τους εκμετάλλευση (παιδιά αγροτών), αλλά με δικό τους νοικοκυριό.
- Μόνιμοι αγροεργάτες, ηλικίας μέχρι 40 ετών, χωρίς αγροτική ιδιοκτησία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την μελέτη της καλλιέργειας καρυδιάς μπορούν να εξαχθούν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- Η καρυδιά καλλιεργείται κατά κύριο λόγο στις ορεινές περιοχές της χώρας, λόγω της μεγάλης ανθεκτικότητας της στο κρύο και της ικανότητας της να δίδει ικανοποιητική παραγωγή σ' αυτές τις συνθήκες.
- Η παραγωγή καρυδιών του νομού Μεσσηνίας καταλαμβάνει μικρό ποσοστό στο σύνολο παραγωγής της χώρας, διότι οι καλλιέργειες δεν είναι σύγχρονες και εντατικές.
- Η στρεμματική απόδοση είναι περίπου 320 κιλά/στρ. , αφού κατά κύριο λόγο δεν καλλιεργείται καλιφορνέζικη καρυδιά, της οποίας η παραγωγή φτάνει το 10^ο έτος μέχρι 600 - 900 κιλά/στρ.
- Η Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής μειώνεται κατά τα έτη 1986 - 1992, ενώ η Μ.Σ.Τ. παραγωγού αυξάνεται.

Πραγματοποιούνται εισαγωγές και εξαγωγές σε χώρες της Ε.Ε. αλλά και σε Τρίτες χώρες. Οι εξαγωγίμες ποσότητες είναι μικρές και δεν γίνονται κάθε έτος, με αποτέλεσμα μειωμένη εισοδο συναλλάγματος στην χώρα.

Υπάρχει δυνατότητα αύξησης των εξαγωγών, εάν αυξηθεί η παραγόμενη ποσότητα και μειωθεί τα κόστος παραγωγής του προϊόντος.

Τα καρύδια δίνονται να εξαχθούν με κέλυφος και χωρίς κέλυφος.

Πραγματοποιούνται εισαγωγές ξύλου καρυδιάς κυρίως από Τρίτες χώρες και εξαγωγές κυρίως στην Ιταλία.

Ενδείκνυται η καλλιέργεια καλιφορνέζικης καρυδιάς, ώστε να αυξηθεί το εισόδημα του παραγωγού.

Κατά την κοστολόγηση της καλλιέργειας παρατηρείται πως κατά το 3^ο έτος, στην περίπτωση που γίνεται αγορά έτοιμων δενδρυλίων, το σύνολο των παραγωγικών δαπανών είναι μεγαλύτερο απότι στην περίπτωση της ίδιας σποράς από τον παραγωγό.

Στην περίπτωση της σποράς από τον ίδιο τον παραγωγό, το υψηλότερο κόστος εμφανίζεται το δέκατο έτος καλλιέργειας, ενώ στην άλλη περίπτωση εμφανίζεται το τρίτο έτος καλλιέργειας.

Στην περίπτωση της σποράς από τον ίδιο τον παραγωγό, κατά τη διάρκεια καλλιέργειας δέκα ετών, ο παραγωγός κερδίζει περίπου 2.000.000 δραχ./στρ. Στην άλλη περίπτωση κερδίζει περίπου 1.940.000 δραχ./στρ. Η διαφορά αυτή οφείλεται στο υψηλό κόστος αγοράς των δενδρυλίων.

Η απορρόφηση των Κοινοτικών ενισχύσεων κρίνεται συμφέρουσα και αναγκαία για την βιωσιμότητα της εκμετάλλευσης.

2. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Με βάση την συγκεκριμένη μελέτη, θα μπορούσαν να προταθούν τα ακόλουθα μέτρα, με σκοπό τη βελτίωση της παραγωγής και την αύξηση του εισοδήματος του παραγωγού:

- Εξάπλωση της καλλιέργειας της καλιφορνέζικης καρυδιάς, διότι εισέρχεται νωρίτερα στην καρποφορία από την κοινή καρυδιά, δίνει μεγαλύτερες αποδόσεις και λαμβάνει χαμηλό ύψος.
- Εξάπλωση της καλλιέργειας της καρυδιάς, σε πεδινές περιοχές με την χρήση των κατάλληλων ποικιλιών.
- Αντικατάσταση των ήδη γηρασμένων καρυδεώνων, με καλιφορνέζικη καρυδιά.
- Εκσυγχρονισμός του τρόπου καλλιέργειας, με άρδευση των δένδρων και χρήση σύγχρονων μηχανημάτων π.χ. δονητών συλλογής καρπού.
- Απορρόφηση όλων των Κοινοτικών Ενισχύσεων, με σκοπό να αυξηθεί το εισόδημα του παραγωγού.
- Έγκυρη ενημέρωση των παραγωγών και ιδίως των « Νέων Αγροτών» για τις Κοινοτικές Ενισχύσεις, από τους αρμόδιους φορείς, με την διανομή ενημερωτικών φυλλαδίων.
- Διοργάνωση σεμιναρίων, με την συμμετοχή των ενδιαφερομένων παραγωγών, με στόχο να γνωρίσουν τη σύγχρονη τεχνολογία.
- Μείωση του επιτοκίου δανεισμού της Α.Τ.Ε. , ώστε να μπορούν οι παραγωγοί να δανείζονται χρήματα για να δημιουργήσουν ή να εκσυγχρονίσουν την εκμετάλλευσή τους.
- Διεύρυνση της αγοράς εξαγωγών καρυδιών και ξύλου καρυδιάς σε χώρες της Ε.Ε. , αλλά και σε Τρίτες χώρες.
- Αύξηση της παραγωγής, ώστε να υπάρχει επάρκεια στην αγορά και να μειωθούν στο ελάχιστο δυνατό, οι εισαγωγές.
- Αύξηση της τιμής του προϊόντος και μείωση του κόστους παραγωγής ώστε να αυξηθεί περισσότερο το εισόδημα του παραγωγού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Αριθμός δένδρων κανονικών δενδρώνων και συνολικός αριθμός δένδρων καρυδιάς στην Ελλάδα και στο νομό Μεσσηνίας κατά τα έτη 1986 - 1992.

ΕΤΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΝΔΡΩΝ ΚΑΝΟΝΙΚΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝΩΝ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΝΔΡΩΝ ΚΑΝΟΝΙΚΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΝΔΡΩΝ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΝΔΡΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
1986	17.523	843.083	59.331	3.043.128
1987	16.334	842.242	58.231	2.936.927
1988	15.158	821.710	55.852	2.846.346
1989	14.608	826.254	54.061	2.839.456
1990	15.523	809.161	53.531	2.780.357
1991	13.633	776.946	49.658	2.596.089
1992	14.325	812.126	50.257	2.707.927

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Ποσότητα εισαγωγών καρυδιάς με κέλυφος από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα κατά τα έτη 1987 - 1996

ΕΤΟΣ	ποσότητα σε τόνους					
	ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΑΙΤΑΛΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΑΥΣΤΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
1986	-	113	-	-	-	113
1987	220	518	41	18	-	737
1988	51	82	-	-	1	134
1989	42	47	-	-	-	89
1990	50	71	-	-	-	121
1991	36	94	-	-	-	130
1992	23	10	13	-	-	46
1993	25	-	-	-	-	25
1994	86	10	-	5	-	101
1995	3	-	-	54	-	89

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Αξία εισαγωγών καρυδιάς με κέλυφος από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα κατά τα έτη 1986 - 1995.

ΕΤΟΣ	Αξία σε χιλδρα					
	ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΑΙΤΑΛΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΑΥΣΤΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
1986	-	26.886	-	-	-	26.886
1987	57.393	1.400.607	4.927	9.915	-	1.473.388
1988	16.443	27.514	-	-	-	43.957
1989	9.884	14.481	-	-	223	24.588
1990	17.195	24.586	-	-	-	41.781
1991	17.697	33.206	-	-	-	50.903
1992	10.117	3.758	5.179	-	-	19.054
1993	700	-	-	-	-	700
1994	34.455	4.629	-	1.163	-	40.247
1995	24.304	-	-	19.738	-	44.042

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

Πίνακας 2: Δείκτης πληθωρισμού

Έτος	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Δείκτης	22,3	19,1	20,2	18	24,8	17	15,8	13,9	14,8	17,5	22,9	18	10,8	10,5	10	9,2

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Ποσότητα εισαγωγών καρυδιών χωρίς κέλυφος από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα κατά τα έτη 1986 - 1996.

ΕΤΟΣ	ποσότητα σε τόνους				
	ΙΤΑΛΙΑ	ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΑΓΓΛΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
1986	-	-	-	-	-
1987	-	10	37	55	102
1988	-	-	23	-	23
1989	-	-	1	5	6
1990	10	-	-	-	10
1991	-	-	-	-	-
1992	-	-	-	-	-
1993	-	-	-	-	-
1994	-	0,1	-	-	0,1
1995	-	-	0,004	10	10,004
1996*	-	-	0,4	-	0,4

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος

* Τα στοιχεία του 1996 είναι προσωρινά και καλύπτουν το α' εξάμηνο αυτού.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

Αξία εισαγωγών καρυδιών χωρίς κέλυφος από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα κατά τα έτη 1986 - 1996.

ΕΤΟΣ	Αξία σε χιλ.δρχ					
	ΙΤΑΛΙΑ	ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΑΓΓΛΙΑ	ΓΑΛΛΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
1986	-	-	-	-	163	163
1987	-	6.354	24.166	26.868	-	57.388
1988	-	-	14.323	-	-	14.323
1989	-	-	775	3.054	-	3.829
1990	6.871	-	-	-	-	6.871
1991	-	-	-	-	-	-
1992	-	-	-	-	-	-
1993	-	-	-	-	-	-
1994	-	138	-	-	-	138
1995	-	-	11	9.077	-	9.088
1996*	-	-	1.227	-	-	1.227

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

* Τα στοιχεία του 1996 είναι προσωρινά και καλύπτουν το α' εξάμηνο αυτού.

Ποσότητες και αξία εισαγωγών καρυδιών με κέλυφος από Τρίτες χώρες στην Ελλάδα κατά τα έτη 1986 - 1996.

ποσότητα σε τόνους
αξία σε γιλ.δολ.

ΕΤΟΣ	ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ
1986	ΗΠΑ	33	11.513
	ΠΑΚΙΣΤΑΝ	22	3.700
	ΣΥΝΟΛΟ	55	15.213
1987	ΤΟΥΡΚΙΑ	17	4.854
	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	72	12.156
	ΗΠΑ	356	108.400
	ΧΙΛΗ	36	12.513
	ΙΝΔΙΑ	9	2.139
	ΚΙΝΑ	85	15.546
	ΣΥΝΟΛΟ	575	155.608
1988	ΤΟΥΡΚΙΑ	16	3.087
	ΗΠΑ	56	14.382
	ΚΙΝΑ	110	18.533
	ΣΥΝΟΛΟ	182	36.502
1989	ΤΟΥΡΚΙΑ	3	1.665
	ΗΠΑ	196	58.924
	ΣΥΝΟΛΟ	199	60.589
1990	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	317	35.930
	ΗΠΑ	568	182.176
	ΣΥΝΟΛΟ	885	218.106
1991	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	23	4.778
	ΗΠΑ	296	123.487
	ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ	-	56
	ΣΥΝΟΛΟ	319	128.106
1992	ΤΟΥΡΚΙΑ	6	5.241
	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	149	36.553
	ΗΠΑ	526	246.592
	ΣΥΝΟΛΟ	681	278.386
1993	ΔΗΜ. ΤΣΕΧΙΑΣ	0,9	288
	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	134	25.009
	ΡΩΣΙΑ	28	3.856
	ΤΟΥΡΚΙΑ	5,5	6.749
	ΗΠΑ	172	84.366
	ΙΝΔΙΑ	11	4.203
ΣΥΝΟΛΟ	351,4	124.471	
1994	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	76	11.446
	ΑΛΒΑΝΙΑ	0,1	42
	ΟΥΚΡΑΝΙΑ	9	1.024
	ΜΟΛΔΑΒΙΑ	75	14.087
	ΡΩΣΙΑ	48	9.136
	ΗΠΑ	325	139.098
	ΙΝΔΙΑ	10	3.526
ΣΥΝΟΛΟ	543,1	178.359	
1995	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	53	10.399
	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	153	27.568
	ΜΟΛΔΑΒΙΑ	308	33.398
	ΡΩΣΙΑ	0,1	43
	ΗΠΑ	388	200.846
	ΙΝΔΙΑ	30	12.550
ΣΥΝΟΛΟ	932,1	284.804	
1996*	-	-	-

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

* Τα στοιχεία του 1996 είναι προσωρινά και καλύπτουν το α' εξάμηνο αυτού.

Ποσότητα και αξία εισαγωγών καρυδιών χωρίς κέλυφος από Τρίτες χώρες στην Ελλάδα κατά τα έτη 1986 - 1996.

ποσότητα σε τόνους
αξία σε γιλ.δολ

ΕΤΟΣ	ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ
1986	ΤΟΥΡΚΙΑ	76	38.065
	ΠΑΚΙΣΤΑΝ	11	5.074
	ΣΥΝΟΛΟ	87	43.139
1987	ΤΟΥΡΚΙΑ	440	175.750
	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	11	6.184
	ΗΠΑ	225	127.351
	ΚΥΠΡΟΣ	2	990
	ΙΝΔΙΑ	1	616
	ΚΙΝΑ	78	43.195
	ΧΟΝΓΚ - ΚΟΝΓΚ	15	6.565
	ΣΥΝΟΛΟ	772	360.631
1988	ΤΟΥΡΚΙΑ	45	26.769
	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	34	12.444
	ΗΠΑ	682	392.354
	ΚΑΝΑΔΑΣ	10	5.796
	ΚΥΠΡΟΣ	5	2.595
	ΙΝΔΙΑ	28	13.710
	ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ	4	1.881
	ΚΙΝΑ	144	70.127
	ΧΟΝΓΚ - ΚΟΝΓΚ	10	5.276
ΣΥΝΟΛΟ	962	530.952	
1989	ΤΟΥΡΚΙΑ	278	182.285
	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	10	4.498
	ΗΠΑ	515	339.018
	ΙΝΔΙΑ	20	10.007
	ΚΙΝΑ	10	5.540
	ΣΥΝΟΛΟ	833	541.348
1990	ΤΟΥΡΚΙΑ	190	126.404
	ΟΥΓΓΑΡΙΑ	37	24.310
	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	24	13.509
	ΗΠΑ	684	497.872
	ΙΝΔΙΑ	101	53.515
	ΚΙΝΑ	18	10.541
	ΣΥΝΟΛΟ	1.054	726.171
1991	ΤΟΥΡΚΙΑ	265	203.912
	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	158	118.705
	ΗΠΑ	513	384.095
	ΙΝΔΙΑ	147	87.500
	ΚΙΝΑ	20	13.744
	ΣΥΝΟΛΟ	1.103	808.056
1992	ΠΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ	8	4.207
		195	169.389
	ΤΟΥΡΚΙΑ	10	6.155
	ΟΥΓΓΑΡΙΑ	20	6.257
	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	242	170.860
	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	1.235	948.905
	ΗΠΑ	11	10.937
	ΙΣΡΑΗΛ	149	109.655
	ΚΑΤΑΡ	13	9.793
	ΚΙΝΑ	1.883	1.436.158
ΣΥΝΟΛΟ			

ΕΤΟΣ	ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΑΞΙΑ	
1993	ΠΟΛΩΝΙΑ	9	6.279
	ΔΗΜ. ΤΣΕΧΙΑΣ	14	13.148
	ΟΥΓΓΑΡΙΑ	19	16.301
	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	66	36.020
	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	229	152.106
	ΜΟΛΔΑΒΙΑ	9	8.116
	ΡΩΣΙΑ	83	63.025
	ΤΟΥΡΚΙΑ	85	77.863
	ΗΠΑ	128	156.639
	ΙΝΔΙΑ	596	526.341
	ΣΥΝΟΛΟ	1.238	1.055.838
1994	ΔΗΜ. ΤΣΕΧΙΑΣ	27	26.734
	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	175	93.481
	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	162	100.381
	ΜΟΛΔΑΒΙΑ	328	220.563
	ΡΩΣΙΑ	327	233.655
	ΤΟΥΡΚΙΑ	46	34.793
	ΗΠΑ	271	253.474
	ΠΑΚΙΣΤΑΝ	10	10.214
	ΙΝΔΙΑ	515	402.895
	ΚΙΝΑ	10	8.526
	ΣΥΝΟΛΟ	1.871	1.384.716
1995	ΔΗΜ. ΤΣΕΧΙΑΣ	31	14.323
	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	163	105.340
	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	106	65.024
	ΟΥΚΡΑΝΙΑ	18	9.506
	ΜΟΛΔΑΒΙΑ	821	488.412
	ΡΩΣΙΑ	150	78.661
	ΤΟΥΡΚΙΑ	3	3.765
	ΗΠΑ	34	27.791
	ΙΡΑΝ	0.2	244
	ΙΝΔΙΑ	669	545.225
	ΣΡΙ ΛΑΝΚΑ	10	8.343
ΚΙΝΑ	10	16.298	
	ΣΥΝΟΛΟ	1.855,2	1.362.932
1996*	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	69	36.477
	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	10	5.880
	ΜΟΛΔΑΒΙΑ	328	273.443
	ΙΝΔΙΑ	216	199.079
	ΚΙΝΑ	19	19.953
	ΣΥΝΟΛΟ	742	335.753

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

* Τα στοιχεία του 1996 είναι προσωρινά και καλύπτουν το α' εξάμηνο αυτού.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

Ποσότητα και αξία εξαγωγών καρδιών με κέλυφος σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τα έτη 1988 - 1996.

ποσότητα σε τόννους
αξία σε χιλ.δρχ

ΕΤΟΣ	ΙΤΑΛΙΑ		ΝΟΡΒΗΓΙΑ		ΓΑΛΛΙΑ		ΣΟΥΗΔΙΑ		ΓΕΡΜΑΝΙΑ		ΣΥΝΟΛΟ	
	ΠΟΣ.	ΑΞΙΑ	ΠΟΣ.	ΑΞΙΑ	ΠΟΣ.	ΑΞΙΑ	ΠΟΣ.	ΑΞΙΑ	ΠΟΣ.	ΑΞΙΑ	ΠΟΣ.	ΑΞΙΑ
1988	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1989	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1990	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1991	22	5.205	-	-	-	-	-	-	-	-	22	5.205
1992	24	5.100	-	73	-	-	-	-	-	-	97	5.100
1993	64	28.212	-	-	-	-	-	-	-	-	64	28.212
1994	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1995	36,5	17.670	-	-	26	9.715	10	10.168	-	-	72,5	37.533
1996	53	18.581	-	-	34	18.452	-	-	6	5.683	93	42.716

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

* Τα στοιχεία του 1996 είναι προσωρινά και καλύπτουν το α' εξάμηνο αυτού.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10

Ποσότητα και αξία εξαγωγών καρδιών χωρίς κέλυφος σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τα έτη 1986 - 1996.

ποσότητα σε τόννους
αξία σε χιλ.δρχ

ΕΤΟΣ	ΑΓΓΛΙΑ		ΓΕΡΜΑΝΙΑ		ΙΤΑΛΙΑ		ΒΕΛΓΙΟ		ΓΑΛΛΙΑ		ΣΥΝΟΛΟ	
	ΠΟΣ.	ΑΞΙΑ	ΠΟΣ.	ΑΞΙΑ	ΠΟΣ.	ΑΞΙΑ	ΠΟΣ.	ΑΞΙΑ	ΠΟΣ.	ΑΞΙΑ	ΠΟΣ.	ΑΞΙΑ
1986	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1987	-	-	-	-	1	600	-	-	-	-	1	600
1988	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1989	32	13.376	-	-	-	-	-	-	-	-	32	13.376
1990	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1991	-	-	-	-	-	-	-	422	-	-	-	422
1992	-	-	1	966	-	-	-	-	-	-	1	966
1993	-	-	1	2.327	-	-	3	2.964	-	-	4	5.291
1994	-	-	0,6	1.006	-	-	-	-	-	-	0,6	1.006
1995	-	-	1,5	2.146	-	-	-	-	-	-	1,5	2.146
1996	-	-	4	4.067	5	1.343	-	-	13	7.693	22	13.103

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

* Τα στοιχεία του 1996 είναι προσωρινά και καλύπτουν το α' εξάμηνο αυτού.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11

Ποσότητα και αξία εξαγωγών καρβιδίων με κέλυφος σε Τρίτες χώρες κατά τα έτη 1986 - 1996.

ποσότητα σε τόνους
αξία σε χιλ.δρχ

ΕΤΟΣ	ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ
1986	Λ. ΧΩΡΕΣ	-	80
	ΣΥΝΟΛΟ	-	80
1987	Λ. ΧΩΡΕΣ	-	132
	ΣΥΝΟΛΟ	-	132
1988	-	-	-
1989	Λ. ΧΩΡΕΣ	-	47
	ΣΥΝΟΛΟ	-	47
1990	Λ. ΧΩΡΕΣ	-	306
	ΣΥΝΟΛΟ	-	306
1991	ΚΥΠΡΟΣ	-	112
	ΣΥΝΟΛΟ	-	112
1992	ΜΑΛΤΑ	-	29
	ΗΠΑ	35	9.817
	ΚΥΠΡΟΣ	8	1.692
	ΣΥΝΟΛΟ	43	11.538
1993	ΜΑΛΤΑ	0,1	50
	ΗΠΑ	39	21.202
	ΣΥΝΟΛΟ	39,1	21.252
1994	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	24	3.468
	ΜΑΛΤΑ	1	2
	ΚΥΠΡΟΣ	14	9.475
	ΣΥΝΟΛΟ	39	12.945
1995	-	-	-
1996*	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	16	3.012
	ΚΥΠΡΟΣ	18	6.506
	ΣΥΝΟΛΟ	34	9.518

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

* προσωρινά στοιχεία για το πρώτο εξάμηνο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12

Ποσότητες και αξία εξαγωγών καρυδιών χωρίς κέλυφος σε τρίτες χώρες κατά τα έτη 1986-1996.

ποσότητα σε τόνους
αξία σε χιλ.δραχ

ΕΤΟΣ	ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ
1986	ΚΥΠΡΟΣ	16	6.000
	Λ. ΧΩΡΕΣ	-	44
	ΣΥΝΟΛΟ	16	6.044
1987	Λ. ΧΩΡΕΣ	1	479
	ΣΥΝΟΛΟ	1	479
1988	ΛΙΘΑΝΟΣ	10	2.012
	ΣΥΝΟΛΟ	10	2.012
1989	ΚΥΠΡΟΣ	1	894
	Λ. ΧΩΡΕΣ	-	151
	ΣΥΝΟΛΟ	1	1.045
1990	ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ	2	1.433
	ΛΙΒΥΗ	1	131
	ΜΠΑΧΑΜΕΣ	-	146
	ΚΥΠΡΟΣ	3	2.272
	Λ. ΧΩΡΕΣ	22	3.098
	ΣΥΝΟΛΟ	28	7.080
1991	ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ	2	1.763
	ΚΥΠΡΟΣ	2	1.458
	Λ. ΧΩΡΕΣ	-	19
	ΣΥΝΟΛΟ	4	3.240
1992	ΜΑΛΤΑ	-	27
	ΜΠΑΧΑΜΕΣ	14	5.562
	ΚΥΠΡΟΣ	1	775
	ΙΟΡΔΑΝΙΑ	-	44
	ΣΥΝΟΛΟ	15	6.408
1993	ΗΠΑ	19	21.365
	ΚΥΠΡΟΣ	3	3.620
	ΙΣΡΑΗΛ	40	53.297
	ΣΥΝΟΛΟ	62	78.783
1994	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	5	2.391
	ΜΑΛΤΑ	0,08	94
	ΚΥΠΡΟΣ	5	4.098
	ΚΙΝΑ	8	6.380
	ΣΥΝΟΛΟ	16,08	12.963
1995	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	0,1	161
	ΡΩΣΙΑ	2	2.679
	ΚΥΠΡΟΣ	20	17.004
	ΣΥΝΟΛΟ	22,1	19.844
1996*	ΑΛΒΑΝΙΑ	0,2	190
	ΜΟΛΔΑΒΙΑ	-	-
	ΡΩΣΙΑ	2	2.429
	ΜΑΛΤΑ	0,06	75
	ΣΥΝΟΛΟ	2,26	2.694

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

* προσωρινά στοιχεία για το πρώτο εξάμηνο.

Στοιχεία παραγωγού:

Στοιχεία δειγμάτων

Τοποθεσία:

Καλλιέργεια:

Ηλικία:

Βάρος δειγμάτων: 500g

Ημερ. δειγματοληψίας: 1/5/98

Εκταση: 30 στρ.

Φυτά/στρ.: 10

Προσδιορισμός

Περιεκτικότητα

Μηχανική ανάλυση	οργ. πηλός	
Υδατοκορεσμός (SP) %	46	
pH εδαφ. πάστας	5,2	
Ηλεκτρ. αγωγ. εκκ. κορ μS.....	1204	
Άλατα εκκ. κορ. %	<0,1	
Ολ. ανερ. ασβέστιο %	39	
Οργανική ουσία %	0,5	
Υδατοδιαλυτό κάλιο mg/l εκκ.	24,1	
Υδατοδιαλυτό νάτριο " "	83,8	
Νιτρικά mg/l εκκ.	160	
Άζωτο νιτρικό mg/l εκκ.	36,2	
Αντ. Κάλιο mg/100g (meq/100g)	16,2	(0,41)
Αντ. Νάτριο " " (")	14,6	(0,63)
Αντ. Ασβέστιο " " (")	444	(22,2)
Αντ. Μαγνήσιο " " (")	9,2	
Φόσφορος ppm	15,4	
Βόριο ppm	0,57	

Πίνακας 13 Μηνιαίες τιμές Ηλιοφάνειας (Ώρες)

ΜΕΤ.ΣΤΑΤΜΟΣ=726

ΕΤΟΣ	ΙΑΝ	FEB	MAR	APR	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	AUG	SEP	ΟΚΤ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ
1983	141.0	176.4	224.3	226.5	310.9	366.1	372.4	362.5	226.4	247.0	151.5	141.0
1984	120.3	121.3	201.6	160.1	290.1	350.9	370.3	346.7	268.6	207.4	185.4	135.4
1985	125.7	115.8	220.7	197.8	260.0	314.1	353.6	334.4	254.9	164.9	125.7	133.5
1986	104.2	148.6	170.4	233.4	252.0	325.3	393.0	315.4	256.6	149.7	166.7	123.2
1987	87.2	146.0	204.0	226.7	283.3	321.5	357.9	324.6	275.9	230.6	153.5	116.6
1988	168.3	138.5	163.6	190.7	265.0	360.8	345.3	320.9	282.2	212.8	162.9	121.7
1989	174.7	141.7	197.1	253.9	295.3	288.7	318.5	331.9	250.4	210.4	107.4	138.0
1990	133.9	111.0	156.2	160.0	278.8	358.9	380.1	328.2	285.5	251.4	143.9	130.1
1991	101.4	149.0	157.7	214.5	259.6	379.1	360.6	361.8	280.9	224.7	131.3	152.2
1992	130.4	94.9	155.4	290.3	279.0	299.9	373.5	351.0	270.6	202.3	195.4	132.9
1993	****	****	154.7	210.6	266.9	341.9	345.9	318.3	278.1	167.4	121.8	126.7
1994	111.9	158.9	188.2	190.0	300.5	300.8	344.4	334.4	262.6	224.1	125.4	143.7
1995	210.5	169.0	217.5	237.6	260.8	350.6	338.7	347.0	255.7	197.3	134.7	126.1
1996	0	0	253.5	208.6	251.4	272.0	338.6	316.5	271.8	202.2	129.9	88.5

Πίνακας 14: Μέσες μηνιαίες τιμές θερμοκρασία εδάφους
(βάθος 100 cm).

MET.STATS=726

ΕΤΟΣ	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	AUG	SEP	ΟΚΤ	ΝΟΕΜ	DEC
1985	12.1	12.0	13.5	15.9	20.2	24.4	26.9	27.9	25.7	21.6	18.7	14.8
1986	12.2	12.1	13.7	14.4	17.9	21.4	24.1	24.7	23.8	*****	*****	*****
1987	*****	*****	13.4	15.0	17.2	20.1	*****	*****	*****	*****	*****	*****
1988	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
1989	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	25.3	24.4	22.5	17.6	14.1
1990	12.2	11.1	12.0	14.0	17.0	20.3	23.2	24.7	24.5	22.2	17.8	14.6
1991	12.5	13.0	13.3	16.5	20.7	*****	24.2	25.7	24.8	21.6	18.0	13.3
1992	12.8	12.1	12.9	14.8	17.6	21.2	23.7	24.7	24.3	22.4	19.0	15.5
1993	13.3	13.1	13.2	15.4	18.0	21.1	*****	*****	*****	21.2	18.0	15.8
1994	13.8	12.3	13.7	15.8	18.2	21.9	24.3	25.7	25.0	21.2	17.8	*****
1995	*****	*****	11.2	13.9	16.7	20.4	.0	25.1	22.6	22.5	18.0	15.6
1996	13.5	12.8	*****	*****	18.6	*****	*****	25.4	.0	21.9	17.6	14.9

Πίνακας 15: Μέσες μηνιαίες

FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION
 DIVISION OF STATISTICS
 INTERNATIONAL DATA YEAR

STATISTISKA ENKETAERNA
 INTERNATIONAL DATA YEAR

STATISTISKA ENKETAERNA
 INTERNATIONAL DATA YEAR

STAT.	CODE	JANUARY	FEBRUARY	MARCH	APRIL
726	75	12.7	11.2	13.1	16.3
726	76	10.4	10.3	12.1	15.5
726	77	9.6	10.3	10.8	13.4
726	78	9.3	10.5	12.1	13.7
726	79	8.8	9.1	12.2	14.7
726	80	9.2	9.3	11.7	14.5
726	81	9.4	11.6	12.6	14.9
726	82	9.4	11.3	12.6	14.2
726	83	9.6	11.4	13.4	13.9
726	84	8.5	9.5	12.1	13.8
726	85	7.9	9.4	13.0	15.4
726	86	10.2	8.8	10.8	14.4
726	87	8.9	8.2	11.4	15.6
726	88	10.3	10.0	11.6	13.6
726	89	10.8	10.0	12.0	15.5
726	90	9.9	10.6	12.4	15.6
726	91	10.6	10.9	8.1	13.8
726	92	11.5	9.8	10.9	15.4
726	93	8.3	10.2	13.4	16.4
726	94	8.3	11.1	12.4	15.4
726	95	9.1	10.2	13.1	14.2
726	96	9.2	8.2	10.8	14.6

τιμές θερμοκρασίας αέρος,

DEGREE OF C. BAR. 10

ALTIITUDE OF BAROM. 11.1 METERS

MAY	JUNE	JULY	AUGUST	SEPTEMBER	OCTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
21.7	24.1	25.2	27.2	21.9	16.9	13.1	10.3
19.2	24.4	25.6	25.5	23.1	16.2	13.5	10.4
20.3	23.8	26.8	25.4	23.5	18.8	13.5	12.4
18.3	23.7	26.0	25.3	22.7	18.5	12.7	9.1
19.4	23.0	25.9	25.2	24.3	18.0	13.5	10.5
19.6	23.5	25.6	23.8	21.5	18.3	13.9	11.0
21.0	25.0	27.0	26.3	21.5	17.1	15.4	10.4
19.3	24.1	26.5	25.0	21.0	17.9	12.3	11.8
19.1	24.5	26.1	25.5	22.8	18.3	13.4	11.4
18.1	23.3	25.6	25.8	22.9	18.3	15.5	10.2
18.4	25.0	25.4	26.5	22.9	19.8	11.8	11.9
18.6	24.8	25.8	26.1	24.0	19.2	13.5	10.9
20.7	22.5	26.3	25.2	22.5	17.7	14.6	11.2
20.2	23.2	25.4	24.5	22.6	19.6	15.0	11.0
20.5	24.3	25.9	26.0	22.5	16.3	15.3	12.1
19.6	24.0	26.4	26.6	23.3	18.1	12.8	9.4
17.8	23.7	26.8	25.8	24.3	18.5	13.8	11.2
20.5	24.6	27.8	26.6	22.7	18.0	11.9	10.5
18.3	22.7	25.8	25.4	22.6	16.4	13.6	11.1
19.5	24.1	26.7	25.6	23.0	19.4	15.7	11.1
16.9	23.5	24.9	25.0	22.3	19.0	13.8	7.8
19.1	23.8	25.4	26.6	22.0	20.3	14.8	9.9

Πίνακας 16:

NATIONAL METEOROLOGICAL SERVICE
 DIVISION IV/SECTION HYDROLOGY
 COMPUTER BRANCH

STATION KALAMATA WHO STATION No 16 726 A/D
 LATITUDE N 37 04 DEGR LONGITUDE E 22 06 DEGR ALTITUDE OF BAROM.

ΕΤΟΣ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΪΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ
1975	104.5	219.7	130.0	20.2	21.7	3.9	5.2
1976	95.4	195.2	49.5	97.5	35.6	0.1	11.1
1977	145.7	153.3	83.4	81.7		2.3	0.7
1978	85.9	103.4	103.4	51.7	4.5	2.4	1.7
1979	71.3	79.5	46.8	8.6	54.2	14.5	2.1
1980	96.7	95.0	66.0	75.8	10.2	12.1	23.7
1981	49.4	52.6	5.7	36.1			
1982	202.7	110.6	57.8	78.5	19.4	11.3	
1983	128.2	75.2	33.8	81.7	47.3	14.5	1.0
1984	142.6	92.3	65.5	54.6	38.8	10.2	
1985	174.8	71.7	17.3	41.7	33.2	8.2	1.9
1986	60.1	59.2	173.2	86.9	75.9	0.3	1.6
1987	22.5	100.9	54.1	20.4	0.4	13.6	23.5
1988	100.0	131.2	65.7	85.0	0.7	6.6	
1989	184.5	46.1	93.5	74.7	7.4		
1990	145.7	124.5	99.4	20.7	23.8	4.4	
1991	103.2	114.2	170.0	52.0	1.6		
1992	189.7	169.6	76.0	33.9	10.5		3.0
1993	4.9	22.5	19.4	39.9	16.6	3.5	3.5
1994	17.9	90.6	0.1	85.2	10.8	3.3	0.1
1995	66.5	55.6	56.0	92.0	67.9		28.3
1996	39.8	17.1	36.5	61.5	29.9	6.8	17.6

Υψος ύδατος

8 METERS

AUGUST SEPTEMBER OCTOBER NOVEMBER DECEMBER

AUGUST	SEPTEMBER	OCTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
1.2	60.2	110.5	104.1	113.4
5.8	4.0	275.2	9.7	19.8
14.1	24.3	71.9	173.7	108.6
13.6	45.9	81.2	96.7	96.0
6.7	7.3	53.3	200.1	261.3
1.7	1.6	198.0	170.4	105.5
1.8	58.1	16.4	137.9	99.6
	58.3	76.9	150.2	139.3
43.7	3.3	99.4	252.2	90.4
3.5	19.9	221.4	92.3	190.9
2.6	40.0	84.4	134.1	285.0
4.6	1.1	98.1	218.5	156.0
30.3	32.9	83.1	277.3	266.0
5.0	2.0	8.4	78.7	75.5
	4.5	154.4	130.7	44.4
14.6	1.7	96.5	66.6	95.7
18.3	4.2	119.7	274.3	65.7
19.1	51.0	63.9	231.9	102.7
4.0	57.9	30.2	50.3	35.3
5.2	26.5	76.5	142.3	418.3
28.8	0.6	114.7	145.0	53.9
7.0	25.4	17.6	48.4	90.2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Εικ. 1 : Δένδρο καρυδιάς.

Εικ. 2 : Δένδρο καρυδιάς.

Εικ.3: Φύλλα καρυδιάς

Εικ.4: Ξυλοφόρος οφθαλμός καρυδιάς

Εικ. 5 : Ίουλος καρυδιάς.

Εικ 6 : Ίουλος καρυδιάς

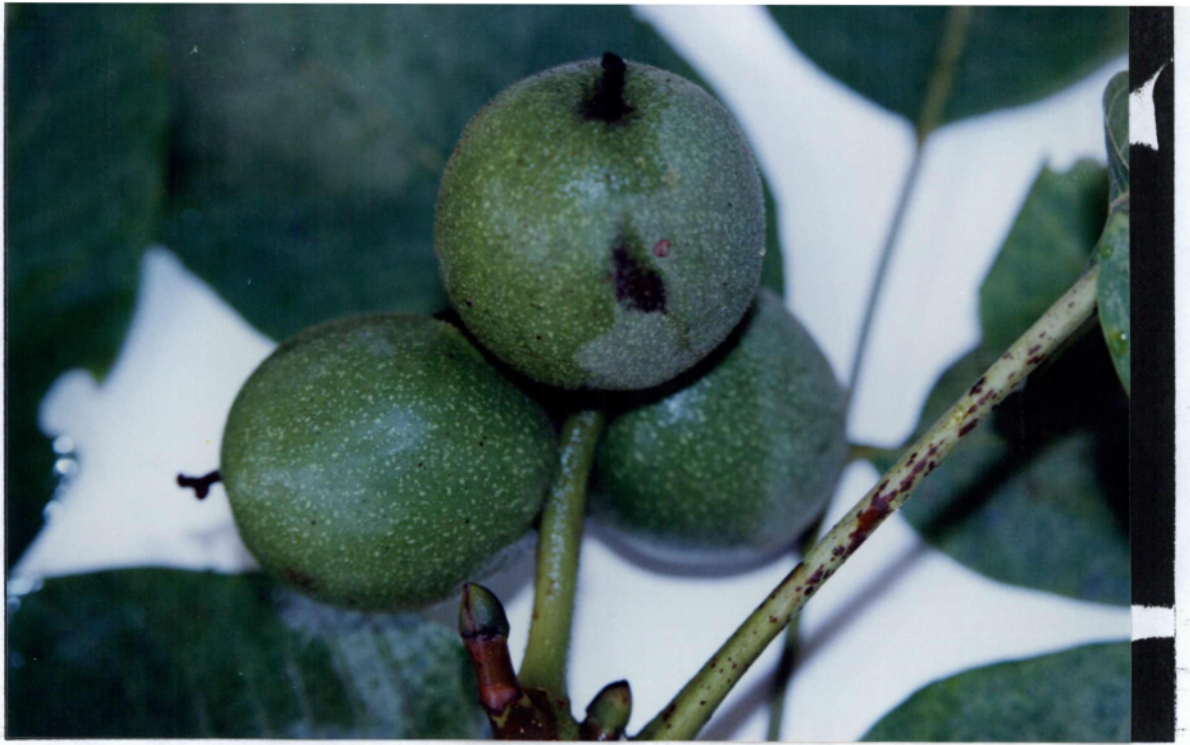

Εικ: 7 : Ίουλος καρυδιάς.

Εικ: 8: Κλάδος καρυδιάς με νεαρούς καρπούς

Εικ.9: Καρύδια με εξωτερικό φλοιό

Εικ.10: Καρύδια με το εσωτερικό σκληρό περίβλημα

Εικ.11: Εγκάρσια τομή σε καρπούς καρυδιάς

Εικ.12: Εσωτερικό τμήμα (ψύχα) καρυδιών

Εικ.13 : Καρυδεώνας στην Κοινότητα Πολιανής στο νομό Μεσσηνίας.

Εικ.14 : Κλάδος δένδρου καρυδιά, κατεστραμένος από παγετό

Εικ.15 : Σπορόφυτο καρυδιάς.

Εικ.16 : Συγκαλλιέργεια καρυδιάς με σιτάρι.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) αριθ. 2080/92 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 30ής Ιουλίου 1992

για τη θέσπιση κοινοτικού καθεστώτος ενισχύσεων των μέτρων για τα δάση στον τομέα της γεωργίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 42 και 43,

την πρόταση της Επιτροπής (1),

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2),

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (3),

Εκτιμώντας:

ότι η δάσωση των γεωργικών εκτάσεων έχει ιδιαίτερη σημασία τόσο για τη χρησιμοποίηση του εδάφους και για το περιβάλλον όσο και για τη μείωση του ελλείμματος των δασικών πόρων στην Κοινότητα καθώς και ως συμπληρωματικό μέτρο της κοινοτικής πολιτικής για τον έλεγχο της γεωργικής παραγωγής·

ότι η εμπειρία στον τομέα της δάσωσης των γεωργικών γαιών από τους γεωργούς απέδειξε ότι τα ισχύοντα καθεστάτα ενίσχυσης για την προώθηση της δάσωσης είναι ανεπαρκή και ότι οι ενέργειες δάσωσης των γεωργικών εκτάσεων που αποσύρονται από τη γεωργική παραγωγή κατά τα τελευταία χρόνια αποδείχτηκαν ανεπαρκείς·

ότι επομένως κρίνεται αναγκαίο να αντικατασταθούν τα μέτρα που αναφέρονται στον τίτλο VIII του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2328/91 του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1991 για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων (4), από μέτρα που ανταποκρίνονται καλύτερα στην ανάγκη αποτελεσματικής ενθάρρυνσης της δάσωσης των γεωργικών εκτάσεων·

ότι τα επιλέξιμα ποσά για το κόστος της δάσωσης πρέπει να καθοριστούν σε ένα επίπεδο που να ανταποκρίνεται στο πραγματικό κόστος δάσωσης που διαπιστώθηκε στην Κοινότητα·

ότι, μια σταδιακά μειούμενη προμοδότηση κατά τα πέντε πρώτα έτη που προορίζεται να συνεισφέρει στις δαπάνες για τη διατήρηση των νέων δασωμένων εκτάσεων μπορεί να αποτελέσει σημαντικό στοιχείο για την ενθάρρυνση της δάσωσης·

ότι εξάλλου ο στόχος για αύξηση της δάσωσης των γεωργικών γαιών στο πλαίσιο του προσανατολισμού της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής απαιτεί τη θέσπιση προμοδοτήσεων που προορίζονται να αντισταθμίσουν την απώλεια εισοδήματος των γεωργών κατά την μη παραγωγική περίοδο των γεωργικών εκτάσεων που έχουν δασωθεί·

ότι, σε πολλές περιπτώσεις, ιδιώτες που δεν είναι κάτοχοι γεωργικών εκμεταλλεύσεων είναι σε θέση να προβούν σε

δάσωση γεωργικών γαιών και ότι κρίνεται σκόπιμο να προβλεφθούν κίνητρα που να απευθύνονται σ' αυτή την κατηγορία ατόμων· ότι θα πρέπει επομένως να θεσπιστεί προμοδότηση ανά εκτάριο που να χορηγείται σε άλλα άτομα εκτός από τους κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων που πράγματι κάνουν δάσωση γεωργικών γαιών·

ότι σε πολλές ζώνες της Κοινότητας η δάσωση των γεωργικών γαιών μπορεί να πραγματοποιηθεί από τις δημόσιες αρχές και ιδίως από τις κοινότητες· ότι πρέπει, επομένως, να υποστηριχθούν και να ενισχυθούν οι ενέργειες δάσωσης αυτών των δημόσιων αρχών·

ότι η φύτευση ποικιλιών ταχείας ανάπτυξης υπό καθεστώς εκμετάλλευσης σύντομης εναλλαγής αποδείχθηκε κατά κανόνα αρκετά επικερδής· ότι πρέπει επομένως να προβλεφθεί κοινοτική ενίσχυση για τη φύτευση αυτών των ειδών που πραγματοποιείται από κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων που ασκούν τη γεωργική δραστηριότητα ως κύρια απασχόληση, καθώς και για τις δαπάνες δάσωσης·

ότι η βελτίωση των δασωμένων εκτάσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις μπορεί να συμβάλλει στη βελτίωση της κατάστασης των εισοδημάτων των ατόμων που ασχολούνται με τη γεωργία· ότι, ιδίως, η διάρθρωση και τα ειδικά προβλήματα της παραγωγής φελλού καθιστούν αναγκαία την ενίσχυση των μέτρων που αποβλέπουν στη διατήρηση, πόγκωση και βελτίωση των υπαρχόντων δασών φελλοδρύδων·

ότι, εφόσον η Κοινότητα συμβάλλει στη χρηματοδότηση της δράσης, πρέπει να είναι σε θέση να εξακριβώσει εάν τα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη για την εφαρμογή της, συμβάλλουν στην πραγματοποίηση των στόχων· ότι θα πρέπει, γι' αυτό το σκοπό, να θεσπιστεί δομή συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής στο πλαίσιο της Μόνιμης Δασικής Επιτροπής που θεσπίστηκε με την απόφαση 89/367/ΕΟΚ (5),

ότι είναι απαραίτητο να προστεθούν οι διαθέσιμοι πόροι για την θέση σε εφαρμογή των προβλεπόμενων από τον παρόντα κανονισμό μέτρων στους πόρους που προβλέπονται για την υλοποίηση δράσεων που έχουν αναληφθεί στα πλαίσια των ρυθμίσεων για τα διαρθρωτικά ταμεία και ιδίως εκείνων που εφαρμόζονται στις περιοχές που καλύπτονται από τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 1 σημεία αριθ. 1 και 5β του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 (6),

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Στόχος του καθεστώτος ενισχύσεων

Θεσπίζεται κοινοτικό καθεστώς ενισχύσεων που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανα-

(1) ΕΕ αριθ. C 300 της 21. 11. 1991, σ. 12.

(2) ΕΕ αριθ. C 94 της 13. 4. 1992.

(3) ΕΕ αριθ. C 98 της 21. 4. 1992, σ. 25.

(4) ΕΕ αριθ. L 218 της 5. 8. 1991, σ. 1.

(5) ΕΕ αριθ. L 165 της 15. 6. 1989, σ. 14.

(6) ΕΕ αριθ. L 185 της 15. 7. 1988, σ. 9.

ισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων προ-
μένου:

να πλαισιωθούν οι αλλαγές που προβλέπονται στο πλαίσιο των κοινών οργανώσεων αγοράς,

να υπάρξει συμβολή στη μακροπρόθεσμη βελτίωση των δασικών πόρων,

να υπάρξει συμβολή στην πιο εναρμονισμένη διαχείριση του φυσικού χώρου σε σχέση με την ισορροπία του περιβάλλοντος,

να καταπολεμηθεί το φαινόμενο θερμοκηπίου και να απορροφηθεί το διοξείδιο του άνθρακος.

τό το κοινοτικό καθεστώς ενισχύσεων αποσκοπεί σε:

εναλλακτική χρησιμοποίηση των γεωργικών γαιών με δάσωση·

ανάπτυξη των δασικών δραστηριοτήτων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Άρθρο 2

Καθεστώς ενισχύσεων

Το καθεστώς ενισχύσεων μπορεί να περιλαμβάνει:

ενισχύσεις που προορίζονται να καλύψουν τις δαπάνες δάσωσης·

ετήσια πριμοδότηση ανά δασωμένο εκτάριο για την κάλυψη των δαπανών συντήρησης των εκτάσεων που δασώθηκαν κατά τα πρώτα πέντε έτη·

ετήσια πριμοδότηση ανά εκτάριο για την αντιστάθμιση των απωλειών εισοδήματος που προκύπτουν από τη δάσωση γεωργικών εκτάσεων·

ενισχύσεις για τις επενδύσεις που αφορούν τη βελτίωση των δασικών εκτάσεων όπως είναι η δημιουργία ανεμοφρακτών, αντιπυρικών ζωνών, σταθμών υδροληψίας και δρόμων δασικής εκμετάλλευσης καθώς και τη βελτίωση των εκτάσεων φελλοδρυός.

α) Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β), μπορούν να χορηγούνται σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο προβαίνει σε δάσωση γεωργικών εκτάσεων·

β) οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) είναι επιλέξιμες μόνο αν χορηγούνται:

— σε κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων που δεν υπάγονται στο καθεστώς προσυνταξιοδότησης που αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2079/92 του Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 1992 για τη θέσπιση κοινοτικού καθεστώτος ενισχύσεων για την προσυνταξιοδότηση στον τομέα της γεωργίας (1),

— σε οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο του ιδιωτικού δικαίου·

γ) στην περίπτωση φύτευσης ποικιλιών ταχείας ανάπτυξης υπό καθεστώς βραχυπρόθεσμης εκμετάλλευσης, είναι επιλέξιμες μόνον οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) που χορηγούνται στους κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων που ασκούν γεωργική δραστηριότητα ως κύρια απασχόληση και πληρούν τους όρους του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2328/91 και υπό τον όρο ότι είναι προσαρμοσμένες στις τοπικές συνθήκες και είναι συμβατές με το περιβάλλον·

δ) οι φυτεύσεις ελάτων Χριστουγέννων δεν είναι επιλέξιμες·

ε) οι ενισχύσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχείο δ) είναι επιλέξιμες μόνον εφόσον χορηγούνται σε κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων ή ενώσεις τους·

3. Εξάλλου, το καθεστώς μπορεί να συμπεριλάβει κοινοτική συνεισφορά για τις δαπάνες δάσωσης των γεωργικών γαιών που πραγματοποιούνται από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές των κρατών μελών.

Άρθρο 3

Ποσό των ενισχύσεων

Τα ανώτατα επιλέξιμα ποσά των ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 καθορίζονται ως εξής:

α) όσον αφορά τις δαπάνες δάσωσης:

— 2 000 Ecu ανά εκτάριο για τις φυτεύσεις ευκαλύπτων,

— 3 000 Ecu ανά εκτάριο για τις φυτεύσεις κωνοφόρων,

— 4 000 Ecu ανά εκτάριο για τις φυτεύσεις πλατύφυλλων ή για μεικτές φυτεύσεις που περιλαμβάνουν τουλάχιστον 75 % πλατύφυλλα·

β) όσον αφορά τις δαπάνες συντήρησης:

— 250 Ecu ανά εκτάριο και ανά έτος κατά τα δύο πρώτα έτη και 150 Ecu ανά εκτάριο και ανά έτος κατά τα επόμενα έτη στην περίπτωση φυτεύσεων κωνοφόρων,

— 500 Ecu ανά εκτάριο και ανά έτος κατά τα δύο πρώτα έτη και 300 Ecu ανά εκτάριο και ανά έτος κατά τα επόμενα έτη στην περίπτωση φυτεύσεων πλατύφυλλων ή μεικτών φυτεύσεων που περιλαμβάνουν τουλάχιστον 75 % πλατύφυλλα.

Τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να αθροίσουν τις ενισχύσεις που προαναφέρονται στα στοιχεία α) και β) και να καταβάλουν τμηματικά εντός πέντε ετών το ως άνω συνολικό ποσό υπό τον όρο ότι διασφαλίζεται η συντήρηση των νέων φυτεύσεων·

γ) όσον αφορά την πριμοδότηση που προορίζεται να αντισταθμίσει τις απώλειες εισοδημάτων:

— 600 Ecu ανά εκτάριο και ανά έτος εάν η δάσωση πραγματοποιείται από κάτοχο γεωργικής εκμετάλλευσης ή από ομάδα κατόχων γεωργικών εκμεταλλεύσεων οι οποίοι είχαν καλλιεργήσει τα εδάφη αυτά πριν τη δάσωσή τους,

1) Βλέπε σελίδα 91 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

- 150 Ecu ανά εκτάριο και ανά έτος εάν η δάσωση πραγματοποιείται από άλλο δικαιούχο που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο β),

για μέγιστη διάρκεια 20 ετών που υπολογίζεται από την ημερομηνία της αρχικής δάσωσης.

δ) όσον αφορά τις δαπάνες βελτίωσης των δασωμένων εκτάσεων:

- 700 Ecu ανά εκτάριο για τη βελτίωση των δασωμένων εκτάσεων και τη δημιουργία ανεμοφρακτών,
- 1 400 Ecu ανά εκτάριο για την ανανέωση και τη βελτίωση των εκτάσεων φελλοδρυός (δάση φελλοδρυός),
- 18 000 Ecu ανά χιλιόμετρο για τους δασικούς δρόμους,
- 150 Ecu ανά εκτάριο που εξοπλίζεται με αντιπυρικές ζώνες και σταθμούς υδρληψίας.

Οι δαπάνες προσαρμογής του γεωργικού υλικού για την εκτέλεση δασοκομικών εργασιών αποτελούν τμήμα των επενδύσεων που αναφέρονται ανωτέρω.

Μετά από αιτιολογημένη αίτηση κράτους μέλους και στα πλαίσια των δυνατοτήτων του προϋπολογισμού, η Επιτροπή μπορεί, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5, να αποφασίσει αύξηση των μέγιστων ποσών για τη βελτίωση των δασωμένων εκτάσεων και την ανανέωση και τη βελτίωση των δασών φελλοδρυός εντός του ορίου μέγιστων ποσών 1 200 Ecu και 3 000 Ecu, αντίστοιχα.

Άρθρο 4

Προγράμματα ενισχύσεων

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε εφαρμογή το καθεστώς ενισχύσεων που αναφέρεται στο άρθρο 2 μέσω εθνικών ή περιφερειακών πολυετών προγραμμάτων που αφορούν τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 1 και με τα οποία καθορίζονται ιδίως:

- τα ποσά και η διάρκεια των ενισχύσεων του άρθρου 2 σε συνάρτηση με τις πραγματικές δαπάνες δάσωσης και τη συντήρηση των ποικιλιών ή των τύπων των δένδρων που χρησιμοποιούνται για τη δάσωση, ή σε συνάρτηση με την απώλεια εισοδημάτων,
- οι όροι χορήγησης ενισχύσεων, ιδίως αυτών που αφορούν τις δασώσεις,
- τα μέτρα που λαμβάνονται για την αξιολόγηση και τον έλεγχο των επιπτώσεων στο περιβάλλον και τη συμφωνία τους με τα χωροταξικά κριτήρια,
- ο χαρακτήρας των συνοδευτικών μέτρων που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν,
- τα μέτρα που λαμβάνονται για επαρκή πληροφόρηση των γεωργικών και αγροτικών φορέων.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να θέσουν σε εφαρμογή προγράμματα κατά ζώνες δάσωσης, τα οποία αντικατοπτρίζουν τις διάφορες καταστάσεις του περιβάλλοντος, των φυσικών συνθηκών και των γεωργικών διαρθρώσεων.

Τα προγράμματα δάσωσης κατά ζώνες αφορούν ιδίως:

- τον καθορισμό των στόχων δάσωσης,

- τους όρους σχετικά με την τοποθεσία και την ομοδοποίηση των εκτάσεων που μπορούν να δασωθούν,
- τις δασοκομικές μεθόδους που θα πρέπει να εφαρμόζονται,
- την επιλογή των ποικιλιών των δένδρων που προσαρμόζονται στις τοπικές συνθήκες.

Άρθρο 5

Διαδικασία εξέτασης των προγραμμάτων

1. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα σχέδια των εθνικών ή περιφερειακών προγραμμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 4 καθώς και τις υφιστάμενες νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις ή αυτές που πρόκειται να θεσπίσουν για να γίνει δυνατή η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, πριν από τις 30 Ιουλίου 1993 συνοδευόμενα από εκτίμηση των ετήσιων δαπανών που προβλέπονται για την υλοποίηση των προγραμμάτων.

2. Η Επιτροπή εξετάζει τις ανακοινώσεις των κρατών μελών προκειμένου να προσδιορίσει:

- τη συμφωνία τους με τον παρόντα κανονισμό, λαμβανομένων υπόψη των στόχων του κανονισμού και της διασύνδεσης μεταξύ των διαφόρων μέτρων,
- τη φύση των ενεργειών που δύνανται να συγχρηματοδοτηθούν,
- το συνολικό ποσό των δαπανών που δύνανται να συγχρηματοδοτηθούν.

3. Η Επιτροπή αποφασίζει για την έγκριση των εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Για το σκοπό αυτό, ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στη Μόνιμη Δασική Επιτροπή που θεσπίστηκε με την απόφαση 89/367/ΕΟΚ, σχέδιο απόφασης για το θέμα αυτό.

Η επιτροπή διατυπώνει γνώμη για το σχέδιο αυτό εντός προθεσμίας που ο πρόεδρος μπορεί να καθορίσει σε συνάρτηση με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος. Η γνώμη διατυπώνεται με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 148 παράγραφος 2 της συνθήκης για τις αποφάσεις που το Συμβούλιο καλείται να λάβει προτάσει της Επιτροπής. Κατά την ψηφοφορία στο πλαίσιο της επιτροπής οι ψήφοι των αντιπροσώπων των κρατών μελών σταθμίζονται σύμφωνα με τον τρόπο που καθορίζεται στο προαναφερθέν άρθρο. Ο πρόεδρος δεν λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία.

Η Επιτροπή θεσπίζει μέτρα που εφαρμόζονται αμέσως. Ωστόσο, εάν τα μέτρα αυτά δεν είναι σύμφωνα με τη γνώμη που διατύπωσε η επιτροπή, τότε τα εν λόγω μέτρα ανακοινώνονται αμέσως από την Επιτροπή στο Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή:

- η Επιτροπή μπορεί να αναβάλει για ένα μήνα κατ' ανώτατο όριο, από την ημερομηνία της εν λόγω ανακοίνωσης, την εφαρμογή των μέτρων που αποφάσισε η ίδια,
  - το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, μπορεί να λάβει διαφορετική απόφαση εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο.
4. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα προγράμματα δάσωσης που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2.

Άρθρο 6**Ποσοστό κοινοτικής χρηματοδότησης**

Το ποσοστό της κοινοτικής συγχρηματοδότησης είναι 75 % στις περιοχές του στόχου που ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 και 50 % για τις άλλες περιοχές.

Άρθρο 7**Τρόπος εφαρμογής**

Η Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5, θεσπίζει, κατά περίπτωση, τις λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 8**Τελικές διατάξεις**

1. Τα άρθρα 25, 26 και 27 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2328/91 καταργούνται. Εξακολουθούν ωστόσο να εφαρ-

μόζονται στις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος των προγραμμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 4 του παρόντος κανονισμού.

2. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να λαμβάνουν συμπληρωματικά μέτρα ενίσχυσης των οποίων οι όροι χορήγησης διαφέρουν από αυτούς που έχουν προβλεφθεί ή των οποίων το ποσό υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που έχουν προβλεφθεί με την επιφύλαξη ότι τα μέτρα αυτά λαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 92, 93 και 94 της συνθήκης.

3. Τρία έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος στα κράτη μέλη, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο απολογισμό της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 9**Έναρξη ισχύος**

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Λουξεμβούργο, 30 Ιουνίου 1992.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Artindo MARQUES CUNHA

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) αριθ. 2328/91 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 15ης Ιουλίου 1991

για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 42 και 43,

την πρόταση της Επιτροπής (1),

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2),

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (3),

Εκτιμώντας:

ότι ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 797/85 του Συμβουλίου της 12ης Μαρτίου 1985 για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων (4), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3577/90 (5), έχει κατ' επανάληψη τροποποιηθεί ουσιαστικά· ότι πρέπει, για λόγους ορθολογισμού και σαφήνειας, να κωδικοποιηθεί ο εν λόγω κανονισμός·

ότι, δυνάμει του άρθρου 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 1988 για την αποστολή των διαρθρωτικών ταμείων, την αποτελεσματικότητά τους και το συντονισμό των παρεμβάσεών τους μεταξύ τους καθώς και με τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των άλλων υφισταμένων χρηματοδοτικών οργάνων (6), η δράση που αναπτύσσει η Κοινότητα με τη βοήθεια, ιδίως, των διαρθρωτικών ταμείων αποσκοπεί στην επίτευξη των γενικών στόχων που αναφέρονται στα άρθρα 130 Α και 130 Γ της συνθήκης, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλει στην επίτευξη των πέντε πρωταρχικών στόχων· ότι εναπόκειται στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Προσανατολισμού να συμβάλει στην επίτευξη της προσαρμογής των γεωργικών διαρθρώσεων με την προοπτική της αναμόρφωσης της κοινής γεωργικής πολιτικής·

ότι οι παρεμβάσεις του ΕΓΤΠΕ για την επίτευξη του στόχου αριθ. 5 α) διέπονται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88

του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1988 για τις διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 όσον αφορά το συντονισμό των παρεμβάσεων των διαφόρων διαρθρωτικών ταμείων μεταξύ τους καθώς και με τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των λοιπών υφισταμένων χρηματοδοτικών οργάνων (7), καθώς και από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 4256/88 του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1988 για διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Προσανατολισμού (8)·

ότι η παρούσα κοινή δράση πρέπει, αφενός, να ενταχθεί στα πλαίσια άλλων οριζόντιων μέτρων που αποφασίστηκαν για την επίτευξη του στόχου αριθ. 5 α)· ότι, αφετέρου, αντανακλά ορισμένες αρχές της κοινοτικής πολιτικής στον τομέα των γεωργικών διαρθρώσεων που ισχύουν γενικά για κάθε παρέμβαση των Ταμείων·

ότι δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν οι στόχοι της κοινής γεωργικής πολιτικής, που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) της συνθήκης, χωρίς να βοηθηθεί η γεωργία να συνεχίσει να βελτιώνει την αποτελεσματικότητά των διαρθρώσεών της, ιδίως στις περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερος έντονα προβλήματα·

ότι η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαρθρώσεων αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για την ανάπτυξη της κοινής γεωργικής πολιτικής· ότι πρέπει, επομένως, να βασίζεται σε κοινοτική θεώρηση και σε κοινοτικά κριτήρια·

ότι οι διαφορές ως προς τα αίτια, τη φύση και τη σοβαρότητα των διαρθρωτικών προβλημάτων στη γεωργία ενδέχεται να απαιτούν διαφοροποιημένες λύσεις ανάλογα με τις περιοχές, οι οποίες μπορούν να προσαρμόζονται με την πάροδο του χρόνου· ότι οι λύσεις αυτές πρέπει να συμβάλουν στη συνολική οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη κάθε συγκεκριμένης περιοχής·

ότι η κατάσταση που επικρατεί στις γεωργικές αγορές έχει μεταβληθεί και θα μεταβληθεί περαιτέρω μετά τον ανασανατολισμό της κοινής γεωργικής πολιτικής, που επέβαλε η ανάγκη να εξασφαλισθεί προοδευτική κάμψη της παραγωγής στους τομείς που παρουσιάζουν πλεόνασμα·

ότι, στα πλαίσια αυτά, η πολιτική των διαρθρώσεων πρέπει να συμβάλει στο να βοηθήσει τους γεωργούς να προσαρμο-

(1) ΕΕ αριθ. L 374 της 31. 12. 1988, σ. 1.

(2) ΕΕ αριθ. L 374 της 31. 12. 1988, σ. 25.

(3) ΕΕ αριθ. C 82 της 27. 3. 1991, σ. 7.

(4) ΕΕ αριθ. C 158 της 17. 6. 1991.

(5) ΕΕ αριθ. C 159 της 17. 6. 1991, σ. 31.

(6) ΕΕ αριθ. L 93 της 30. 3. 1985, σ. 1.

(7) ΕΕ αριθ. L 353 της 17. 12. 1990, σ. 23.

(8) ΕΕ αριθ. L 185 της 15. 7. 1988, σ. 9.

στούν στη νέα αυτή κατάσταση και να αμβλύνει τις επιπτώσεις που μπορεί να προκαλέσει ο νέος προσανατολισμός της πολιτικής αγορών και τιμών, ιδίως όσον αφορά τα γεωργικά εισοδήματα·

ότι, για να είναι παρούσα η ευρωπαϊκή γεωργία στις παγκόσμιες αγορές, η κοινή γεωργική πολιτική πρέπει πάντα να αποσκοπεί στην αποτελεσματικότητα και την αυξημένη ανταγωνιστικότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων· ότι, εάν η πολιτική των αγορών πρέπει να διασφαλίζει το ουσιαστικό των αναγκαίων προσαρμογών ώστε να εξασφαλίζεται μακροπρόθεσμα η ανταγωνιστικότητα της κοινοτικής γεωργίας, η πολιτική των διαρθρώσεων πρέπει επίσης να συμβάλει, ενισχύοντας όσο το δυνατόν περισσότερο τις διαρθρώσεις της παραγωγής και της εμπορίας, χωρίς όμως να επιδεινώνει την έλλειψη ισορροπίας που επικρατεί μεταξύ των παραγωγικών πόρων του τομέα της γεωργίας και των προβλεπόμενων δυνατοτήτων διάθεσης στην αγορά·

ότι, στα πλαίσια της παρούσας δράσης, είναι απαραίτητη η εφαρμογή ορισμένων μέτρων για την επίτευξη του στόχου βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων· ότι τα μέτρα αυτά πρέπει, ως εκ τούτου, να εφαρμόζονται υποχρεωτικά από τα κράτη μέλη· ότι, αντίθετα, για τα άλλα μέτρα, πρέπει να δοθεί στα κράτη μέλη η ευχέρεια να προβλέπουν ή όχι μέτρα, ανάλογα με την ιδιαίτερη κατάσταση της γεωργίας τους·

ότι ένα καθεστώς παύσης της καλλιέργειας αρόσιμων γαιών μπορεί να συμβάλει στην προσαρμογή των διαφόρων τομέων της παραγωγής, και ιδίως εκείνων που παρουσιάζουν πλεονάσματα, στις ανάγκες των αγορών·

ότι πρέπει να επεκταθεί το καθεστώς της παύσης της καλλιέργειας σε όλες τις αρόσιμες γαίες, δεδομένου ότι οι γαίες αυτές προορίζονται από τον ένα χρόνο στον άλλο για διαφορετικές καλλιέργειες εκ περιτροπής· ότι πρέπει, ωστόσο, να εξαιρούνται από το καθεστώς οι γαίες στις οποίες καλλιεργούνται προϊόντα τα οποία δεν υπάγονται σε κοινή οργάνωση αγοράς· ότι, για να επιτευχθούν συγκεκριμένα αποτελέσματα σταθεροποίησης της προσφοράς, πρέπει να απαιτηθεί η παύση της καλλιέργειας του 20% τουλάχιστον των αρόσιμων γαιών τουλάχιστον για μια πενταετία, με τη δυνατότητα, για το δικαιούχο, να αποδεσμεύεται από την υποχρέωση αυτή, μετά την πάροδο τριών ετών·

ότι, λαμβανομένων υπόψη των αυξημένων απαιτήσεων της προστασίας του περιβάλλοντος και της διατήρησης του αγροτικού χώρου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέψουν τα αναγκαία μέτρα, εν ανάγκη εις βάρος του δικαιούχου, για τη διατήρηση καλών αγρονομικών συνθηκών στις γαίες που έχουν παύσει να καλλιεργούνται·

ότι, για να εξασφαλισθεί η ορθολογική χρησιμοποίηση των κοινοτικών γεωργικών πόρων, πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη να επιτρέψουν, δοκιμαστικά, να χρησιμοποιούνται, οι γαίες που έχουν παύσει να καλλιεργούνται, σαν βοσκότοποι, με σκοπό την εκτατική κτηνοτροφία ή για την παραγωγή φακής, ρεβυθιών και λαθουριών· ότι, και στις δύο περιπτώσεις, η ενίσχυση πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη μειωμένη απώλεια του εισοδήματος·

ότι πρέπει να αφηθεί στα κράτη μέλη η μέριμνα για τον καθορισμό του ποσού της ενίσχυσης ανά εκτάριο για τον παύει να καλλιεργείται ανάλογα με τις πραγματικές απώλειες εισοδήματος, σύμφωνα με κριτήρια που θα καθοριστούν στα πλαίσια των λεπτομερειών εφαρμογής του παρόντος καθεστώτος· ότι οι ενισχύσεις πρέπει να καθοριστούν έτσι

ώστε, αφενός, το επίπεδό τους να είναι επαρκώς υψηλό ώστε να αποτελεί πραγματικό κίνητρο για τους παραγωγούς παύσουν να καλλιεργούν μέρος των γαιών τους· ότι, αφετέρου, πρέπει να αποφευχθεί να υπερβάνει η ενίσχυση αναγκαίο επίπεδο αντιστάθμισης της απώλειας εισοδήματος που προκύπτει από την παύση καλλιέργειας των γαιών· για το σκοπό αυτό, φαίνεται χρήσιμο να καταρτισθεί πλαίσιο και να προβλεφθεί ο καθορισμός ελάχιστων και μέγιστων ποσών·

ότι, για να παροτρυνθούν περαιτέρω οι παραγωγοί οι οποίοι παύουν να καλλιεργούν ένα σημαντικό ποσοστό γαιών, συγκεκριμένα το 30% τουλάχιστον των αρόσιμων γαιών τους, πρέπει να απαλλάσσονται, για ποσότητα 20 τόνων, την εισφορά συνυπευθυνότητας που προβλέπει το άρθρο 4 κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2727/75 του Συμβουλίου της 2 Οκτωβρίου 1975 για την κοινή οργάνωση των αγορών ο τομέα των σιτηρών (1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3577/90 (2), καθώς και από συμπληρωματική εισφορά συνυπευθυνότητας που προβλέπει το άρθρο 46 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού·

ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε από την Επιτροπή διερευνήσει όλες τις δυνατότητες μεγαλύτερης χρησιμοποίησης γεωργικών πρώτων υλών για σκοπούς εκτός διατροφής·

ότι οι δυνατότητες για τη χρησιμοποίηση των σιτηρών, εκτός διατροφής, έχουν εξελιχθεί, τόσο από τεχνολογική όσο και από οικονομική άποψη·

ότι η υλοποίηση των προοπτικών αυτών παρέχει στους γεωργούς τη δυνατότητα να στραφούν προς νέες διεξόδους, προκειμένου να ενθαρρυνθούν να στραφούν προς αιτηρήματα, είναι απαραίτητο τα σιτηρά να διατίθενται σε ενδιαφέρουσες τιμές·

ότι, ωστόσο, αυτές οι νέες χρήσεις δεν πρέπει να οδηγούν σε αύξηση της παραγωγής των σιτηρών και, κατ' ακολουθία, να δημιουργήσουν νέα πλεονάσματα·

ότι πρέπει, συνεπώς, να ενθαρρυνθεί η παύση καλλιέργειας αρόσιμων γαιών με το να προβλεφθεί ειδική ενίσχυση για χρησιμοποίηση αρόσιμων γαιών για σκοπούς εκτός διατροφής·

ότι ένα καθεστώς ενισχύσεων με σκοπό να ενθαρρυνθούν οι γεωργοί να προβαίνουν σε μετατροπή και εκτατικοποίηση της παραγωγής μπορεί να συμβάλει στην προσαρμογή των διαφόρων τομέων παραγωγής, και ιδίως όσων παρουσιάζουν πλεονάσματα, στις ανάγκες των αγορών·

ότι θα πρέπει να προβλεφθεί μια αντιστάθμιση σε συνάρτηση με την πραγματική μείωση της παραγωγής που οφείλεται στην εκτατικοποίηση ή τη μετατροπή, ώστε να καταστεί δυνατή η διατήρηση του εισοδήματος των κατόχων εκμεταλλεύσεων που αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μειώσουν παραγωγή τους·

ότι η γεωργική διάρθρωση στην Κοινότητα χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό εκμεταλλεύσεων, οι οποίες στερούνται των διαρθρωτικών προϋποθέσεων που θα επέτρεπαν εξασφάλιση δικαίου εισοδήματος και δικαίων συνθηκών διαβίωσης·

ότι, στο μέλλον, οι μόνες εκμεταλλεύσεις που θα είναι ικανές να προσαρμοστούν στην οικονομική ανάπτυξη θα είναι εκείνες, των οποίων ο κάτοχος έχει κατάλληλα επαγ-

(1) ΕΕ αριθ. L 281 της 1. 11. 1975, σ. 1.

(2) ΕΕ αριθ. L 353 της 17. 12. 1990, σ. 23.

τικά προσόντα και στις οποίες η αποδοτικότητα εξακριβώνεται με την τήρηση λογιστικής και με σχέδιο ουσιαστικής βελτίωσης·

ότι οι κοινοτικές ενισχύσεις στις επενδύσεις αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων για να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητά τους στα πλαίσια μιας ορθολογικότερης ανάπτυξης της γεωργικής παραγωγής· ότι η προσαρμογή του στοιχείου αυτού της πολιτικής των διαρθρώσεων πρέπει να ανταποκρίνεται στην ανάγκη να καταστεί δυνατός ο εκσυγχρονισμός και η διαφοροποίηση της γεωργίας με παράλληλη συνοχή με τα μέτρα περιορισμού των πλεονασματικών παραγωγών·

ότι, για να λάβει ένας γεωργός κοινοτική ενίσχυση στις επενδύσεις, πρέπει να είναι κανονικά κάτοχος γεωργικής εκμετάλλευσης κατά κύρια απασχόληση, δηλαδή πρέπει να αφιερώνει τουλάχιστον το ήμισυ του χρόνου του στη γεωργική δραστηριότητα στην εκμετάλλευσή του και να λαμβάνει από αυτή τουλάχιστον το ήμισυ των εισοδημάτων του· ότι πρέπει, ωστόσο, να επεκταθούν οι ενισχύσεις στις επενδύσεις για τα πρόσωπα που δεν ασκούν τη γεωργία κατά κύρια απασχόληση, εφόσον τα πρόσωπα αυτά ασκούν στην εκμετάλλευσή τους δασικές, τουριστικές και βιοτεχνικές δραστηριότητες ή δραστηριότητες που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος και στη διατήρηση του φυσικού χώρου·

ότι, με τη σημερινή οικονομική κατάσταση, οι ενισχύσεις στις επενδύσεις πρέπει να δίνονται στις εκμεταλλεύσεις, το εισόδημα εργασίας των οποίων είναι χαμηλότερο από τα παρεμφερή εισοδήματα και οι οποίες, κατά συνέπεια, έχουν μεγαλύτερη ανάγκη·

ότι η προσαρμογή των διαρθρώσεων των εκμεταλλεύσεων με αύξηση της παραγωγικότητας, η οποία μεταφράζεται σε αύξηση παραγωγής, προσκρούει σε ανυπέρβλητα εμπόδια λόγω της κατάστασης που επικρατεί στις αγορές πολλών γεωργικών προϊόντων· ότι οι επενδυτικές ενισχύσεις δεν προανατολίζονται αποκλειστικά προς την αύξηση του δυναμικού παραγωγής, αλλά αποσκοπούν και στην ποιοτική βελτίωση των συνθηκών υπό τις οποίες πραγματοποιείται η παραγωγή· ότι φαίνεται απαραίτητο να περιορίζονται οι ενισχύσεις αυτές στις επενδύσεις που επιτρέπουν να μειωθεί το κόστος παραγωγής και να βελτιωθούν οι συνθήκες διαβίωσης και εργασίας ή που αποσκοπούν στη μετατροπή της παραγωγής· ότι οι ενισχύσεις αυτές μπορούν επίσης να χορηγούνται στις επενδύσεις που αποβλέπουν στη διαφοροποίηση των πόρων εισοδήματος, ιδίως με τουριστικές ή βιοτεχνικές δραστηριότητες ή με την παρασκευή και την πώληση στο αγρόκτημα των προϊόντων του αγροκτήματος, καθώς και σε όσες δραστηριότητες αποσκοπούν στη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων, καθώς και στην προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος·

ότι, εξάλλου, για να επιτευχθεί ισορροπία στις αγορές της Κοινότητας, απαιτούνται ειδικοί όροι για τη χορήγηση ενισχύσεων στις επενδύσεις στους τομείς της παραγωγής χοιρινού κρέατος, γαλακτοκομικών προϊόντων και βοείου κρέατος· ότι, για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, πρέπει κατ' ανάγκη να απαγορευτούν οι ενισχύσεις στις επενδύσεις στον τομέα των αυγών και των πουλερικών·

ότι η χορήγηση ιδιαίτερων πλεονεκτημάτων στους νέους γεωργούς μπορεί να διευκολύνει όχι μόνο την εγκατάστασή τους, αλλά και την προσαρμογή της διάρθρωσης της εκμετάλλευσής τους μετά την πρώτη τους εγκατάσταση·

ότι η τήρηση λογιστικής είναι απαραίτητο μέσο για την ορθή εκτίμηση της χρηματοδοτικής και οικονομικής κατάστασης των εκμεταλλεύσεων, και ιδίως όσων εκσυγχρονίζονται· ότι ένα χρηματοδοτικό κίνητρο μπορεί να ενθαρρύνει την τήρηση της λογιστικής·

ότι, προς το συμφέρον ορθολογικής παραγωγής και βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης, ενδείκνυται να ενθαρρυνθεί επίσης η σύσταση ομάδων, οι οποίες θα αποσκοπούν στην αμοιβαία συνδρομή μεταξύ των εκμεταλλεύσεων, συμπεριλαμβανομένης της χρησιμοποίησης νέων τεχνολογιών και μεθόδων που αποσκοπούν στην προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος, καθώς και στη διατήρηση του φυσικού χώρου, καθώς και η σύσταση ομάδων που θα αποβλέπουν στην εισαγωγή εναλλακτικών γεωργικών πρακτικών, και ιδίως μεθόδων που αποκαλούνται βιολογικές, ολοκληρωμένων μεθόδων για την προστασία των καλλιεργειών και μεθόδων έκτακτης καλλιέργειας ή στην ορθολογικότερη από κοινού χρησιμοποίηση των μέσων γεωργικής παραγωγής, ή στην από κοινού εκμετάλλευσή·

ότι πρέπει επίσης, στα ίδια πάντα πλαίσια, να ενθαρρυνθεί η δημιουργία γεωργικών ενώσεων που θα αποσκοπούν στην παροχή υπηρεσιών αντικατάστασης ή διαχειρισής·

ότι το Συμβούλιο, βάσει της οδηγίας 75/268/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 28ης Απριλίου 1975 περί της ορεινής γεωργίας και της γεωργίας σε ορισμένες μειονεκτικές περιοχές (1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 797/85, εξέδωσε τους κοινοτικούς πίνακες των ορεινών περιοχών και ορισμένων μειονεκτικών περιοχών, για τις οποίες πρέπει να ληφθούν σε κοινοτικό επίπεδο ειδικά μέτρα, προσαρμοσμένα στην κατάσταση τους· ιδίως προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι φυσικές συνθήκες παραγωγής και να εξασφαλιστούν λογικά εισοδήματα για τους γεωργούς των περιοχών αυτών·

ότι, αποζημίωση που έχει στόχο να αντισταθμίσει τα μόνιμα φυσικά μειονεκτήματα που αναφέρονται στην οδηγία 75/268/ΕΟΚ και η οποία παρέχεται ετησίως στους κατόχους εκμεταλλεύσεων που ασκούν μόνιμα τη δραστηριότητά τους στις μειονεκτικές περιοχές, μπορεί να είναι απαραίτητη προς υλοποίηση των στόχων που καθορίζονται για τη γεωργία των περιοχών αυτών· ότι πρέπει να αφηθεί στα κράτη μέλη η φροντίδα για τον καθορισμό αυτής της αποζημίωσης, ανάλογα με τη σοβαρότητα των υφισταμένων μειονεκτημάτων και λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κατάσταση και τα εισοδήματα των εκμεταλλεύσεων, μέσα στα όρια και υπό τους όρους που καθορίζονται για τους διάφορους τύπους περιοχών, όσον αφορά τόσο τα ποσά όσο και την παραγωγή·

ότι πρέπει, ιδίως για την εξάλειψη των μειονεκτημάτων στην αγορά και στο περιβάλλον, να περιοριστεί η χορήγηση αποζημίωσης σε 1,4 μονάδες ζώντος ζώου ανά εκτάριο συνολικής έκτασης για ζωοτροφές της εκμετάλλευσης· ότι επιπλέον, όσον αφορά το ανώτατο όριο των κοινοτικών ενισχύσεων ανά εκμετάλλευσή, πρέπει, για να εξαιρεθούν οι διοικητικές δυσχέρειες, να αντικατασταθεί το ισχύον σύστημα από ένα απλούστερο σύστημα, που να αποσκοπεί στη συγκέντρωση της κοινοτικής προσπάθειας στις εκμεταλλεύσεις που έχουν μεγαλύτερες ανάγκες, συγκεκριμένα δε στον

(1) ΕΕ αριθ. L 128 της 19. 5. 1975, σ. 1.

περιορισμό της κοινοτικής συνεισφοράς στο αντίστοιχο των 120 μονάδων, είτε πρόκειται για μονάδες ζώντος ζώου, είτε πρόκειται για μονάδες επιφανείας·

ότι η ορθολογική λειτουργία των εκμεταλλεύσεων και η ανάγκη συντήρησης του φυσικού περιβάλλοντος απαιτούν τη χορήγηση ενισχύσεων σε συλλογικές επενδύσεις, στις περιοχές τις οποίες αφορά η αντισταθμιστική αποζημίωση, ιδίως για την παραγωγή ζωοτροφών, τη διευθέτησή και τον εξοπλισμό των ορεινών και πεδινών βοσκοτόπων·

ότι οι γεωργοί που ευρίσκονται σε ευαίσθητες ζώνες από πλευράς προστασίας του περιβάλλοντος ή διατήρησης της υπαίθρου μπορούν να προσφέρουν πραγματικές υπηρεσίες στο κοινωνικό σύνολο και ότι η θέσπιση ιδιαίτερων μέτρων μπορεί να τους παροτρύνει να εισαγάγουν ή να διατηρούν μεθόδους γεωργικής παραγωγής που να συμβιβάζονται με τις αυξημένες απαιτήσεις της προστασίας του περιβάλλοντος ή της διατήρησης της υπαίθρου και ταυτόχρονα να συμβάλουν, κατ' αυτόν τον τρόπο, μέσω της προσαρμογής του προσανατολισμού των εκμεταλλεύσεών τους, στην υλοποίηση του στόχου της γεωργικής πολιτικής για την αποκατάσταση της ισορροπίας στην αγορά ορισμένων γεωργικών προϊόντων·

ότι η κατάσταση των αγορών των γεωργικών προϊόντων και τα καλύμματα που προκύπτουν για την προσαρμογή των διαρθρώσεων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων απαιτούν τη συμπλήρωση των γεωργικών μέτρων από ορισμένα ειδικά δασικά μέτρα, υπέρ αυτών των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, όπως η δασοφύτευση γεωργικών εκτάσεων και η βελτίωση δασωδών εκτάσεων·

ότι ετήσια πρωτοδότηση ανά δασώμενο εκτάριο η οποία προορίζεται, ιδίως, να αντισταθμίσει τις εισοδηματικές απώλειες που οφείλονται στη δάσωση των γεωργικών εκτάσεων, μπορεί να παρακινήσει τους κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων να δασοφυτεύσουν τις γεωργικές τους εκτάσεις·

ότι τα κράτη μέλη πρέπει να καθορίσουν τις προϋποθέσεις στις οποίες πρέπει να ανταποκρίνονται οι δασώσεις των γεωργικών εκτάσεων·

ότι τα δασικά μέτρα συνδέονται γενικά και μπορούν να συμβάλουν:

- στη διατήρηση και βελτίωση του εδάφους, της πανίδας, της χλωρίδας και της υδατικής ισορροπίας στην επιφάνεια και υπογείως,
- στην παραγωγικότητα των γεωργικών εδαφών με τη βελτίωση των φυσικών συνθηκών γεωργικής παραγωγής και στην καλύτερη χρησιμοποίηση του εργατικού δυναμικού στη γεωργία·

ότι η ανάπτυξη και η ειδικευση στη γεωργία απαιτούν αξιοσημείωτη άνοδο του επιπέδου της γενικής, τεχνικής και οικονομικής κατάρτισης του ενεργού γεωργικού πληθυσμού, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για νέους προσανατολισμούς στη διαχείριση, την παραγωγή και την εμπορία, καθώς και για τους νέους που σκοπεύουν να εγκατασταθούν ή έχουν πρόσφατα εγκατασταθεί σε μια εκμετάλλευση·

ότι, σε πολλές περιοχές, η ανεπάρκεια των διαθέσιμων μέσων για την επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση, και ιδίως

των μέσων για την επιμόρφωση των διευθυντών και των διαχειριστών συνεταιρισμών ή γεωργικών ομάδων, αποτελούν εμπόδιο στις προσπάθειες που απαιτούνται για την απαραίτητη προσαρμογή των γεωργικών διαρθρώσεων·

ότι, σύμφωνα με τις αρχές της αναμόρφωσης των διαρθρωτικών ταμείων, και ιδίως σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 11 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88, το ΕΓΤΠΕ συμμετέχει στη χρηματοδότηση των δαπανών που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη· ότι οι συντελεστές της κοινοτικής συγχρηματοδότησης μπορούν να διαφοροποιούνται σύμφωνα με τα κριτήρια και μέσα στα όρια που αναφέρονται στο άρθρο 13 του εν λόγω κανονισμού· ότι οι εν λόγω συντελεστές πρόκειται να καθοριστούν από την Επιτροπή·

ότι, ενώ το καθεστώς παύσης της καλλιέργειας γαϊών εντάσσεται στην κοινή δράση για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων, αποσκοπεί, συγχρόνως, στην αποκατάσταση της ισορροπίας μεταξύ της παραγωγής και των δυνατοτήτων της αγοράς· ότι το εν λόγω καθεστώς προορίζεται, επομένως, να συμπληρώσει τα μέτρα που θεσπίστηκαν από το Συμβούλιο στα πλαίσια των διαφόρων οργανώσεων αγορών ενόψει της σταθεροποίησής τους· ότι, για τους λόγους αυτούς, πρέπει να προβλεφθεί ότι το καθεστώς παύσης της καλλιέργειας γαϊών πρέπει να χρηματοδοτείται σε ίσα μέρη από τα τμήματα Εγγυήσεων και Προσανατολισμού του ΕΓΤΠΕ· ότι, ωστόσο, για να διευκολυνθεί η διοικητική και οικονομική διαχείριση του καθεστώτος, πρέπει, κατ' εξαίρεση, να ισχύουν για τις δαπάνες που χρηματοδοτεί το τμήμα Προσανατολισμού, οι λεπτομέρειες εφαρμογής της χρηματοδότησης που ισχύουν για το τμήμα Εγγυήσεων·

ότι, όσον αφορά τη διοικητική διαχείριση, πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να προβλέπουν συμπληρωματικούς όρους για την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό·

ότι, για να διευκολυνθεί η εξέλιξη των γεωργικών διαρθρώσεων στο έδαφος της πρώην Λαοκρατικής Δημοκρατίας της Γερμανίας, η οποία θα περιλαμβάνει τόσο τη δημιουργία εκμεταλλεύσεων οικογενειακού τύπου όσο και την αναδιάρθρωση συνεταιρισμών, είναι ανάγκη να προβλεφθούν ορισμένες προσωρινές προσαρμογές των ρυθμίσεων, με στόχο να επιταχύνουν την προσαρμογή των γεωργικών διαρθρώσεων ενόψει της μεταρρύθμισης της κοινής γεωργικής πολιτικής,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

1. Για να επιταχυνθεί η προσαρμογή των γεωργικών διαρθρώσεων στην Κοινότητα, σύμφωνα με το στόχο αριθ. 5 α) που αναφέρεται στο άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88, θεσπίζεται κοινή δράση, κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4256/88, η οποία πρέπει να εφαρμόζεται από τα κράτη μέλη και της οποίας οι στόχοι είναι οι ακόλουθοι:

- i) να συμβάλει στην αποκατάσταση της ισορροπίας μεταξύ της παραγωγής και του δυναμικού της αγοράς,
- ii) να συμβάλει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με την ενίσχυση και την αναδιοργάνωση των διαρθρώσεών τους και με την πρόωθηση συμπληρωματικών δραστηριοτήτων,

iii) να διατηρήσει μια βιώσιμη γεωργική κοινότητα για να συμβάλει στην κοινωνική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, εξασφαλίζοντας δίκαιο βιοτικό επίπεδο στους γεωργούς, μεταξύ άλλων και με την αντιστάθμιση των αρνητικών επιπτώσεων στις ορεινές και στις μειονεκτικές περιοχές,

iv) να συμβάλει στην προστασία του περιβάλλοντος και στη διατήρηση του αγροτικού χώρου, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η διατήρηση των φυσικών πόρων της γεωργίας.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) και με το άρθρο 11 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88, το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού, καλούμενο εφεξής «Ταμείο», παρεμβαίνει, στο πλαίσιο της κοινής δράσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, υπό μορφή συγχρηματοδότησης των εθνικών καθεστώτων ενισχύσεων, επιστρέφοντας, με τους όρους που προβλέπονται στον τίτλο Χ, τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη και που αφορούν:

- a) τα καθεστώτα που προορίζονται να ενθαρρύνουν τη μετατροπή και την εκτατικοποίηση της παραγωγής·
- β) τα μέτρα που αποσκοπούν στις επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, ιδίως για να μειωθεί το κόστος της παραγωγής να βελτιωθούν οι συνθήκες διαβίωσης και εργασίας των γεωργών, να προωθηθεί η διαφοροποίηση της δραστηριότητάς τους, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας των προϊόντων εντός των αγροκτημάτων, καθώς και για να διατηρηθεί και να βελτιωθεί το φυσικό περιβάλλον·
- γ) τα μέτρα που αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της εγκατάστασης των νέων γεωργών·
- δ) τα συνοδευτικά μέτρα προς όφελος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων τα οποία αφορούν την καθιέρωση της τήρησης λογιστικής, καθώς και τη σύσταση ομάδων, υπηρεσιών και την έναρξη άλλων δράσεων που προορίζονται για περισσότερες από μία εκμεταλλεύσεις·
- ε) τα μέτρα που αποσκοπούν στην υποστήριξη των γεωργικών εισοδημάτων και τη διατήρηση βιώσιμων αγροτικών κοινοτήτων στις ορεινές ή μειονεκτικές περιοχές, με ενισχύσεις στη γεωργία που αφορούν την αντιστάθμιση των φυσικών μειονεκτημάτων·
- στ) τα μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος και στη διατήρηση του φυσικού χώρου με κατάλληλες μεθόδους γεωργικής παραγωγής·
- ζ) τα δασικά μέτρα υπέρ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων·
- η) τις δράσεις για την επαγγελματική κατάρτιση οι οποίες συνδέονται με τα μέτρα που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ).

Σύμφωνα με τον τίτλο Χ, η ισότιμη συμμετοχή του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού και τμήμα Εγγυήσεων, στην κοινή δράση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, αφορά τα μέτρα που συνδέονται με το καθεστώς για την ενθάρρυνση της παύσης της καλλιέργειας των γαιών. Όσον αφορά το μέρος των δαπανών που χρηματοδοτούνται από το τμήμα Προσανατολισμού, οι χρηματοδοτικές λεπτομέρειες εφαρμογής της κοινής δράσης είναι, κατ' εξαίρεση, εκείνες που εφαρμόζονται στο τμήμα Εγγυήσεων.

ΤΙΤΛΟΣ I

Παύση της καλλιέργειας αρόσιμων γαιών

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν ένα καθεστώς ενισχύσεων που προορίζεται να ενθαρρύνει την παύση της καλλιέργειας αρόσιμων γαιών.

2. Όλες οι αρόσιμες γαίες μπορούν να αποτελούν αντικείμενο ενίσχυσης για παύση της καλλιέργειας, χωρίς διάκριση ως προς τις καλλιέργειες, υπό τον όρο ότι οι γαίες έχουν πραγματικά καλλιεργηθεί κατά τη διάρκεια μιας περιόδου αναφοράς, η οποία πρόκειται να καθορισθεί. Εξαιρούνται από το εν λόγω καθεστώς οι γαίες στις οποίες καλλιεργούνται προϊόντα τα οποία δεν υπάγονται σε κοινή οργάνωση αγοράς.

3. Οι αρόσιμες γαίες που αποσύρονται από την παραγωγή πρέπει να αντιστοιχούν στο 20% τουλάχιστον των αναφερομένων στην παράγραφο 2 αρόσιμων γαιών της οικείας εκμετάλλευσης. Πρέπει, για μία περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών, με δυνατότητα αποδέσμευσης από την υποχρέωση αυτή μετά την πάροδο τριών ετών, να παύουν να καλλιεργούνται, δηλαδή είτε:

- να αφήνονται χέρσες, ενδεχομένως εκ περιτροπής,
- να δασώνονται,
- ή
- να χρησιμοποιούνται για μη γεωργικές δραστηριότητες.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση καλών αγρονομικών συνθηκών. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν την υποχρέωση για τον κάτοχο της εκμετάλλευσης να συντηρεί τις γεωργικές γαίες που έχουν αποσυρθεί από την παραγωγή, με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν, για το σύνολο ή μέρος του εδάφους τους, να χρησιμοποιούνται οι αρόσιμες γαίες που έχουν αποσυρθεί από την παραγωγή:

- a) ως βοσκότοποι με σκοπό την εκτατική κτηνοτροφία·
- β) για την παραγωγή φακής, ρεβυθίων και λάθουριών.

Η άδεια των κρατών μελών που προβλέπεται στο τρίτο εδάφιο περιορίζεται χρονικά σε τρία έτη από τις 30 Απριλίου 1988. Πριν από τη λήξη της προθεσμίας αυτής, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση για την εφαρμογή της άδειας αυτής.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν καθεστώς ειδικής ενίσχυσης για τη χρησιμοποίηση αρόσιμων γαιών για σκοπούς εκτός διατροφής, δηλαδή την παρασκευή, μέσα στην Κοινότητα, προϊόντων μη προοριζόμενων για την ανθρώπινη διατροφή ή για τη διατροφή των ζώων.

Ενίσχυση είναι δυνατό να λάβουν:

- οι δικαιούχοι του καθεστώτος ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, υπό την προϋπόθεση ότι οι αρόσιμες γαίες που παύουν να καλλιεργούνται αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 30% των αρόσιμων γαιών της εν λόγω εκμετάλλευσης,
- οι αρόσιμες γαίες της εκμετάλλευσης που αποτελεί το αντικείμενο της δέσμευσης παύσης καλλιέργειας, μέχρι ποσοστό 50% κατ' ανώτατο όριο της αποσυρόμενης

έκτασης και υπό τον όρο ότι οι γαίες αυτές είναι σπαρμένες με σιτηρά και ότι το σύνολο της παραγωγής των σιτηρών της εν λόγω έκτασης προορίζεται για σκοπούς εκτός διατροφής.

Οι παραγωγοί, για να μπορούν να λαμβάνουν την ειδική ενίσχυση, πρέπει να υποβάλουν σύμβαση η οποία θα έχει συναφθεί με επιχείρηση μεταποίησης και η οποία θα εγγυάται την εκτός διατροφής χρήση αυτών των προϊόντων, εντός της Κοινότητας.

Εάν μια ομάδα κατόχων γεωργικών εκμεταλλεύσεων συμφωνεί να προμηθεύει μια μόνο επιχείρηση μεταποίησης βάσει σύμβασης, και υπό τον όρο ότι οι αρόσιμες γαίες που αποσύρονται από την παραγωγή αντιπροσωπεύουν το 40% τουλάχιστον του συνόλου των αρόσιμων γαιών και που κληρούν συγχρόνως από κοινού τον όρο που προβλέπεται στη δεύτερη περίπτωση του δεύτερου εδαφίου, το συμπληρωματικό αυτό 20% ή και μεγαλύτερο σε σχέση με το ελάχιστο ποσοστό που προβλέπεται στην παράγραφο 3, πρώτο εδάφιο, μπορεί να τηρείται από το σύνολο μάλλον της ομάδας παρά από τους μεμονωμένους κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Αποκλείονται από την ειδική ενίσχυση οι συμβάσεις που αφορούν παρτίδες που μπορούν να λάβουν επιστροφή στην παραγωγή, την οποία προβλέπει το άρθρο 1α ή την ενίσχυση που προβλέπει το άρθρο 116 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2727/75.

Η ειδική ενίσχυση καταβάλλεται για τη διάρκεια της σύμβασης, με ανώτατο όριο πέντε ετών από την πρώτη παράδοση προϊόντων, στην επιχείρηση μεταποίησης, που γίνεται σύμφωνα με τη σύμβαση.

Ένα έτος μετά την πραγματική εφαρμογή του καθεστώτος από τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα διαβιβάσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετική έκθεση. Εάν τότε κριθεί αναγκαίο, η Επιτροπή θα υποβάλει πρόταση τροποποίησης του καθεστώτος, προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητά του, λαμβάνοντας υπόψη την ανταπόκριση των γεωργών και των επιχειρήσεων μεταποίησης, την οικονομική βιωσιμότητα του καθεστώτος, τις επιπτώσεις του στο περιβάλλον, τα ενδεχόμενα προβλήματα ελέγχου, ειδικότερα όσον αφορά τα υποπροϊόντα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Συγχρόνως η Επιτροπή, ανάλογα με τα αποτελέσματα των σχεδίων επίδειξης, θα εξετάσει τη δυνατότητα επέκτασης του καθεστώτος σε άλλα προϊόντα, εκτός των σιτηρών.

5. Τα κράτη μέλη καθορίζουν:

α) το ποσό της ενίσχυσης που καταβάλλεται ανά εκτάριο γης που έχει παύσει να καλλιεργείται, σε συνάρτηση με την απώλεια εισοδήματος που προκύπτει από την παύση καλλιέργειας των γαιών, παρέχοντας συγχρόνως την εγγύηση ότι το ποσό της ενίσχυσης θα είναι επαρκές για να εξασφαλίζει την αποτελεσματικότητά της αφενός, χωρίς όμως να υπερκαλύπτει τη ζημία, αφετέρου. Καθορίζουν επίσης και τον τρόπο καταβολής. Το μέγιστο ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται σε 606 Ecu ανά εκτάριο κατ' έτος και το ελάχιστο ποσό σε 100 Ecu ανά εκτάριο κατ' έτος. Η Επιτροπή μπορεί, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 30, να καθορίζει, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το μέγιστο ποσό της ενίσχυσης σε 700 Ecu ανά εκτάριο κατ' έτος.

Σε περίπτωση χορήγησης της άδειας που αναφέρεται στην παράγραφο 3 τρίτο εδάφιο, το ποσό της ενίσχυσης προσαρμόζεται ώστε να ληφθεί υπόψη η μειωμένη απώλεια εισοδήματος.

Το ποσό της ειδικής ενίσχυσης που προβλέπεται ο παράγραφος 4 και καταβάλλεται ανά εκτάριο, καθορίζεται με βάση τα κριτήρια που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο. Το ανώτατο ποσό καθορίζεται στο 70% της ενίσχυσης που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο. Για τις εξεταζόμενες εκτάσεις, η ειδική ενίσχυση αντικαθιστά την ενίσχυση για την απόσυρση γαιών.

β) την περίοδο αναφοράς που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

γ) την υποχρέωση που θα αναλάβει ο δικαιούχος, προκειμένου ιδίως να εξακριβώνεται ότι, επί του συνόλου της εκμετάλλευσης, η καλλιεργούμενη έκταση έχει όντως μειωθεί.

6. Στους παραγωγούς στους οποίους χορηγείται ενίσχυση κατά την έννοια του παρόντος τίτλου, για τις γαίες που έχουν παύσει να καλλιεργούνται δεν είναι δυνατό να χορηγηθεί ενίσχυση για τις γαίες αυτές, κατά την έννοια των τίτλων I και III.

7. Οι παραγωγοί που αποσύρουν τουλάχιστον το 30% των αρόσιμων γαιών τους απαλλάσσονται για μια ποσότητα 20 τόνων, της εισφοράς συνυπευθυνότητας που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2727/75 καθώς και της συμπληρωματικής εισφοράς συνυπευθυνότητας που προβλέπεται στο άρθρο 46 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2727/75.

Ένας μεμονωμένος γεωργός ή μια ομάδα κατόχων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, που πληροί τους όρους της ειδικής ενίσχυσης της παραγράφου 4, και αποσύρει τουλάχιστον το 40% των αρόσιμων γαιών από την παραγωγή και για τους σκοπούς της παύσης καλλιέργειας γαιών, επωφελείται της απαλλαγής από τις εισφορές συνυπευθυνότητας για το σύνολο των σιτηρών που παραδίδει στις επιχειρήσεις μεταποίησης. Η απαλλαγή αυτή δεν αποκλείει την ενδεχόμενη εφαρμογή της απαλλαγής που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της απαλλαγής αυτής θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στα άρθρα 4 και 46 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2727/75.

8. Η Επιτροπή θεσπίζει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 30, τις λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος τίτλου, και ιδίως:

— την ελάχιστη έκταση που πρέπει να παύσει να καλλιεργείται,

— στην περίπτωση χορήγησης της άδειας που αναφέρεται στην παράγραφο 3 τρίτο εδάφιο, το όριο πυκνότητας των αγρών ανά εκτάριο βοσκοτόπου, καθώς και το ποσοστό μείωσης της ενίσχυσης που προβλέπεται στην παράγραφο 5 στοιχείο α) δεύτερο εδάφιο,

— τα κριτήρια που πρέπει να τηρούν τα κράτη μέλη κατά τον καθορισμό της ενίσχυσης,

— τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του δικαιούχου καθώς και για τον καθορισμό της περιόδου αναφοράς που αναφέρεται στην παράγραφο 2,

— τις ειδικές λεπτομέρειες για τη χορήγηση της ειδικής ενίσχυσης που προβλέπεται στην παράγραφο 4, και ιδίως τους κανόνες για τον αποκλεισμό ορισμένων χρήσεων, για τους περιορισμούς που πρέπει να επιβάλλονται όσον αφορά τα υποπροϊόντα, για τον καθορισμό των ανώτατων ορίων και των ελάχιστων εκτάσεων που είναι δυνατόν να λαμβάνουν ενίσχυση, για τις συμβάσεις παράδοσης, για τους ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, των ελέγχων στην επιχείρηση μεταποίησης καθώς και για τις κυρώσεις που πρέπει να επιβάλλονται εάν δεν τηρούνται οι υποχρεώσεις.

9. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίζουν ότι δίδεται κατάλληλη δημοσιότητα στις δυνατότητες που παρέχει το καθεστώς ενίσχυσης.

ΤΙΤΛΟΣ II

Εκτατικοποίηση της παραγωγής

Άρθρο 3

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν καθεστώς ενισχύσεων με σκοπό την εκτατικοποίηση της καλλιέργειας των πλεονασματικών προϊόντων. Ως πλεονασματικά προϊόντα θεωρούνται τα προϊόντα για τα οποία δεν υπάρχουν, κατά τρόπο συστηματικό σε κοινοτικό επίπεδο, κανονικές δυνατότητες διάθεσης μη επιδοτούμενης.

2. Ως εκτατικοποίηση νοείται η μείωση της παραγωγής του συγκεκριμένου προϊόντος τουλάχιστον κατά 20 % χωρίς να αυξάνεται το δυναμικό της παραγωγής άλλων πλεονασματικών προϊόντων κατά τη διάρκεια μιας περιόδου τουλάχιστον πέντε ετών. Ωστόσο, η αύξηση αυτή επιτρέπεται κατ' αναλογία μιας ενδεχόμενης αύξησης της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης της εκμετάλλευσης.

3. Τα κράτη μέλη καθορίζουν:

- τους όρους χορήγησης της ενίσχυσης, και ιδίως τους τρόπους μείωσης της παραγωγής για τα διάφορα προϊόντα. Προκειμένου για τη μείωση της παραγωγής που αναφέρεται στην παράγραφο 2, για το βόειο κρέας είναι δυνατόν να προβλέπεται ότι ο αριθμός των ζώων πρέπει να μειωθεί κατά τουλάχιστον 20 % για δε τον οίνο, ότι η απόδοση ανά εκτάριο πρέπει να μειωθεί κατά τουλάχιστον 20 %.
- το ύψος της ενίσχυσης σε συνάρτηση με την υποχρέωση που αναλαμβάνει ο δικαιούχος και ανάλογα με τις απώλειες εισοδήματος, καθώς και τον τρόπο καταβολής της.
- την περίοδο αναφοράς ανάλογα με τη συγκεκριμένη παραγωγή για τον υπολογισμό της μείωσης.
- την υποχρέωση που θα αναλάβει ο δικαιούχος προκειμένου, ιδίως, να εξακριβώνεται ότι η παραγωγή έχει όντως μειωθεί.

4. Στην περίπτωση εφαρμογής του καθεστώτος στο γαλακτοκομικό τομέα, η μείωση της παραγωγής υπολογίζεται με βάση τη χορηγούμενη ποσότητα αναφοράς δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 804/68 του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 1968 περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3641/90⁽²⁾. Οι ποσότητες αναφοράς που αναφέρονται κατ' εφαρμογή της παρούσας παραγράφου δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται ή να χορηγούνται εκ νέου κατά τη διάρκεια της αναστολής τους.

Το επιλέξιμο ποσό της αποζημίωσης που κατάβάλλεται δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 775/87 του Συμβουλίου της 16ης Μαρτίου 1987 για την προσωρινή αναστολή μέρους των ποσοτήτων αναφοράς που αναφέρονται στο άρθρο 5γ παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 804/68⁽³⁾, αφαιρείται από το επιλέξιμο ποσό της ενίσχυσης.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 148 της 28. 6. 1968, σ. 13.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. L 362 της 27. 12. 1990, σ. 5.

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. L 78 της 20. 3. 1987, σ. 5.

5. Στους παραγωγούς στους οποίους χορηγείται ενίσχυση, κατά την έννοια του παρόντος τίτλου, δεν είναι δυνατόν να χορηγείται ενίσχυση για την εκτατικοποίηση των γαιών, κατά την έννοια των τίτλων I και III.

6. Η Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 30, καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος τίτλου, και ιδίως τα ποσά της μέγιστης ετήσιας ενίσχυσης που μπορεί να επιλέξει το Ταμείο.

ΤΙΤΛΟΣ III

Μετατροπή της παραγωγής

Άρθρο 4

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν καθεστώς ενισχύσεων με σκοπό την ενθάρρυνση της μετατροπής της παραγωγής προς μη πλεονασματικά προϊόντα.

2. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία μετά από πρόταση της Επιτροπής, εγκρίνει τον κατάλογο των προϊόντων προς τα οποία επιτρέπεται η μετατροπή, καθώς και τους όρους και τους τρόπους χορήγησης της ενίσχυσης.

3. Στους παραγωγούς στους οποίους χορηγείται ενίσχυση, κατά την έννοια του παρόντος τίτλου, δεν είναι δυνατόν να χορηγείται ενίσχυση, για τις εν λόγω γαίες, κατά την έννοια των τίτλων I και II.

4. Η Επιτροπή θεσπίζει, σύμφωνα με την διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 30, τις λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος τίτλου.

ΤΙΤΛΟΣ I

Καθεστώς ενισχύσεων για τις εκενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις

Άρθρο 5

1. Για να συμβάλουν στη βελτίωση των γεωργικών εισοδημάτων, καθώς και των συνθηκών διαβίωσης εργασίας και παραγωγής στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις τα κράτη μέλη θεσπίζουν, δυνάμει της κοινής δράσης που αναφέρεται στο άρθρο 1, καθεστώς ενισχύσεων στις επενδύσεις για τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις των οποίων ο κάτοχος:

- ασκεί γεωργική δραστηριότητα κατά κύρια απασχόληση. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν το καθεστώς ενισχύσεων που αναφέρεται στα άρθρα 5 έως 9 στους κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων που, χωρίς να είναι γεωργοί κατά κύρια απασχόληση, αντλούν τουλάχιστον το 50 % του συνολικού τους εισοδήματος από γεωργικές, δασικές, τουριστικές ή βιοτεχνικές δραστηριότητες ή δραστηριότητες διατήρησης του φυσικού χώρου που τυγχάνουν δημοσίων ενισχύσεων, οι οποίες ασκούνται στην εκμετάλλευσή τους, υπό τον όρο όμως ότι το μέρος του εισοδήματος που προέρχεται άμεσα από τη γεωργική δραστηριότητα στην εκμετάλλευση δεν θα είναι μικρότερο από το 25 % του συνολικού εισοδήματος.

του κατόχου της εκμετάλλευσης και ότι ο χρόνος εργασίας που διατίθεται για τις εξωτερικές προς την εκμετάλλευση δραστηριότητες δεν υπερβαίνει το ήμισυ του συνολικού χρόνου εργασίας του κατόχου της εκμετάλλευσης·

- β) διαθέτει επαρκή επαγγελματική ικανότητα·
- γ) υποβάλλει σχέδιο ουσιαστικής βελτίωσης της εκμετάλλευσης. Το σχέδιο αυτό πρέπει να αποδεικνύει, με ειδικό υπολογισμό, ότι οι επενδύσεις είναι δικαιολογημένες από την άποψη της κατάστασης της εκμετάλλευσης και της οικονομίας της και ότι η εκτέλεσή του θα επιφέρει διαρκή βελτίωση της κατάστασης αυτής, και ιδίως του εισοδήματος από την εργασία ανά μονάδα ανθρώπινης εργασίας (ΜΑΕ) στην εκμετάλλευση ή είναι αναγκαία για τη διατήρηση στο σημερινό επίπεδο του εισοδήματος εργασίας ανά ΜΑΕ·
- δ) αναλαμβάνει την υποχρέωση να τηρεί απλουστευμένη λογιστική που περιλαμβάνει τουλάχιστον:
- την καταχώρηση των εσόδων-εξόδων, με τα σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα,
  - την κατάρτιση ετήσιου ισολογισμού που θα αφορά την κατάσταση του ενεργητικού και του παθητικού της εκμετάλλευσης.

Ωστόσο, στις μειονεκτικές περιοχές που καθορίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 3 της οδηγίας 75/268/ΕΟΚ, επιτρέπεται στην Ισπανία, στην Ελλάδα, στην Ιταλία, όσον αφορά το Mezzogiorno περιλαμβανομένων και των νήσων, και στην Πορτογαλία όσον αφορά το σύνολο του εδάφους της, να αποδέχονται τα σχέδια βελτίωσης που υποβάλλονται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991 από εκμεταλλεύσεις οι οποίες δεν πληρούν την προϋπόθεση που αναφέρεται στο παρόν στοιχείο, με την επιφύλαξη ότι ο όγκος εργασίας της εκμετάλλευσης δεν απαιτεί περισσότερο από το ισοδύναμο μιας ΜΑΕ και ότι οι προβλεπόμενες επενδύσεις δεν υπερβαίνουν τα 25 000 Ecu.

2. Το καθεστώς ενισχύσεων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιορίζεται στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις:

- το εισόδημα των οποίων από την εργασία, κατά ΜΑΕ, είναι κατώτερο από το εισόδημα αναφοράς της παραγράφου 3,
- το σχέδιο βελτίωσης των οποίων, που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ), δεν προβλέπει εισόδημα από την εργασία μεγαλύτερο από 120% του εν λόγω εισοδήματος αναφοράς.

Εξάλλου, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν το καθεστώς ενισχύσεων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις οικογενειακού χαρακτήρα.

3. Τα κράτη μέλη καθορίζουν το εισόδημα αναφοράς της παραγράφου 2, χωρίς όμως το εισόδημα αυτό να μπορεί να υπερβαίνει τη μέση ακαθάριστη αμοιβή των απασχολούμενων σε μη γεωργικές δραστηριότητες στην περιφέρεια.

4. Το σχέδιο βελτίωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- περιγραφή της αρχικής κατάστασης,
- περιγραφή της κατάστασης κατά την ολοκλήρωση του σχεδίου, η οποία βασίζεται σε προσωρινό προϋπολογισμό,
- ενδεικτικά στοιχεία για τα προβλεπόμενα μέτρα, και ιδίως για τις προβλεπόμενες επενδύσεις.

5. Τα κράτη μέλη ορίζουν την έννοια του κατά κύρια απασχόληση εκμεταλλευόμενου ως κατόχου για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

Για τα φυσικά πρόσωπα ο ορισμός αυτός περιλαμβάνει τουλάχιστον τον όρο ότι το μέρος του εισοδήματος που προέρχεται από τη γεωργική εκμετάλλευση είναι ίσο ή ανώτερο του 50% του συνολικού εισοδήματος του κατόχου και ότι ο χρόνος εργασίας που διατίθεται για τις εξωτερικές προς την εκμετάλλευση δραστηριότητες είναι μικρότερος από το ήμισυ του συνολικού χρόνου εργασίας του κατόχου.

Για τα μη φυσικά πρόσωπα, τα κράτη μέλη ορίζουν την έννοια αυτή λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο.

6. Επιπλέον, τα κράτη μέλη ορίζουν τα κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της επαγγελματικής ικανότητας του κατόχου, λαβανομένου υπόψη του επιπέδου της γεωργικής του κατάρτισης ή/και μιας ελάχιστης διάρκειας της επαγγελματικής του περίρας.

Άρθρο 6

1. Το καθεστώς ενισχύσεων που αναφέρεται στο άρθρο 5 μπορεί να εφαρμόζεται στις επενδύσεις που αποβλέπουν:

- στην ποιοτική βελτίωση και τη μετατροπή της παραγωγής, σε συνάρτηση με τις ανάγκες της αγοράς,
- στη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων στην εκμετάλλευση, ιδίως με τουριστικές και βιοτεχνικές δραστηριότητες ή την παρασκευή και πώληση στο αγρόκτημα των προϊόντων του αγροκτήματος,
- στην προσαρμογή της εκμετάλλευσης με σκοπό τη μείωση του κόστους παραγωγής και την εξοικονόμηση ενεργείας,
- στη βελτίωση των όρων διαβίωσης και εργασίας,
- στη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής στην κτηνοτροφία, καθώς και την τήρηση των κοινοτικών προτύπων σχετικά με την καλή διαβίωση των ζώων ή, ελλείψει τέτοιων προτύπων, την τήρηση των εθνικών προτύπων, μέχρι την έκδοση, των κοινοτικών,
- στην προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος.

2. Η παροχή της ενίσχυσης για τις επενδύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι δυνατόν να αποκλείεται ή να περιορίζεται όταν οι επενδύσεις αυτές έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση στην εκμετάλλευση της παραγωγής προϊόντων τα οποία δεν είναι δυνατόν να διατεθούν στις αγορές.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, μετά από πρόταση της Επιτροπής, θεσπίζει τα απαραίτητα μέτρα και καθορίζει, ιδίως, τα προϊόντα κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου.

3. Με την επιφύλαξη διαφορετικών μεταγενέστερων αποφάσεων, οι οποίες λαμβάνονται δυνάμει της παραγράφου 2, αποκλείεται η χορήγηση της ενίσχυσης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 για επενδύσεις στον τομέα της γαλακτοπαραγωγής που έχουν ως αποτέλεσμα υπέρβαση της ποσότητας αναφοράς που ορίζεται δυνάμει της ρύθμισης σχετικά με την συμπληρωματική εισφορά στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, εκτός εάν έχει παραχωρηθεί προηγουμένως συμπληρωματική ποσότητα αναφο-

ράς δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 857/84 του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 1984 περί γενικών κανόνων για την εφαρμογή της εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 804/68 στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (*), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1630/91 (**), ή αν επιτευχθεί με μεταφορά κατά το άρθρο 7 παράγραφος 1 του τελευταίου αυτού κανονισμού.

Στην περίπτωση αυτή, η χορήγηση της ενίσχυσης εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι η επένδυση δεν αυξάνει τον αριθμό των γαλακτοπαραγωγών αγελάδων σε περισσότερες από 40 κατά μονάδα ανθρώπινης εργασίας και σε περισσότερες από 60 ανά εκμετάλλευση ή, αν η εκμετάλλευση διαθέτει περισσότερο από 1,5 μονάδες ανθρώπινης εργασίας, δεν οδηγεί σε αύξηση μεγαλύτερη του 15 % του αριθμού των γαλακτοπαραγωγών αγελάδων.

Το Συμβούλιο θεσπίζει, με βάση πρόταση της Επιτροπής, το αργότερο έξι μήνες μετά τη λήξη της ισχύος του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 857/84, τις προϋποθέσεις που εφαρμόζονται μετά τη λήξη της ισχύος του, για τη χορήγηση ενισχύσεων στις επενδύσεις που έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγής γάλακτος.

4. Με την επιφύλαξη διαφορετικών μεταγενέστερων αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει της παραγράφου 2, οι ενισχύσεις οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 και χορηγούμενες για επενδύσεις που αφορούν τον τομέα της παραγωγής χοιρείου κρέατος οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας, περιορίζονται, όσον αφορά τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 1987, στις επενδύσεις που επιτρέπουν να επιτευχθεί ο αριθμός των πεντακοσίων θέσεων για χοίρους προς πάχυνση ανά εκμετάλλευση και, όσον αφορά τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1987 και 31ης Μαρτίου 1988, στις επενδύσεις που επιτρέπουν να επιτευχθεί ο αριθμός των τετρακοσίων θέσεων.

Όσον αφορά τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί μετά τις 31 Μαρτίου 1988 και πριν από την 1η Ιανουαρίου 1991, ο αριθμός των θέσεων για χοίρους ο οποίος μπορεί να επιτευχθεί και να αποτελέσει το αντικείμενο των ενισχύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καθορίζεται σε τριακόσιες θέσεις ανά εκμετάλλευση. Εξάλλου, η χορήγηση των ενισχύσεων εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι ο συνολικός αριθμός των θέσεων για χοίρους μετά την πραγματοποίηση της επένδυσης δεν υπερβαίνει τις οκτακόσιες θέσεις ανά εκμετάλλευση.

Η αναγκαία θέση για μία χοιρομητέρα εκτροφής αντιστοιχεί στη θέση 6,5 χοίρων προς πάχυνση.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, μετά από πρόταση της Επιτροπής, το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 1990, το καθεστώς που ισχύει για τις αιτήσεις που υποβάλλονται από την 1η Ιανουαρίου 1991.

Ελλείψει αποφάσεως του Συμβουλίου κατά την ημερομηνία αυτή, η χορήγηση των ενισχύσεων για επενδύσεις που προκαλούν αύξηση της ικανότητας παραγωγής χοιρείου κρέατος αναστέλλεται.

Εξάλλου, όταν ένα σχέδιο βελτίωσης προβλέπει επένδυση στον τομέα της παραγωγής χοιρείου κρέατος, η χορήγηση ενίσχυσης για την επένδυση αυτή εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι, κατά την ολοκλήρωση του σχεδίου, το 35% τουλάχιστον της ποσότητας τροφών που καταναλώνουν οι χοίροι θα μπορεί να παράγεται από την εκμετάλλευση.

(*) ΕΕ αριθ. L 90 της 1. 4. 1984, σ. 13.

(**) ΕΕ αριθ. L 119 της 15. 6. 1991, σ. 19.

5. Με την επιφύλαξη διαφορετικών μεταγενέστερων αποφάσεων, οι οποίες λαμβάνονται δυνάμει της παραγράφου 2, οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι οποίες χορηγούνται για επενδύσεις που αφορούν τον τομέα παραγωγής βοείου κρέατος, εξαιρουμένων των ενισχύσεων που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος, περιορίζονται στις εκτροφές ζώων, μεταξύ των οποίων τα βοειδή για κρεατοπαραγωγή δεν υπερβαίνουν, στο τέλος του σχεδίου, τις τρεις μονάδες ζώντος ζώου (ΜΖΖ) ανά εκτάριο συνολικής εκτάσεως για ζωοτροφές που προορίζονται για τη διατροφή των βοειδών αυτών. Ο πίνακας μετατροπής σε ΜΖΖ περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι.

Ωστόσο, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991, δεν ισχύει το όριο αυτό των τριών ΜΖΖ, εφόσον αποδεικνύεται ότι δεν προβλέπεται αύξηση της παραγωγής. Πριν από την ημερομηνία αυτή, η Επιτροπή εξετάζει την εφαρμογή της διάταξης αυτής και υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο.

6. Αποκλείεται η χορήγηση της ενίσχυσης της παραγράφου 1 στις επενδύσεις στον τομέα των αυγών και των πουλερικών.

Άρθρο 7

1. Το καθεστώς ενίσχυσης για τις επενδύσεις που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 αφορά ενισχύσεις υπό μορφή επιδότησης σε κεφάλαιο ή ισοδύναμης επιδότησης, επιτοκίου ή περιόδου χάριτος για την απόσβεση ή σε συνδυασμό με τους τρόπους αυτούς, για επενδύσεις που είναι αναγκαίες για την πραγματοποίηση του σχεδίου βελτίωσης, εξαιρουμένων των δαπανών για την αγορά:

- γαιών,
- ζώντος ζωικού κεφαλαίου χοίρων και πουλερικών, καθώς και μόσχων που προορίζονται για σφαγή.

Για την αγορά ζώντος ζωικού κεφαλαίου, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη παρά μόνο η πρώτη απόκτηση που προβλέπεται από το σχέδιο βελτίωσης.

Εξάλλου, το καθεστώς ενίσχυσης μπορεί να αφορά τις εγγυήσεις για τα συναπτόμενα δάνεια και τους τόκους τους, στην περίπτωση που είναι αναγκαίο να καλυφθεί η ανεπάρκεια εμπραγμάτων και προσωπικών ασφαλειών.

2. Η επιδότηση σε κεφάλαιο που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δύναται να αφορά συνολικό ύψος επενδύσεων 60 743 Ecu ανά ΜΑΕ και 121 486 Ecu ανά εκμετάλλευση. Τα κράτη μέλη δύνανται να καθορίσουν κατώτερα όρια από αυτά τα ποσά.

Η αξία της ενίσχυσης που προβλέπεται στην παράγραφο 1, εκφραζόμενη σε ποσοστό του ποσού της επένδυσης, περιορίζεται:

- α) όσον αφορά τις περιοχές που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3 της οδηγίας 75/268/ΕΟΚ:
  - σε 45 % για τα ακίνητα,
  - σε 30 % για τους άλλους τύπους επενδύσεων·
- β) όσον αφορά τις άλλες περιοχές:
  - σε 35 % για τα ακίνητα,
  - σε 20 % για τους άλλους τύπους επενδύσεων.

Όταν η ενίσχυση δεν χορηγείται με μορφή επιδότησης σε κεφάλαιο, τα κράτη μέλη καταρτίζουν κάθε έτος πίνακα που

αναφέρει την αξία των ενισχύσεων, εκφραζόμενη σε ποσοστό του ποσού της επένδυσης, λαμβανομένων υπόψη του ποσοστού του μέσου ετήσιου επιτοκίου των μη επιδοτούμενων δανείων, της αξίας της επιδότησης, της διάρκειας των δανείων, των επιδοτήσεων και της περιόδου χάριτος για την απόσβεση και κάθε άλλου τρόπου που χρησιμοποιείται για να εκφραστεί η ενίσχυση με μορφή ισοδύναμης επιδότησης.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέψει σ' ένα κράτος μέλος για ορισμένη περίοδο, να χορηγεί ενισχύσεις ανώτερες από εκείνες που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο, εφόσον αυτό δικαιολογείται από την κατάσταση της κεφαλαιαγοράς στο κράτος μέλος αυτό.

Εντούτοις, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991 η αξία της μέγιστης ενίσχυσης η οποία αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο προσαυξάνεται κατά 10 % του ποσού των επενδύσεων στην Ισπανία, την Ελλάδα, την Ιρλανδία, την Ιταλία και την Πορτογαλία για τις επενδύσεις που αναφέρονται στα σχέδια βελτίωσης που υποβάλλονται μέχρι την ημερομηνία αυτή.

Άρθρο 8

Τα κράτη μέλη δύνανται να χορηγούν τις ενισχύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 7 στους κατόχους εκμεταλλεύσεων οι οποίοι, μετά από την πραγματοποίηση σχεδίου βελτίωσης, εξακολουθούν να πληρούν τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, με την επιφύλαξη ότι πληρούνται οι όροι που αναφέρονται στο άρθρο 6. Εντούτοις, ο αριθμός των σχεδίων ανά δικαιούχο που μπορεί να γίνει εκτός κατά τη διάρκεια περιόδου έξι ετών, περιορίζεται σε δύο σχέδια και ο συνολικός όγκος των επενδύσεων που λαμβάνεται υπόψη για την απόδοση της ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 33 περιορίζεται σε 60 743 Ecu ανά ΜΑΕ και σε 121 486 Ecu ανά εκμετάλλευση για την περίοδο αυτή.

Άρθρο 9

1. Ένα σχέδιο βελτίωσης κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχείο γ) μπορεί να αφορά μεμονωμένη εκμετάλλευση ή πολλές συνεργαζόμενες εκμεταλλεύσεις με σκοπό τη συγχώνευση του συνόλου ή μέρους των εκμεταλλεύσεων αυτών.

2. Στην περίπτωση συνεργαζόμενων εκμεταλλεύσεων, το σχέδιο βελτίωσης αφορά τη συνεργαζόμενη εκμετάλλευση καθώς και, ενδεχομένως, τα τμήματα των εκμεταλλεύσεων τα οποία εξακολουθούν να διαχειρίζονται τα μέλη της συνεργαζόμενης εκμετάλλευσης.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν στις συνεργαζόμενες εκμεταλλεύσεις τις ενισχύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 7, εάν όλοι οι κάτοχοι συνεργαζόμενων εκμεταλλεύσεων πληρούν τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1.

4. Με εξαίρεση τον τομέα της υδατοκαλλιέργειας, τα ανώτατα όρια που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 και στο άρθρο 8 μπορούν να πολλαπλασιάζονται επί τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων που είναι μέλη της συνεργαζόμενης εκμετάλλευσης. Τα ανώτατα όρια που αναφέρονται στο άρθρο 6, παράγραφοι 3 και 4 μπορούν να πολλαπλασιάζονται επί τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων μελών μόνο στην περίπτωση εκμετάλλευσης που είναι αποτέλεσμα πλήρους συγχώνευσης.

Αυτά τα ανώτατα όρια δεν μπορούν, ωστόσο, να υπερβαίνουν:

- 120 αγελάδες,
- τρεις φορές τον αριθμό των θέσεων για χοίρους που προκύπτει από το άρθρο 6 παράγραφος 4,
- 364 458 Ecu επενδύσεις

ανά συνεργαζόμενη εκμετάλλευση, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, των τμημάτων των εκμεταλλεύσεων τα οποία εξακολουθούν να διαχειρίζονται τα μέλη της συνεργαζόμενης εκμετάλλευσης.

5. Η Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 30, μπορεί να επιτρέψει σε κράτος μέλος να χορηγήσει τις ενισχύσεις του άρθρου 7, υπό τους όρους που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, στους γεωργικούς συνεταιρισμούς, μοναδικός σκοπός των οποίων είναι η διαχείριση γεωργικής εκμετάλλευσης. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή καθορίζει τους ειδικούς όρους για τη χορήγηση των ενισχύσεων στους συνεταιρισμούς αυτούς και τους όρους υπό τους οποίους μπορεί να γίνει υπέρβαση της συνολικής επένδυσης της παραγράφου 4, καθώς και τα ανώτατα όρια της υπέρβασης αυτής.

6. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους που πρέπει να πληρούν οι συνεργαζόμενες εκμεταλλεύσεις, και ιδίως:

- τη νομική μορφή,
- την ελάχιστη διάρκεια, η οποία πρέπει να είναι τουλάχιστον έξι έτη,
- το σχηματισμό του εταιρικού κεφαλαίου,
- τη συμμετοχή των μελών στη διαχείριση.

Άρθρο 10

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν ενισχύσεις κατά την πρώτη εγκατάσταση στους νέους γεωργούς που δεν έχουν συμπληρώσει ηλικία 40 ετών, εφόσον:

- ο νέος γεωργός εγκαθίσταται σε γεωργική εκμετάλλευση ως διαχειριστής της εκμετάλλευσης. Θεωρείται ως εγκατάσταση υπό την ιδιότητα του διαχειριστού της εκμετάλλευσης, η ανάληψη της αστικής και φορολογικής ευθύνης ή συνυπευθυνότητας για τη διαχείριση της εκμετάλλευσης και η πρόσβαση στο καθεστώς της κοινωνικής ασφάλισης που ισχύει στο συγκεκριμένο κράτος μέλος για τους ανεξάρτητους διαχειριστές εκμεταλλεύσεων,
- ο νέος γεωργός εγκαθίσταται ως γεωργός κατά κύρια απασχόληση ή αρχίζει να ασκεί γεωργική δραστηριότητα ως κύρια απασχόληση, μετά την εγκατάστασή του ως γεωργού μερικής απασχόλησης,
- οι επαγγελματικές ικανότητες του νέου γεωργού είναι επαρκείς κατά την εγκατάστασή του ή το αργότερο δύο χρόνια μετά την εγκατάστασή του,
- η εκμετάλλευση απαιτεί όγκο εργασίας το λιγότερο ισοδύναμο προς μία ΜΑΕ· ο όγκος αυτός πρέπει να επιτυγχάνεται το αργότερο δύο χρόνια μετά την εγκατάσταση.

2. Οι ενισχύσεις κατά την εγκατάσταση μπορούν να περιλαμβάνουν:

α) εφάπαξ πρωμοδότηση με μέγιστο επιλέξιμο ποσό 10 000 Ecu. Η πληρωμή της επιδότησης μπορεί να κλιμακώνεται σε περίοδο πέντε ετών κατ' ανώτατο όριο. Τα κράτη μέλη μπορούν να αντικαθίστουν την εν λόγω πρωμοδότηση με ισοδύναμη επιδότηση επιτοκίου:

β) επιδότηση επιτοκίου για τα δάνεια που συνάπτονται προς κάλυψη των επιβαρύνσεων που προέρχονται από την εγκατάσταση.

Το ύψος της επιδότησης είναι 5 %, κατ' ανώτατο όριο, για περίοδο 15 ετών, ενώ η κεφαλαιοποιημένη αξία της εν λόγω επιδότησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 10 000 Ecu.

Τα κράτη μέλη μπορούν να καταβάλουν, με τη μορφή επιχορήγησης, το ισοδύναμο ποσό προς την επιδότηση επιτοκίου η οποία προκύπτει από το ύψος και τη διάρκεια των δανείων που έχουν συναφθεί.

3. Τα κράτη μέλη καθορίζουν:

— τους όρους της πρώτης εγκατάστασης,

— τους ειδικούς όρους στην περίπτωση κατά την οποία ο νέος γεωργός δεν εγκαθίσταται ως μόνος διαχειριστής της εκμετάλλευσης, και ιδίως εφόσον εγκαθίσταται στα πλαίσια ενώσεων ή συνεταιρισμών των οποίων κύριος στόχος είναι η διαχείριση γεωργικής εκμετάλλευσης· οι όροι αυτοί πρέπει να είναι ισοδύναμοι προς εκείνους που απαιτούνται στην περίπτωση της εγκατάστασης του γεωργού ως μόνου διαχειριστού της εκμετάλλευσης,

— την επαγγελματική κατάρτιση στο γεωργικό τομέα την οποία διαθέτει ο νέος γεωργός τη στιγμή της πρώτης εγκατάστασης ή την οποία πρέπει να αποκτήσει σε προθεσμία δύο ετών από την εν λόγω εγκατάσταση, ώστε η πρωμοδότηση να είναι επιλέξιμη από το Ταμείο.

— τους όρους υπό τους οποίους θα διαπιστώνεται ότι ο όγκος εργασίας, ο ισοδύναμος το λιγότερο προς μια ΜΑΕ, θα έχει επιτευχθεί το αργότερο δύο χρόνια μετά την εγκατάσταση,

— το ποσό των ενισχύσεων κατά την εγκατάσταση.

Άρθρο 11

Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν στους νέους γεωργούς, που δεν έχουν συμπληρώσει ηλικία 40 ετών, συμπληρωματική ενίσχυση στις επενδύσεις που προβλέπονται στα πλαίσια, σχεδίου ουσιαστικής βελτίωσης κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχείο γ), η οποία αντιπροσωπεύει κατ' ανώτατο όριο το 25 % της ενίσχυσης που χορηγείται δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 2, εφόσον ο νέος κάτοχος εκμετάλλευσης υποβάλλει, εντός προθεσμίας πέντε ετών από την εγκατάστασή του, το εν λόγω σχέδιο βελτίωσης και διαθέτει τις επαγγελματικές ικανότητες που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1.

Άρθρο 12

1. Απαγορεύονται οι ενισχύσεις για τις επενδύσεις στις εκμεταλλεύσεις που πληρούν τους όρους που ορίζονται στα άρθρα 5 και 9, και το ύψος των οποίων υπερβαίνει τα ποσά που προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2, προσαυξημένο, ενδεχομένως με το ποσό της ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 11, με εξαίρεση τις ενισχύσεις που προορίζονται:

— για την κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων της εκμετάλλευσης,

— για τη μεταφορά κτιριακών εγκαταστάσεων μιας εκμετάλλευσης για λόγους δημοσίου συμφέροντος,

— για έργα εγγειοβελτίωσης,

— για τις επενδύσεις που προορίζονται για την προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος,

με την επιφύλαξη ότι αυτά τα μεγαλύτερα ποσά χορηγούνται σύμφωνα με το άρθρο 6 και με τα άρθρα 92, 93 και 94 της συνθήκης.

2. Όταν τα κράτη μέλη χορηγούν ενισχύσεις για τις επενδύσεις στις εκμεταλλεύσεις που δεν πληρούν τους όρους του άρθρου 5, το επίπεδο αυτών των ενισχύσεων πρέπει να παραμένει κατώτερο τουλάχιστον κατά ένα τέταρτο από το επίπεδο των ενισχύσεων που χορηγούνται βάσει του άρθρου 7, με εξαίρεση τις ενισχύσεις που χορηγούνται για:

— την εξοικονόμηση ενέργειας,

— την εγγειοβελτίωση,

και που δύνανται να φθάνουν στα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 7, παράγραφος 2.

Οι ενισχύσεις αυτές μπορούν να χορηγούνται για συνολική επένδυση 60 743 Ecu ανά ΜΑΕ και 121 486 Ecu ανά εκμετάλλευση για περίοδο έξι ετών.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν μεταβατική ενίσχυση για τις επενδύσεις σε μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παράγραφος 1.

Η μεταβατική αυτή ενίσχυση χορηγείται μόνο μέχρι επένδυση ύψους 25 252 Ecu και δεν μπορεί να χορηγείται με όρους ευνοϊκότερους από εκείνους που προβλέπονται στο άρθρο 7, επαυξάνεται δε ενδεχομένως κατά την ενίσχυση που προβλέπεται στο άρθρο 11.

4. Απαγορεύεται η χορήγηση ενισχύσεων για τις επενδύσεις σε εκμεταλλεύσεις, εφόσον οι επενδύσεις αυτές δεν ανταποκρίνονται στους όρους του άρθρου 6 και εφόσον το άρθρο 7 δεν επιτρέπει τη χορήγηση τέτοιων ενισχύσεων.

Εντούτοις, οι ενισχύσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 μπορούν να χορηγούνται:

— για επενδύσεις στον τομέα της παραγωγής νηκτικών που προορίζεται για την παραγωγή foie gras,

— για την αγορά ζωικού κεφαλαίου η οποία μπορεί να ενθαρρύνεται δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 1, ακόμα και όταν δεν πρόκειται για την πρώτη απόκτηση.

Επιπλέον, όσον αφορά τις εκμεταλλεύσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3, ο αριθμός των γαλακτοπαραγωγών αγελάδων που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 ορίζεται σε 40 ανά ΜΑΕ και ανά εκμετάλλευση.

5. Οι απαγορεύσεις και περιορισμοί που προβλέπονται στο παρόν άρθρο δεν εφαρμόζονται:

— στα μέτρα ενίσχυσης για την αγορά γαιών,

— στις επιδοτούμενες πιστώσεις διαχείρισης, η διάρκεια των οποίων δεν υπερβαίνει μια γεωργική περίοδο,

— στα μέτρα ενίσχυσης για την αγορά αρσενικών ζώων αναπαραγωγής,

- στις εγγυήσεις για τα συναπτόμενα δάνεια, περιλαμβανομένων των τόκων τους,
- στα μέτρα για τις επενδύσεις που αφορούν την προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος εφόσον δεν επαφέρουν αύξηση της παραγωγής,
- στα μέτρα για τις επενδύσεις που σκοπεύουν στη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής, καθώς και στην τήρηση των κοινοτικών προτύπων στον τομέα της καλής διαβίωσης των ζώων ή των εθνικών προτύπων όταν αυτά είναι αυστηρότερα από τα κοινοτικά και υπό την προϋπόθεση ότι οι επενδύσεις αυτές δεν συνεπάγονται αύξηση της παραγωγής,

με την επιφύλαξη ότι συμφωνούν με τα άρθρα 92 έως 94 της συνθήκης.

ΤΙΤΛΟΣ V

Συνοδευτικά μέτρα υπέρ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων

Άρθρο 13

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν καθεστώς που να ενθαρρύνει την κατιέρωση της λογιστικής των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Το καθεστώς αυτό περιλαμβάνει τη χορήγηση ενίσχυσης στους κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων κατά κύρια απασχόληση που υποβάλλουν σχετική αίτηση, ενίσχυση η οποία κατανέμεται τουλάχιστον στα τέσσερα πρώτα έτη της τήρησης λογιστικής διαχείρισης στην εκμετάλλευσή τους, δεδομένου ότι η τήρηση λογιστικής θα καλύπτει περίοδο τουλάχιστον τεσσάρων ετών.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν το ποσό της ενίσχυσης αυτής εντός ανοίγματος από 700 έως 1 050 Ecu.

2. Η λογιστική την οποία αναφέρει η παράγραφος 1:

α) περιλαμβάνει:

- τη διενέργεια ετήσιας απογραφής έναρξης και λήξης,
- τη συστηματική και τακτική καταχώρηση, στη διάρκεια του λογιστικού έτους, των διαφόρων κινήσεων σε χρήμα και είδος που αφορούν την εκμετάλλευση·

β) κατάληγει στην κατ' έτος υποβολή:

- περιγραφής των γενικών χαρακτηριστικών της εκμετάλλευσης και ιδίως των χρησιμοποιούμενων συντελεστών παραγωγής,
- λεπτομερούς ισολογισμού (ενεργητικού και παθητικού) και λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης (έξοδα και έσοδα),
- των στοιχείων, ιδίως του εισοδήματος, από την εργασία ανά ΜΑΕ και του εισοδήματος του κατόχου της εκμετάλλευσης, που απαιτούνται για να εκτιμηθεί η αποτελεσματικότητα της διαχείρισης της εκμετάλλευσης στο σύνολό της, καθώς και η αποδοτικότητα των βασικών δραστηριοτήτων της εκμετάλλευσης.

3. Όταν η εκμετάλλευση επιλέγεται από τις αρχές που ορίζονται από τα κράτη μέλη για τη συγκέντρωση των λογιστικών στοιχείων για πληροφόρηση και για επιστημονικές μελέτες κυρίως στα πλαίσια του δικτύου λογιστικής πληροφόρησης της Κοινότητας, ο κάτοχος εκμετάλλευσης στον οποίο χορηγείται η ενίσχυση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 οφείλει να θέτει τα λογιστικά στοιχεία τα οποία αφορούν την εκμετάλλευσή του, στη διάθεση των αρχών αυτών, ανώνυμα.

Άρθρο 14

Τα κράτη μέλη μπορούν, ύστερα από αίτηση, να χορηγούν στις αναγνωρισμένες ομάδες που έχουν ως στόχο:

- την αμοιβαία βοήθεια μεταξύ εκμεταλλεύσεων, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η χρησιμοποίηση νέων τεχνολογιών και μεθόδων για την προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος και τη διατήρηση του φυσικού χώρου,
- την εισαγωγή εναλλακτικών γεωργικών μεθόδων,
- την ορθολογικότερη από κοινού χρήση των γεωργικών μέσων παραγωγής, ή
- την από κοινού εκμετάλλευση,

και οι οποίες έχουν ιδρυθεί μετά την 1η Απριλίου 1985, ενίσχυση εκκίνησης που συνεισφέρει στις δαπάνες διαχείρισης τους κατά τα πρώτα πέντε το πολύ έτη μετά τη σύστασή τους.

Τα κράτη μέλη ορίζουν το ποσό αυτό της ενίσχυσης ανάλογα με τον αριθμό των μελών και την από κοινού ασκούμενη δραστηριότητα και μέχρι 15 044 Ecu κατ' ανώτατο όριο ανά αναγνωρισμένη ομάδα.

Ετατλέον τα κράτη μέλη καθορίζουν τη νομική μορφή των ομάδων αυτών και τους όρους συνεργασίας των μελών τους.

Άρθρο 15

1. Μετά από αίτηση, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν στις γεωργικές ενώσεις που αποσκοπούν στη δημιουργία υπηρεσιών αντικατάστασης στην εκμετάλλευση ενίσχυση εκκίνησης, η οποία συνεισφέρει στην κάλυψη των δαπανών διαχείρισής τους.

2. Για να λάβει την ενίσχυση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η υπηρεσία αντικατάστασης πρέπει να είναι εγκεκριμένη από το κράτος μέλος και να απασχολεί πλήρως έναν τουλάχιστον υπάλληλο απόλυτα ειδικευμένο για τις υπηρεσίες τις οποίες καλείται να προσφέρει.

3. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους έγκρισης των υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, και ιδίως:

- τη νομική μορφή,
- τους όρους διαχείρισής τους και τήρησης λογιστικής,

- τις περιπτώσεις αντικατάστασης που δύνανται να περιλαμβάνουν την αντικατάσταση του κατόχου εκμετάλλευσής του/της συζύγου του ή ενήλικου βοηθού,
- την ελάχιστη διάρκεια τους, που πρέπει να είναι τουλάχιστον δέκα έτη,
- τον ελάχιστο αριθμό των συμμετεχόντων γεωργών.

4. Τα κράτη μέλη ορίζουν την ενίσχυση εκκίνησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, μέχρι 12 035 Ecu ανά πλήρως απασχολούμενο υπάλληλο που εκτελεί χρέη αντικαταστάτη για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Το ποσό αυτό κατανέμεται στα πέντε πρώτα έτη της δραστηριότητας κάθε υπαλλήλου και δύναται να μειώνεται προοδευτικά κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

Άρθρο 16

1. Μετά από αίτηση, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν στις γεωργικές ενώσεις που αποσκοπούν στη δημιουργία υπηρεσιών διαχείρισης εκμεταλλεύσεων ενίσχυση εκκίνησης η οποία συνεισφέρει στην κάλυψη των δαπανών διαχείρισής τους.

2. Η ενίσχυση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 χορηγείται για τη δραστηριότητα των υπαλλήλων που είναι επιφορτισμένοι με την ανάλυση των αποτελεσμάτων της λογιστικής και άλλων στοιχείων για λογαριασμό των κατόχων εκμεταλλεύσεων.

3. Για να λάβει την ενίσχυση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η υπηρεσία διαχείρισης της εκμετάλλευσης πρέπει να είναι εγκεκριμένη από το κράτος μέλος και να απασχολεί πλήρως τουλάχιστον έναν υπάλληλο ειδικευμένο για τις εργασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

4. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους της έγκρισης των υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, και κυρίως:

- τη νομική μορφή,
- τους όρους της διαχείρισής τους και της τήρησης λογιστικής,
- την ελάχιστη διάρκεια, που πρέπει να είναι τουλάχιστον δέκα έτη,
- τον ελάχιστο αριθμό των συμμετεχόντων γεωργών.

5. Τα κράτη μέλη ορίζουν την ενίσχυση εκκίνησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μέχρι 36 105 Ecu ανά υπάλληλο που εργάζεται με πλήρη απασχόληση για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Το ποσό αυτό κατανέμεται στα πέντε πρώτα έτη της δραστηριότητας κάθε υπαλλήλου και δύναται να μειώνεται προοδευτικά κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να αντικαθιστούν το σύστημα ενίσχυσης για εκκίνηση, το οποίο προβλέπει η παράγραφος 5, με ένα σύστημα ενίσχυσης για εκκίνηση για την εισαγωγή διαχείρισης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων υπέρ των κατά κύρια απασχόληση εκμεταλλευομένων ως κατόχων της εκμετάλλευσης χρησιμοποιώντας τις υπηρεσίες διαχείρισης των εκμεταλλεύσεων, τις οποίες αναφέρει η παράγραφος 1.

Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη καθορίζουν το ύψος της ενίσχυσης μέχρι 501,4 Ecu ανά εκμετάλλευση, κατανεμητέα σε δύο τουλάχιστον έτη.

ΤΙΤΛΟΣ VI

Ειδικά μέτρα υπέρ της ορεινής γεωργίας και της γεωργίας ορισμένων μειονεκτικών περιοχών

Άρθρο 17

1. Στις περιοχές που περιλαμβάνονται στον κοινοτικό κατάλογο των μειονεκτικών γεωργικών περιοχών, ο οποίος έχει καταρτιστεί σύμφωνα με την οδηγία 75/268/ΕΟΚ, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν για γεωργικές δραστηριότητες ετήσια εξισωτική αποζημίωση η οποία καθορίζεται συναρτήσει των μόνιμων φυσικών μειονεκτημάτων που περιγράφονται στο άρθρο 3 της οδηγίας αυτής, μέχρι των ορίων και υπό τους όρους που προβλέπονται από τα άρθρα 18 και 19 του παρόντος κανονισμού.

2. Η χορήγηση εξισωτικής αποζημίωσης για την κάλυψη μόνιμων φυσικών μειονεκτημάτων, η οποία υπερβαίνει τα όρια αυτά ή παρεκκλίνει από τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 18 και 19, απαγορεύεται στις περιοχές που περιλαμβάνονται στον κατάλογο της παραγράφου 1.

Άρθρο 18

1. Όταν τα κράτη μέλη χορηγούν εξισωτική αποζημίωση, δικαιούχοι είναι οι κάτοχοι γεωργικών εκμεταλλεύσεων που εκμεταλλεύονται τουλάχιστον τρία εκτάρια χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης και αναλαμβάνουν τη δέσμευση να συνεχίσουν να ασκούν γεωργική δραστηριότητα σύμφωνα με τους στόχους του άρθρου 1 της οδηγίας 75/268/ΕΟΚ για πέντε τουλάχιστον έτη από την καταβολή της πρώτης δόσης της εξισωτικής αποζημίωσης. Ο κάτοχος εκμετάλλευσης μπορεί να αποδεσμεύεται από την υποχρέωση αυτή όταν παύει τη γεωργική δραστηριότητα και εάν εξασφαλίζεται η περαιτέρω εκμετάλλευση των εν λόγω εκτάσεων· ο κάτοχος εκμετάλλευσης αποδεσμεύεται λόγω ανωτέρας βίας, και ιδίως σε περίπτωση απαλλοτρίωσης ή κτήσης της κυριότητας για λόγους κοινής ωφελείας. Επιπλέον, αποδεσμεύεται ο κάτοχος εκμετάλλευσης ο οποίος συνταξιοδοτείται βάσει καθεστώτος συνταξιοδότησης.

Ωστόσο, στην περιοχή του Mezzogiorno, συμπεριλαμβανομένων των νήσων, στις περιοχές των υπερπόντιων διαμερισμάτων της Γαλλίας και στις ελληνικές, ισπανικές και πορτογαλικές περιοχές, η ελάχιστη χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση ανά εκμετάλλευση καθορίζεται σε δύο εκτάρια.

2. Οι δαπάνες για την εξισωτική αποζημίωση δεν παρέχουν δικαίωμα σε επιστροφή από το Ταμείο δυνάμει του άρθρου 31 όταν ο κάτοχος εκμετάλλευσης συνταξιοδοτείται βάσει καθεστώτος συνταξιοδότησης.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν συμπληρωματικούς ή περιοριστικούς όρους για τη χορήγηση της εξισωτικής αποζημίωσης, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η αποζημίωση για τη χρησιμοποίηση μεθόδων που συμβιβάζονται με τις απαιτήσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση του φυσικού χώρου.

Άρθρο 19

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν τα ποσά της εξισωτικής αποζημίωσης σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα των μόνιμων

φυσικών μειονεκτημάτων που θίγουν τη γεωργική δραστηριότητα και μέσα στα όρια που αναφέρονται κατωτέρω, χωρίς η αποζημίωση αυτή να είναι κατώτερη από 20,3 Ecu ανά MZZ ή, κατά περίπτωση, ανά εκτάριο, στις περιοχές του αναφέρονται στο άρθρο 3 της οδηγίας 75/268/ΕΟΚ:

α) εφόσον πρόκειται για παραγωγή βοοειδών, προβάτων ή αιγών ή για παραγωγή ιπποειδών, η αποζημίωση υπολογίζεται ανάλογα με τον αριθμό των ζώων. Η χορηγούμενη αποζημίωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 102 Ecu ανά MZZ. Το συνολικό ποσό της χορηγούμενης αποζημίωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 102 Ecu ανά εκτάριο συνολικής έκτασης για ζωοτροφές της εκμετάλλευσης. Ο πίνακας μετατροπής βοοειδών, ιπποειδών, προβάτων και αιγών σε MZZ περιλαμβάνεται στο παράρτημα I.

Εντούτοις στις μειονεκτικές γεωργικές περιοχές, όπου τα σοβαρά φυσικά μειονεκτήματα το δικαιολογούν, το συνολικό ποσό της χορηγούμενης αποζημίωσης μπορεί να φθάνει τα 121,5 Ecu ανά MZZ και ανά εκτάριο.

Η χορήγηση της αποζημίωσης περιορίζεται σε 1,4 μονάδες ζώντος ζώου ανά εκτάριο συνολικής έκτασης για ζωοτροφές της εκμετάλλευσης.

Οι αγελάδες, το γάλα των οποίων προορίζεται για εμπορία, μπορούν να λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό της αποζημίωσης μόνο στις περιοχές που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 της οδηγίας 75/268/ΕΟΚ, καθώς και στις περιοχές που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 4 και 5 της οδηγίας αυτής, στις οποίες η παραγωγή γάλακτος αποτελεί σημαντικό μέρος της παραγωγής των εκμεταλλεύσεων.

Όταν τα κράτη μέλη κάνουν χρήση της δυνατότητας αυτής στις περιοχές που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 4 και 5 της προαναφερόμενης οδηγίας, ο αριθμός των γαλακτοπαραγωγών αγελάδων που λαμβάνονται υπόψη ανά δικαιούχο κάτοχο εκμετάλλευσης στον υπολογισμό της αποζημίωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 20 μονάδες.

β) όταν πρόκειται για παραγωγή άλλη εκτός της παραγωγής βοοειδών, ιπποειδών, προβάτων και αιγών, η αποζημίωση υπολογίζεται σε συνάρτηση με την υπό εκμετάλλευση έκταση αφού αφαιρεθεί η έκταση που χρησιμοποιείται για την καλλιέργεια ζωοτροφών καθώς και:

i) όσον αφορά το σύνολο των μειονεκτικών γεωργικών περιοχών, αφού αφαιρεθεί η έκταση που χρησιμοποιείται για την παραγωγή σίτου:

— εκτός της έκτασης που χρησιμοποιείται για την παραγωγή του σκληρού σίτου στις περιοχές που δεν αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3103/76 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1976 περί της ενισχύσεως για τον σκληρό σίτο (1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1216/89 (2),

— εκτός της έκτασης που χρησιμοποιείται για την παραγωγή μαλακού σίτου στις περιοχές όπου η μέση απόδοση δεν υπερβαίνει τους 2,5 τόνους ανά εκτάριο που χρησιμοποιείται για την περιοχή αυτή,

ii) όσον αφορά το σύνολο των μειονεκτικών γεωργικών περιοχών, αφού αφαιρεθεί η έκταση που είναι πλήρως φυτευμένη με μηλιές, αχλαδιές ή ροδακινίες που υπερβαίνουν το 0,5 εκτάριο ανά εκμετάλλευση,

iii) όσον αφορά τις μειονεκτικές γεωργικές περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 4 και 5 της οδηγίας 75/268/ΕΟΚ, αφού αφαιρεθεί η έκταση που χρησιμοποιείται για την παραγωγή οίνου, με εξαίρεση τους αμπελώνες, η απόδοση των οποίων δεν υπερβαίνει τα 20 εκατόλιτρα ανά εκτάριο, για την παραγωγή ζαχαροτεύλων, καθώς και για τις εντατικές καλλιέργειες.

Το ποσό της αποζημίωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 102 Ecu ανά εκτάριο. Ωστόσο, στις μειονεκτικές γεωργικές περιοχές στις οποίες το δικαιολογεί η ιδιαίτερη σοβαρότητα των μονίμων φυσικών μειονεκτημάτων, το συνολικό ποσό της χορηγούμενης αποζημίωσης μπορεί να αυξηθεί σε 1 215 Ecu ανά εκτάριο.

γ) τα κράτη μέλη μπορούν να διαβαθμίζουν το ποσό της αντισταθμιστικής αποζημίωσης σε συνάρτηση με την οικονομική κατάσταση της εκμετάλλευσης και το εισόδημα, του γεωργού που δικαιούται αντισταθμιστική αποζημίωση. Το ποσό της αποζημίωσης μπορεί επίσης να διαβαθμίζεται σε συνάρτηση με τη χρήση γεωργικών μεθόδων που συμβιβάζονται με τις απαιτήσεις για την προστασία του περιβάλλοντος ή τη διατήρηση του φυσικού χώρου, χωρίς ωστόσο η ενδεχόμενη συμπληρωματική αποζημίωση να μπορεί να χορηγείται σωρευτικά με τις ενισχύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 21.

2. Τα κράτη μέλη έχουν δικαίωμα να μη χορηγούν την εξισωτική αποζημίωση για μέρος ή για το σύνολο της παραγωγής που μπορεί να απολαύει του μέτρου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β).

3. Το ανώτατο επιλέξιμο ποσό στα πλαίσια του Ταμείου περιορίζεται στο ισοδύναμο 120 μονάδων ανά εκμετάλλευση, είτε πρόκειται για μονάδες ζώντος ζώου (MZZ) είτε για μονάδες επιφανειών (ha)· ακόμη, πέραν του ισοδύναμου των 60 πρώτων μονάδων, το ανώτατο επιλέξιμο ποσό, ανά MZZ ή ανά εκτάριο, μειώνεται στο ήμισυ του μέγιστου ποσού της αποζημίωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 20

1. Στις περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν ενισχύσεις στις συλλογικές επενδύσεις για την παραγωγή ζωοτροφών, στην οποία συμπεριλαμβάνονται η αποθήκευση και η διανομή τους για τη διαμόρφωση και τον εξοπλισμό των βοσκοτόπων ή εκμετάλλευση των οποίων γίνεται από κοινού και, στις ορεινές περιοχές, στις συλλογικές ή ατομικές επενδύσεις, για τα σημεία παροχής νερού, τους δρόμους για την άμεση προσέλαση στους πεδινούς και ορεινούς βοσκοτόπους και τα καταφύγια για τα ποίμνια.

Ωστόσο, όταν στις περιοχές αυτές η εκτροφή ζώων αποτελεί περιθωριακή δραστηριότητα, οι ενισχύσεις που προβλέπονται στο παρόν εδάφιο επεκτείνονται και σε άλλες γεωργικές δραστηριότητες εκτός από την κτηνοτροφία.

2. Οι εργασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν, εάν δικαιολογείται οικονομικά, να περιλαμβάνουν γεωργικά υδραυλικά έργα περιορισμένης έκτασης που να συμβιβάζονται με την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των μικρών αρδευτικών έργων και της κατασκευής ή της επιδιόρθωσης καταφυγίων, που είναι απαραίτητα για τις εποχιακές μετακινήσεις των ποιμνίων.

(1) ΕΕ αριθ. L 351 της 21. 12. 1976, σ. 1.

(2) ΕΕ αριθ. L 128 της 11. 5. 1989, σ. 5.

3. Το ποσό των ενισχύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, το οποίο μπορεί να χρηματοδοτείται από το Ταμείο, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 100 293 Ecu ανά συλλογική επένδυση, τα 501,4 Ecu ανά εκτάριο εξοπλισμένου ή βελτιωμένου ορεινού ή πεδινού βοσκότοπου και τα 5 000 Ecu ανά αρδευόμενο εκτάριο.

ΤΙΤΛΟΣ VII

Ενισχύσεις εντός των ευαίσθητων περιοχών από πλευράς προστασίας του περιβάλλοντος και φυσικών πόρων, καθώς και από πλευράς διατήρησης της υπαίθρου και του τοπίου

Άρθρο 21

Τα κράτη μέλη, προκειμένου να συμβάλουν στην εισαγωγή ή στη διατήρηση μεθόδων γεωργικής παραγωγής που να συμβιβάζονται με τις απαιτήσεις της προστασίας του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων ή με τις απαιτήσεις διατήρησης της υπαίθρου και του τοπίου και να συμβάλουν κατ' αυτό τον τρόπο στην προσαρμογή και τον προσανατολισμό της γεωργικής παραγωγής σύμφωνα με τις ανάγκες των αγορών, μπορούν, λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη τις προκαλούμενες απώλειες γεωργικού εισοδήματος, να θεσπίζουν καθεστώς ειδικής ενίσχυσης για τις ιδιαίτερα ευαίσθητες περιοχές όσον αφορά τα ανωτέρω σημεία.

Άρθρο 22

Το καθεστώς ενισχύσεων που αναφέρεται στο άρθρο 21 συνίσταται σε ετήσια πριμοδότηση ανά εκτάριο, η οποία χορηγείται στους γεωργούς των περιοχών που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο, οι οποίοι, στα πλαίσια ειδικού προγράμματος για τη συγκεκριμένη περιοχή, αναλαμβάνουν τη δέσμευση, τουλάχιστον για μια πενταετία, να εισαγάγουν ή να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν μεθόδους γεωργικής παραγωγής που να συμβιβάζονται με τις απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων ή με τις απαιτήσεις διατήρησης της υπαίθρου και του τοπίου.

Άρθρο 23

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 21. Καθορίζουν, με βάση τους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν, τις μεθόδους παραγωγής που συμβιβάζονται με τις απαιτήσεις της προστασίας του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων ή τις απαιτήσεις διατήρησης της υπαίθρου και του τοπίου. Προσδιορίζουν επίσης τους κανόνες και τα κριτήρια που πρέπει να τηρούνται όσον αφορά τις μεθόδους παραγωγής που αναφέρονται στο άρθρο 22, ιδίως όσον αφορά τη διατήρηση ή την απαιτούμενη μείωση της έντασης της παραγωγής ή/και την απαιτούμενη πυκνότητα ζωικού κεφαλαίου. Καθορίζουν επίσης το ύψος και τη διάρκεια της πριμοδότησης, που πρέπει να εξαρτώνται από τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει ο γεωργός στα πλαίσια του προγράμματος.

Άρθρο 24

Το ανώτατο επιλέξιμο από το Ταμείο ποσό της ετήσιας πριμοδότησης ανά εκτάριο του άρθρου 22 καθορίζεται σε 150,4 Ecu ανά εκτάριο που καλύπτεται από την ανάληψη της δέσμευσης του άρθρου 22.

ΤΙΤΛΟΣ VIII

Δασικά μέτρα στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις

Άρθρο 25

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν ενισχύσεις για τη δασοφύτευση των γεωργικών εκτάσεων στους κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων, συμπεριλαμβανομένων των κατόχων γεωργικών εκμεταλλεύσεων για τις οποίες χορηγούνται οι ενισχύσεις που αναφέρονται στον τίτλο I του παρόντος κανονισμού ή η ενίσχυση που προβλέπεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1096/88 του Συμβουλίου της 25ης Απριλίου 1988 σχετικά με την καθιέρωση κοινοτικού καθεστώτος για την ενθάρρυνση της παύσης της γεωργικής δραστηριότητας⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3808/89⁽²⁾.

Η ενίσχυση για δάσωση μπορεί επίσης να χορηγείται και σε οποιοδήποτε άλλο άτομο, καθώς και στις δασικές ενώσεις ή συνεταιρισμούς ή στις κοινότητες που δασοφυτεύουν στις γεωργικές εκτάσεις.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν στους κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων που ανταποκρίνονται στις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχείο α) ενίσχυση για τις επενδύσεις που αφορούν τη βελτίωση δασωδών εκτάσεων, όπως είναι η δημιουργία ανεμοφρακτών, αντιπυρικών ζωνών, σταθμών υδροληψίας και δρόμων δασικής εκμετάλλευσης.

3. Οι δαπάνες προσαρμογής του γεωργικού υλικού ώστε να υπορεί να διατίθεται για την εκτέλεση δασοκομικών εργασιών αποτελούν τμήμα των επενδύσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.

4. Για τις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη κατ' εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2 είναι δυνατό να χορηγείται ενίσχυση από το Ταμείο, εντός του ορίου των ακόλουθων ανώτατων επιλέξιμων ποσών:

- 1 824 Ecu ανά εκτάριο για τις δασώσεις,
- 702 Ecu ανά εκτάριο για τη βελτίωση των δασωδών εκτάσεων και τη δημιουργία ανεμοφρακτών,
- 1 404 Ecu ανά εκτάριο για την ανανέωση και τη βελτίωση των εκτάσεων της φελλοδρυός (δάση φελλοδρυός),
- 18 053 Ecu ανά χιλιόμετρο για τους δασικούς δρόμους,
- 150,4 Ecu ανά εκτάριο που εξοπλίζεται με αντιπυρικές ζώνες και με σταθμούς υδροληψίας.

Μετά από αιτιολογημένη αίτηση κράτους μέλους και στα πλαίσια των δυνατοτήτων του προϋπολογισμού, η Επιτροπή μπορεί, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 25, να αποφασίσει αύξηση των μέγιστων ποσών για τις αναδασώσεις, για τη βελτίωση των δασωδών εκτάσεων και για την ανανέωση και βελτίωση των δασών φελλοδρυός, εντός του ορίου μέγιστων ποσών 3 000 Ecu, 1 200 Ecu και 3 000 Ecu, αντίστοιχα.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 110 της 29. 4. 1988, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. L 371 της 20. 12. 1989, σ. 1.

Άρθρο 26

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν στους κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων που δασοφυτεύουν γεωργικές εκτάσεις και δεν λαμβάνουν την πριμοδότηση του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1096/88, ετήσια πριμοδότηση ανά δασωμένο εκτάριο.

2. Το μέγιστο επιλέξιμο ποσό για την ετήσια πριμοδότηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ορίζεται σε 150,4 Ecu ανά δασωμένο εκτάριο το χρόνο.

Το ποσό αυτό μειώνεται σε 50,2 Ecu ανά εκτάριο εάν, για την ίδια έκταση, χορηγείται ενίσχυση προβλεπόμενη στον τίτλο I για το διάστημα χορήγησης αυτής της ενίσχυσης.

Η πριμοδότηση είναι δυνατόν να χορηγείται επί 20 το πολύ έτη από την ημερομηνία της αρχικής δάσωσης.

3. Τα κράτη μέλη καθορίζουν το ύψος και τη διάρκεια της ετήσιας πριμοδότησης σε συνάρτηση με τις απώλειες εισοδήματος και ανάλογα με τα είδη ή τους τύπους των δένδρων που χρησιμοποιούνται για τη δάσωση.

Άρθρο 27

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους δάσωσης των γεωργικών εκτάσεων στους οποίους μπορούν συγκεκριμένα να: συμπεριλαμβάνονται όροι σχετικά με την τοποθεσία και τη συγκέντρωση των εκτάσεων που μπορούν να δασωθούν.

2. Η ανακοίνωση των διατάξεων εφαρμογής του παρόντος τίτλου δυνάμει του άρθρου 29 αφορά:

- τα μέτρα που λαμβάνονται για τον καθορισμό των προϋποθέσεων δάσωσης,
- τα μέτρα που λαμβάνονται για την αξιολόγηση και τον έλεγχο των επιπτώσεων στο περιβάλλον,
- την αναφορά των συνοδευτικών μέτρων που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν,
- την περιγραφή των δασικών σχεδίων ή προγραμμάτων στα οποία πρέπει να ανταποκρίνονται οι δασώσεις.

ΤΙΤΛΟΣ IX

Προσαρμογή της επαγγελματικής κατάρτισης στις ανάγκες της σύγχρονης γεωργίας

Άρθρο 28

1. Εφόσον η χρηματοδότησή τους δεν προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 4255/88 του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1988, για τις διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (1), τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν, για τις περιοχές όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο, και για την καλή εφαρμογή των αντίστοιχων δράσεων, ειδικό καθεστώς ενί-

(1) ΕΕ αριθ. L 374 της 31. 12. 1988, σ. 21.

σχησης με στόχο τη βελτίωση των περι τη γεωργία επαγγελματικών ικανοτήτων των δικαιούχων των μέτρων που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 5 έως 16, καθώς και των νέων γεωργών που δεν έχουν φθάσει την ηλικία των 40 ετών.

Το καθεστώς αυτό μπορεί να περιλαμβάνει:

- μαθήματα ή περιόδους πρακτικής άσκησης για την επαγγελματική κατάρτιση και επαγγελματική επιμόρφωση των κατοίκων εκμεταλλεύσεων, των οικογενειακών βοηθών και των μισθωτών γεωργών που έχουν υπερβεί την ηλικία της υποχρεωτικής σχολικής εκπαίδευσης, καθώς και συμπληρωματικά μαθήματα ή περιόδους πρακτικής άσκησης των ατόμων αυτών, που έχουν στόχο να προετοιμάσουν τους γεωργούς στον ποιοτικό αναπροσανατολισμό της παραγωγής στην εφαρμογή μεθόδων παραγωγής που να συμβιβάζονται με τις απαιτήσεις προστασίας της υαίθρου και στην απόκτηση του αναγκαίου επιπέδου κατάρτισης για την εκμετάλλευση της δασώδους επιφάνειάς τους,
- μαθήματα ή περιόδους πρακτικής άσκησης για την επαγγελματική κατάρτιση των ατόμων που διευθύνουν ή διαχειρίζονται ομάδες παραγωγών και συνεταιρισμούς εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για τη βελτίωση της οικονομικής οργάνωσης των παραγωγών, καθώς και της μεταποίησης και της εμπορίας των γεωργικών προϊόντων στην εν λόγω περιοχή,
- μαθήματα συμπληρωματικής κατάρτισης που είναι αναγκαία για την απόκτηση του επιπέδου της επαγγελματικής κατάρτισης που αναφέρεται στο άρθρο 10 και των οποίων η διάρκεια πρέπει να είναι 150 ώρες τουλάχιστον.

2. Το καθεστώς ενισχύσεων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 συμπεριλαμβάνει τη χορήγηση ενισχύσεων:

- α) για την παρακολούθηση μαθημάτων ή περιόδων πρακτικής άσκησης·
- β) για την οργάνωση και την πραγματοποίηση μαθημάτων και περιόδων πρακτικής άσκησης.

3. Οι δαπάνες που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη για τη χορήγηση των ενισχύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία α) και β), είναι επιλέξιμες από το Ταμείο μέχρι ποσού 7 020 Ecu κατ' άτομο που έχει παρακολουθήσει πλήρη σειρά μαθημάτων ή πρακτικών ασκήσεων, εκ των οποίων 2 507 Ecu δίνονται ειδικά για συμπληρωματικά μαθήματα ή πρακτικές ασκήσεις για τον αναπροσανατολισμό της παραγωγής για την εφαρμογή μεθόδων παραγωγής, που να συμβιβάζονται με την προστασία της υαίθρου και την εκμετάλλευση των δασωδών εκτάσεων.

Οι δράσεις του παρόντος άρθρου δεν καλύπτουν τα μαθήματα ή περιόδους πρακτικής άσκησης που αποτελούν μέρος κανονικών προγραμμάτων ή συστημάτων της μέσης ή ανώτερης γεωργικής εκπαίδευσης.

ΤΙΤΛΟΣ X

Γενικές και χρηματοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 29

1. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή:

- τα σχέδια των νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων που σχεδιάζουν να θεσπίσουν κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, και ιδίως τα σχέδια των διατάξεων σχετικά με το άρθρο 12.
- τις υφιστάμενες διατάξεις που επιτρέπουν την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

2. Διαβιβάζοντας τα σχέδια των νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων και τις ήδη ισχύουσες διατάξεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη επισημαιοῦν τη διασύνδεση που υπάρχει σε περιφερειακό επίπεδο ανάμεσα στα εν λόγω μέτρα, αφενός, και την οικονομική κατάσταση και τα χαρακτηριστικά της γεωργικής διάρθρωσης, αφετέρου.

3. Όσον αφορά τα σχέδια που γνωστοποιούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1 πρώτη περίπτωση, η Επιτροπή εξετάζει αν πληρούνται οι όροι για τη χρηματοδοτική συμμετοχή της Κοινότητας στη δράση που αναφέρεται στο άρθρο 1, ανάλογα με το κατά πόσον τα σχέδια αυτά είναι σύμφωνα προς τον παρόντα κανονισμό και λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους του κανονισμού, καθώς και την απαραίτητη διασύνδεση μεταξύ των διαφόρων μέτρων.

Μέσα σε δύο μήνες από τη γνωστοποίηση, η Επιτροπή διατυπώνει γνώμη σχετικά με το θέμα αυτό μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή Γεωργικών Διαρθρώσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης.

4. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή, μόλις θεσπισθούν, τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

Άρθρο 30

Όσον αφορά τις διατάξεις που γνωστοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 1 δεύτερη περίπτωση και παράγραφος 4, η Επιτροπή αποφασίζει μέσα σε δύο μήνες από τη γνωστοποίηση, με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88, εάν πληρούνται οι όροι για τη χρηματοδοτική συμμετοχή της Κοινότητας στην κοινή δράση που αναφέρεται στο άρθρο 1, ανάλογα με το κατά πόσον οι όροι αυτοί είναι σύμφωνοι προς τον παρόντα κανονισμό και λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους του κανονισμού αυτού, καθώς και την απαραίτητη διασύνδεση μεταξύ των διαφόρων μέτρων.

Άρθρο 31

1. Είναι επιλέξιμες από το Ταμείο οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη στα πλαίσια των δράσεων που προβλέπονται στα άρθρα 3, 4, 6 έως 11, 13 έως 21, 25, 26 και 28. Είναι επιλέξιμες από το Ταμείο, τμήμα Εγγυήσεων και τμήμα Προσανατολισμού, οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη στα πλαίσια των δράσεων που προβλέπονται στο άρθρο 2.

2. Για τις περιοχές τις οποίες αφορά ο στόχος αριθ. 1, ο οποίος καθορίζεται στο άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88, η Επιτροπή προσδιορίζει τους συντελεστές της κοινοτικής συγχρηματοδότησης για τα διάφορα μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια και τα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 13 του εν λόγω κανονισμού κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88. Οι συντελεστές αυτοί, μετά από αίτηση κάθε ενδια-

φερομένου κράτους μέλους, εφαρμόζονται στις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 1989 και μετά.

Για τις περιοχές τις οποίες δεν αφορά ο στόχος αριθ. 1, οι συντελεστές καθορίζονται από την Επιτροπή υπό τους ίδιους όρους· ωστόσο, η Επιτροπή θα υποβάλει στο Συμβούλιο, πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1992, έκθεση συνοδευόμενη από προτάσεις σχετικά με τον καθορισμό των συντελεστών αυτών για τα επόμενα έτη.

Άρθρο 32

1. Τα μέτρα που εγκρίνουν τα κράτη μέλη απολαύουν τη χρηματοδοτική συμμετοχή της Κοινότητας μόνον εάν έχει ληφθεί ευνοϊκή απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 30 για τις σχετικές διατάξεις.

2. Η χρηματοδοτική συμμετοχή της Κοινότητας αφορά τις επιλέξιμες δαπάνες που προκύπτουν από τις ενισχύσεις η χορήγηση των οποίων έχει αποφασιστεί μετά τις 31 Μαρτίου 1985.

Άρθρο 33

1. Οι αιτήσεις επιστροφής αναφέρονται στις δαπάνες που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους και υποβάλλονται στην Επιτροπή πριν από την 1η Ιουνίου του επομένου έτους.

2. Η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει καταβολές ποσών έναντι.

3. Η Επιτροπή θεσπίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 34

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν συμπληρωματικούς όρους για την εκτέλεση των μέτρων ενίσχυσης που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 35

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να λαμβάνουν, στον τομέα που καλύπτει ο παρών κανονισμός, εξαιρέσει του τομέα που διέπεται από το άρθρο 2, τα άρθρα 6 έως 9, το άρθρο 11, το άρθρο 12 παράγραφοι 2, 3 και 4 και το άρθρο 17, συμπληρωματικά μέτρα ενίσχυσης, οι όροι ή οι τρόποι χορήγησης των οποίων διαφέρουν από τους προβλεπόμενους στον παρόντα κανονισμό ή των οποίων τα ποσά υπερβαίνουν τα προβλεπόμενα σ' αυτόν ανώτατα όρια, με την επιφύλαξη ότι τα μέτρα αυτά λαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 92, 93 και 94 της συνθήκης.

2. Με εξαίρεση το άρθρο 92 παράγραφος 2 της συνθήκης, οι διατάξεις των άρθρων 92, 93 και 94 της συνθήκης, δεν εφαρμόζονται στα μέτρα ενίσχυσης που διέπονται από το άρθρο 2, τα άρθρα 6 έως 9, το άρθρο 11, το άρθρο 12 παράγραφοι 2, 3 και 4 και το άρθρο 17.

Άρθρο 36

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88, τα κράτη μέλη προβλέπουν τα μέσα αποτελεσματι-

κού ελέγχου, που περιλαμβάνουν τουλάχιστον την εξακρίβωση των βασικών στοιχείων της δέσμευσης του δικαιούχου και των αιτιολογικών εγγράφων, καθώς και επιτόπιους ελέγχους, για την εξακρίβωση της αντιστοιχίας μεταξύ των στοιχείων που αναφέρονται στην αίτηση ενίσχυσης και της πραγματικής κατάστασης.

Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου θεσπίζονται, κατά περίπτωση, από την Επιτροπή με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88.

Άρθρο 37

1. Κατόπιν αιτιολογημένης αιτήσεως, η Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 30, μπορεί να επιτρέψει σε κράτος μέλος να μην εφαρμόζει τα καθεστώτα που προβλέπονται στους τίτλους I, II και III στις περιοχές ή ζώνες όπου οι φυσικές συνθήκες ή ο κίνδυνος εγκατάλειψης της υπαίθρου συνηγορούν κατά της μείωσης της παραγωγής. Όσον αφορά την Ισπανία, η Επιτροπή μπορεί επιπλέον να λάβει υπόψη τα ιδιαίτερα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά ορισμένων περιοχών ή ζωνών.

Η Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 30, θεσπίζει τα κριτήρια για τον καθορισμό των περιοχών ή ζωνών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

2. Επιτρέπεται στην Πορτογαλία να μην εφαρμόζει τα καθεστώτα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1994.

Άρθρο 38

1. Οι ακόλουθες ειδικές διατάξεις εφαρμόζονται στο έδαφος της πρώην Λαοκρατικής Δημοκρατίας της Γερμανίας:

- α) τα καθεστώτα που προβλέπονται στους τίτλους I και II εφαρμόζονται από την περίοδο εμπορίας 1991/92·
- β) οι γαίες που προορίζονται για την καλλιέργεια της πατάτας μπορούν να αποτελούν αντικείμενο ενίσχυσης για παύση καλλιέργειας, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 2 παράγραφος 2·
- γ) όταν η έκταση των αροσίμων γαιών, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των γαιών μιας εκμετάλλευσης αναφερόμενης στο άρθρο 2 παράγραφος 2, όπου καλλιεργούνται πατάτες, υπερβαίνει τα 750 εκτάρια, ο όρος της παύσης της καλλιέργειας στο 20% τουλάχιστον των γαιών αυτών που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου αντικαθίσταται από τον όρο της παύσης της καλλιέργειας σε τουλάχιστον 150 εκτάρια·
- δ) κατά τη δημιουργία οικογενειακών γεωργικών εκμεταλλεύσεων:
  - δεν εφαρμόζεται ο όρος που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 πρώτη περίπτωση,
  - η Γερμανία μπορεί να χορηγεί τις ενισχύσεις που αναφέρονται στα άρθρα 10 και 11 στους γεωργούς που δεν έχουν υπερβεί την ηλικία των 55 ετών. Εντούτοις, η βοήθεια που χορηγείται στους γεωργούς που έχουν συμπληρώσει την ηλικία των 40 ετών δεν είναι επιλέξιμη για το Ταμείο·
- ε) οι όροι που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο και στο άρθρο 9 παράγραφος 4 πρώτη περίπτωση, δεν εφαρμόζονται στις ενισχύσεις που χορη-

γούνται στα πλαίσια της δημιουργίας νέων οικογενειακών γεωργικών εκμεταλλεύσεων ή της αναδιάρθρωσης συνεταιρισμών, εάν ο αριθμός των γαλακτοφόρων αγελάδων που βρίσκονται στο σύνολο των νέων ή αναδιάρθρωμένων εκμεταλλεύσεων δεν υπερβαίνει τον αριθμό των γαλακτοφόρων αγελάδων που υπήρχαν προηγουμένως στις παλαιές εκμεταλλεύσεις.

Εάν το Συμβούλιο δεν έχει θεσπίσει, στις 31 Δεκεμβρίου 1990, το καθεστώς που εφαρμόζεται για τις αιτήσεις που υποβάλλονται από την 1η Ιανουαρίου 1991 όσον αφορά τις ενισχύσεις για τις επενδύσεις που αφορούν τον τομέα της παραγωγής χοιρείου κρέατος, οι όροι που προβλέπονται για τον τομέα αυτό στο άρθρο 6 παράγραφος 4 όσον αφορά τον αριθμό θέσεων χοίρων και στο άρθρο 9 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο δεύτερη περίπτωση, δεν εφαρμόζονται για τις ενισχύσεις που χορηγούνται στα πλαίσια νέων οικογενειακών εκμεταλλεύσεων ή για την αναδιάρθρωση συνεταιρισμών, εάν ο αριθμός των χοίρων που βρίσκονται στο σύνολο των νέων ή αναδιάρθρωμένων εκμεταλλεύσεων δεν υπερβαίνει τον αριθμό των χοίρων που υπήρχαν προηγουμένως στις παλαιές εκμεταλλεύσεις·

στ) ο όγκος των επενδύσεων που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο φτάνει σε 140 000 Ecu ανά MAE και σε 280 000 Ecu ανά εκμετάλλευση·

ζ) στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης των συνεταιρισμών, το άρθρο 9 παράγραφος 5 εφαρμόζεται επίσης στις ενώσεις που δεν περιβάλλονται τη νομική μορφή του συνεταιρισμού·

η) κατά το 1991, μπορεί να εφαρμοστεί ειδικό καθεστώς ενισχύσεων στις εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε μειονεκτικές ζώνες που καθορίζονται σύμφωνα με κριτήρια που ορίζει η Γερμανία. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, ο τίτλος VI δεν εφαρμόζεται στο έδαφος της πρώην Λαοκρατικής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

Τα έξοδα που πραγματοποιούνται στα πλαίσια αυτού του ειδικού καθεστώτος δεν είναι επιλέξιμα για το Ταμείο.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 στοιχεία β) έως ζ) εφαρμόζονται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1993.

Ποιν από το τέλος του 1992, η Επιτροπή θα υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση για την εκτέλεση και την εξέλιξη των παρεμβάσεων και των διαρθρωτικών μέτρων. Με βάση τα επιτευχθέντα αποτελέσματα και λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της κατάστασης, η Επιτροπή μπορεί, ενδεχομένως, να υποβάλει προτάσεις για την αύξηση της αποτελεσματικότητας αυτών των μέτρων.

Άρθρο 39

Τα μέτρα που αναφέρονται στους τίτλους II και VII εφαρμόζονται μέχρι τις 30 Ιουνίου 1990.

Πριν από την ημερομηνία αυτή, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή τους, συμπεριλαμβανομένης της εξέλιξης των δαπάνων.

Το Συμβούλιο αποφασίζει, με ειδική πλειοψηφία, μετά από πρόταση της Επιτροπής, την παράταση της εφαρμογής των εν λόγω μέτρων πριν από την ημερομηνία αυτή.

Εφόσον κατά την ημερομηνία αυτή δεν έχει ληφθεί σχετική απόφαση, η περίοδος εφαρμογής των μέτρων αυτών παρατείνεται για δύο έτη.

Άρθρο 40

1. Οι κανονισμοί (ΕΟΚ) αριθ. 797/85 και (ΕΟΚ) αριθ. 1760/87 καταργούνται.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 15 Ιουλίου 1991.

Άρθρο 41

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. BUKMAN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Πίνακας μετατροπής των βοοειδών, ιπποειδών, προβάτων και αγών σε μονάδες ζώντος ζώου (MZZ), που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 5 και στο άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο α)

Ταύροι, αγελάδες και άλλα βοοειδή ηλικίας άνω των δύο ετών, άλογα ηλικίας άνω των έξι μηνών:	1,0 MZZ
Βοοειδή από έξι μηνών έως δύο ετών:	0,6 MZZ
Πρόβατα:	0,15 MZZ
Αίγες:	0,15 MZZ

Οι συντελεστές που αφορούν τα πρόβατα και τις αίγες εφαρμόζονται στα ανώτατα και κατώτατα ποσά ανά MZZ που ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 5 και στο άρθρο 19 παράγραφος 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 797/85	Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1760/87	Παρών κανονισμός
Άρθρο 1		Άρθρο 1
Τίτλος 01: Άρθρο 1Α παράγραφος 1		Τίτλος I: Άρθρο 2 παράγραφος 1
Άρθρο 1Α παράγραφος 2		Άρθρο 2 παράγραφος 2
Άρθρο 1Α παράγραφος 3		Άρθρο 2 παράγραφος 3
Άρθρο 1Α παράγραφος 3Α		Άρθρο 2 παράγραφος 4
Άρθρο 1Α παράγραφος 4		Άρθρο 2 παράγραφος 5
Άρθρο 1Α παράγραφος 5		Άρθρο 2 παράγραφος 6
Άρθρο 1Α παράγραφος 6		Άρθρο 2 παράγραφος 7
Άρθρο 1Α παράγραφος 7		Άρθρο 2 παράγραφος 8
Άρθρο 1Α παράγραφος 8		Άρθρο 2 παράγραφος 9
Τίτλος 02: Άρθρο 1Β		Τίτλος II: Άρθρο 3
Τίτλος 03: Άρθρο 1Γ		Τίτλος III: Άρθρο 4
Τίτλος I: Άρθρο 2		Τίτλος IV: Άρθρο 5
Άρθρο 3 παράγραφος 1		Άρθρο 6 παράγραφος 1
Άρθρο 3 παράγραφος 2		Άρθρο 6 παράγραφος 2
Άρθρο 3 παράγραφος 3		Άρθρο 6 παράγραφος 3
Άρθρο 3 παράγραφος 4		Άρθρο 6 παράγραφος 4
Άρθρο 3 παράγραφος 4Α		Άρθρο 6 παράγραφος 5
Άρθρο 3 παράγραφος 5		Άρθρο 6 παράγραφος 6
Άρθρο 4		Άρθρο 7
Άρθρο 5		Άρθρο 8
Άρθρο 6		Άρθρο 9
Άρθρο 7		Άρθρο 10
Άρθρο 7α		Άρθρο 11
Άρθρο 8		Άρθρο 12
Τίτλος II: Άρθρο 9		Τίτλος V: Άρθρο 13
Άρθρο 10		Άρθρο 14
Άρθρο 11		Άρθρο 15
Άρθρο 12		Άρθρο 16
Τίτλος III: Άρθρο 13		Τίτλος VI: Άρθρο 17
Άρθρο 14		Άρθρο 18
Άρθρο 15		Άρθρο 19
Άρθρο 17		Άρθρο 20
Τίτλος V: Άρθρο 19		Τίτλος VII: Άρθρο 21
Άρθρο 19Α		Άρθρο 22
Άρθρο 19Β		Άρθρο 23
Άρθρο 19Γ		Άρθρο 24
Τίτλος VI: Άρθρο 20		Τίτλος VIII: Άρθρο 25
Άρθρο 20Α		Άρθρο 26
Άρθρο 20Β		Άρθρο 27
Τίτλος VII: Άρθρο 21		Τίτλος IX: Άρθρο 28

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 797/85	Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1760/87	Παρίων κανονισμός
Τίτλος VIII: Άρθρο 24 Άρθρο 25 Άρθρο 26 Άρθρο 27 Άρθρο 28 παράγραφος 1 Άρθρο 28 παράγραφος 3 Άρθρο 28 παράγραφος 4 Άρθρο 30 Άρθρο 31 Άρθρο 31A Άρθρο 32A Άρθρο 32B		Τίτλος X: Άρθρο 29 Άρθρο 30 Άρθρο 31 Άρθρο 32 Άρθρο 33 παράγραφος 1 Άρθρο 33 παράγραφος 2 Άρθρο 33 παράγραφος 3 Άρθρο 34 Άρθρο 35 Άρθρο 36 Άρθρο 37 Άρθρο 38 Τίτλος 39
Τίτλος IX: Τίτλος 33 Τίτλος 34 — Άρθρο 35	Τίτλος 6	Τίτλος XI: — — Τίτλος 40 Άρθρο 41
Παράρτημα		Παράρτημα I

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) αριθ. 789/89 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 20ής Μαρτίου 1989

για τη θέσπιση ειδικών μέτρων για τους καρπούς με κέλυφος και τα χαρούπια και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1035/72 περί κοινής οργάνωσης της αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

επιτιθέμενος,

επισημασμένης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 43,

πρόταση της Επιτροπής,

επιτιθέμενη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (*),

λαμβάνοντας,

την κατάσταση της αγοράς των καρπών με κέλυφος ιδίως στην ουσία των αμυγδάλων, φουντουκιών, κοινών αμυγδαλιών και φυσικιών εμφανίζει αισθητή έλλειψη αρμονίας στις τεχνικές και εμπορικές απαιτήσεις τόσο όσον αφορά τις τεχνικές συνθήκες παραγωγής, που χαρακτηρίζονται από το πλήθος των μικρών εκμεταλλεύσεων και πολύ χαμηλή εκμηχάνιση και κατά συνέπεια από μικρή αγωγικότητα και υψηλό κόστος, όσο και σε ό,τι αφορά συνθήκες εμπορίας·

την κατάσταση της αγοράς των καρπών με κέλυφος ιδίως στην ουσία των αμυγδάλων, φουντουκιών, κοινών αμυγδαλιών και φυσικιών εμφανίζει αισθητή έλλειψη αρμονίας στις τεχνικές και εμπορικές απαιτήσεις τόσο όσον αφορά τις τεχνικές συνθήκες παραγωγής, που χαρακτηρίζονται από το πλήθος των μικρών εκμεταλλεύσεων και πολύ χαμηλή εκμηχάνιση και κατά συνέπεια από μικρή αγωγικότητα και υψηλό κόστος, όσο και σε ό,τι αφορά συνθήκες εμπορίας·

την κατάσταση της αγοράς των καρπών με κέλυφος ιδίως στην ουσία των αμυγδάλων, φουντουκιών, κοινών αμυγδαλιών και φυσικιών εμφανίζει αισθητή έλλειψη αρμονίας στις τεχνικές και εμπορικές απαιτήσεις τόσο όσον αφορά τις τεχνικές συνθήκες παραγωγής, που χαρακτηρίζονται από το πλήθος των μικρών εκμεταλλεύσεων και πολύ χαμηλή εκμηχάνιση και κατά συνέπεια από μικρή αγωγικότητα και υψηλό κόστος, όσο και σε ό,τι αφορά συνθήκες εμπορίας·

επισημασμένης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 43, προτάση της Επιτροπής, επιτιθέμενη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (*), λαμβάνοντας, την κατάσταση της αγοράς των καρπών με κέλυφος ιδίως στην ουσία των αμυγδάλων, φουντουκιών, κοινών αμυγδαλιών και φυσικιών εμφανίζει αισθητή έλλειψη αρμονίας στις τεχνικές και εμπορικές απαιτήσεις τόσο όσον αφορά τις τεχνικές συνθήκες παραγωγής, που χαρακτηρίζονται από το πλήθος των μικρών εκμεταλλεύσεων και πολύ χαμηλή εκμηχάνιση και κατά συνέπεια από μικρή αγωγικότητα και υψηλό κόστος, όσο και σε ό,τι αφορά συνθήκες εμπορίας·

Γνώμη που διατυπώθηκε στις 17 Μαρτίου 1989 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).
ΕΕ αριθ. L 118 της 20. 5. 1972, σ. 1.
ΕΕ αριθ. L 198 της 26. 7. 1988, σ. 1.

επισημασμένης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 43, προτάση της Επιτροπής, επιτιθέμενη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (*), λαμβάνοντας, την κατάσταση της αγοράς των καρπών με κέλυφος ιδίως στην ουσία των αμυγδάλων, φουντουκιών, κοινών αμυγδαλιών και φυσικιών εμφανίζει αισθητή έλλειψη αρμονίας στις τεχνικές και εμπορικές απαιτήσεις τόσο όσον αφορά τις τεχνικές συνθήκες παραγωγής, που χαρακτηρίζονται από το πλήθος των μικρών εκμεταλλεύσεων και πολύ χαμηλή εκμηχάνιση και κατά συνέπεια από μικρή αγωγικότητα και υψηλό κόστος, όσο και σε ό,τι αφορά συνθήκες εμπορίας·

επισημασμένης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 43, προτάση της Επιτροπής, επιτιθέμενη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (*), λαμβάνοντας, την κατάσταση της αγοράς των καρπών με κέλυφος ιδίως στην ουσία των αμυγδάλων, φουντουκιών, κοινών αμυγδαλιών και φυσικιών εμφανίζει αισθητή έλλειψη αρμονίας στις τεχνικές και εμπορικές απαιτήσεις τόσο όσον αφορά τις τεχνικές συνθήκες παραγωγής, που χαρακτηρίζονται από το πλήθος των μικρών εκμεταλλεύσεων και πολύ χαμηλή εκμηχάνιση και κατά συνέπεια από μικρή αγωγικότητα και υψηλό κόστος, όσο και σε ό,τι αφορά συνθήκες εμπορίας·

επισημασμένης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 43, προτάση της Επιτροπής, επιτιθέμενη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (*), λαμβάνοντας, την κατάσταση της αγοράς των καρπών με κέλυφος ιδίως στην ουσία των αμυγδάλων, φουντουκιών, κοινών αμυγδαλιών και φυσικιών εμφανίζει αισθητή έλλειψη αρμονίας στις τεχνικές και εμπορικές απαιτήσεις τόσο όσον αφορά τις τεχνικές συνθήκες παραγωγής, που χαρακτηρίζονται από το πλήθος των μικρών εκμεταλλεύσεων και πολύ χαμηλή εκμηχάνιση και κατά συνέπεια από μικρή αγωγικότητα και υψηλό κόστος, όσο και σε ό,τι αφορά συνθήκες εμπορίας·

επισημασμένης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 43, προτάση της Επιτροπής, επιτιθέμενη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (*), λαμβάνοντας, την κατάσταση της αγοράς των καρπών με κέλυφος ιδίως στην ουσία των αμυγδάλων, φουντουκιών, κοινών αμυγδαλιών και φυσικιών εμφανίζει αισθητή έλλειψη αρμονίας στις τεχνικές και εμπορικές απαιτήσεις τόσο όσον αφορά τις τεχνικές συνθήκες παραγωγής, που χαρακτηρίζονται από το πλήθος των μικρών εκμεταλλεύσεων και πολύ χαμηλή εκμηχάνιση και κατά συνέπεια από μικρή αγωγικότητα και υψηλό κόστος, όσο και σε ό,τι αφορά συνθήκες εμπορίας·

(*) ΕΕ αριθ. L 151 της 30. 6. 1968, σ. 16.

(**) ΕΕ αριθ. L 370 της 30. 12. 1987, σ. 36.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1035/72 τροποποιείται ως εξής:

1. Στο άρθρο 1 παράγραφος 2, προστίθεται η ακόλουθη σειρά:

«Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή εμπορευμάτων
1212 10 10	Χαρούπια»

2. Στο άρθρο 1 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο, προστίθεται η ακόλουθη περίπτωση:

«— οι νωποί ή ξηροί καρποί με κέλυφος και τα χαρούπια από την 1η Σεπτεμβρίου μέχρι τις 31 Αυγούστου.»

3. Παρεμβάλλεται ο ακόλουθος τίτλος:

«ΤΙΤΛΟΣ IIα

Ειδικά μέτρα για τους καρπούς με κέλυφος και τα χαρούπια

Άρθρο 14α

Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο εφαρμόζονται:

- στα αμύγδαλα που υπάγονται στους κωδικούς ΣΟ 0802 11 90 και 0802 12 90,
- στα φουντούκια που υπάγονται στους κωδικούς ΣΟ 0802 21 00 και 0802 22 00,
- στα κοινά καρύδια που υπάγονται στους κωδικούς ΣΟ 0802 31 00 και 0802 32 00,
- στα φιστίκια που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 0802 50 00,
- στα χαρούπια που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 1212 10 10.

Άρθρο 14β

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 14, τα κράτη μέλη χορηγούν, για να ενθαρρυνθεί η σύστασή τους, μια κατ' αποκοπή συμπληρωματική ενίσχυση στις οργανώσεις παραγωγών των ολίων η οικονομική δραστηριότητα αφορά την παραγωγή και την εμπορία καρπών με κέλυφος ή/και χαρουπιών και οι οποίοι υπέβαλαν ένα σχέδιο βελτίωσης της ποιότητας και της εμπορίας, το οποίο εγκρίθηκε από τις αρμόδιες εθνικές αρχές κατ' εφαρμογή του άρθρου 14δ.

Η ενίσχυση χορηγείται σε οργάνωση παραγωγών που αναγνωρίστηκε από την αρμόδια εθνική αρχή σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

2. Το ποσό της ενίσχυσης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 υπολογίζεται σε συνάρτηση με τις ποσότητες καρπών με κέλυφος ή/και χαρουπιών που διατίθενται στο εμπόριο από την οργάνωση παραγωγών κατά τη διάρκεια της πρώτης περιόδου εμπορίας κατά την ημερομηνία της αναγνώρισής της που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Ορίζεται ένα μοναδιαίο ποσό ενίσχυσης ανά καθορισμένες ποσότητες. Η ενίσχυση καταβάλλεται

στο τέλος της πρώτης και της δεύτερης περιόδου εμπορίας μετά την αναγνώριση.

Οι χορηγούμενες ενισχύσεις καταβάλλονται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Προσανατολισμού μέχρι 50 % του ύψους των.

3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τις οργανώσεις παραγωγών που αναγνωρίζονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, τον αριθμό των μελών τους και τον όγκο των ποσοτήτων που διατίθεται στο εμπόριο από τις οργανώσεις κατά τη διάρκεια της πρώτης περιόδου εμπορίας.

4. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία μετά από πρόταση της Επιτροπής, καθορίζει τον όγκο των ποσοτήτων που προβλέπονται στην παράγραφο 2 καθώς και το μοναδιαίο ποσό της ενίσχυσης που εφαρμόζεται μέσα στα όρια καθεμιάς από αυτές.

Άρθρο 14γ

1. Τα κράτη μέλη χορηγούν ειδική ενίσχυση στις οργανώσεις παραγωγών που δημιουργούν ένα κεφάλαιο κίνησης σύμφωνα με το παρόν άρθρο και που έχουν υποβάλει ένα σχέδιο βελτίωσης της ποιότητας και της εμπορίας το οποίο έχει εγκριθεί από τις αρμόδιες εθνικές αρχές κατ' εφαρμογή του άρθρου 14δ.

2. Το κεφάλαιο κίνησης έχει ως στόχο, αφενός, να ρυθμίσει την προσφορά εξασφαλίζοντας τη χρηματοδότηση της αποθεματοποίησης που είναι απαραίτητη για μια κατάλληλη διάθεση των προϊόντων στην αγορά και, αφετέρου, να επιτρέψει τη βελτίωση της συσκευασίας για καλύτερη εμπορία των προϊόντων. Με τη βοήθεια του κεφαλαίου αυτού, η οργάνωση παραγωγών χρηματοδοτεί ειδικότερα την αποθεματοποίηση, τη διαλογή, τη θραύση και τη συσκευασία.

3. Η ειδική ενίσχυση χορηγείται μία μόνο φορά εφόσον η χρηματοδότηση του κεφαλαίου εξασφαλίζεται:

- κατά 45 % από την οργάνωση παραγωγών,
- κατά 10 % από συνδρομή του κράτους μέλους.

Η κοινοτική χρηματοδότηση ανέρχεται σε 45 % του ποσού του κεφαλαίου. Εντούτοις, η χρηματοδοτική συμμετοχή του κράτους μέλους και της Κοινότητας δεν μπορεί να υπερβαίνει το 16,5 % της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο από την οργάνωση παραγωγών κατά τη διάρκεια μιας περιόδου εμπορίας.

Άρθρο 14δ

1. Οι οργανώσεις παραγωγών λαμβάνουν τις ενισχύσεις που προβλέπονται στα άρθρα 14β και 14γ εφόσον υποβάλλουν ένα σχέδιο βελτίωσης της ποιότητας και της εμπορίας το οποίο έχει εγκριθεί από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους.

Το σχέδιο που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο έχει κατ' αρχήν ως στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της παραγωγής μέσω μετατροπής των ποικιλιών ή καλλιεργητικής βελτίωσης, σε εκτάσεις ομοιογενούς και μη διασκοπισμένης καλλιέργειας και, ενδεχομένως, τη βελτίωση της εμπορίας. Θέτει σε εφαρμογή τους τύπους δράσεων που θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33.

Για την υλοποίηση των εγκριθέντων σχεδίων χορηγείται κοινοτική ενίσχυση κατά 45 % όταν η χρηματοδότηση τους αναλαμβάνεται κατά 45 % από τις οργανώσεις παραγωγών και κατά 10 % από το κράτος μέλος.

Ορίζεται, εντούτοις ένα ανώτατο όριο συνδρομής του κράτους μέλους και της κοινοτικής ενίσχυσης. Αυτό το ανώτατο όριο ορίζεται σε συνάρτηση με την έκταση μιας μη διασκορπισμένης καλλιέργειας και σε συνάρτηση με ένα ανώτατο ποσό ανά εκτάριο.

Η συνδρομή του κράτους μέλους και η κοινοτική ενίσχυση καταβάλλονται για περίοδο δέκα ετών. Η μέγιστη ενίσχυση μειώνεται προοδευτικά.

3. Το Συμβούλιο καθορίζει με ειδική πλειοψηφία μετά από πρόταση της Επιτροπής:

- το ανώτατο όριο ανά εκτάριο της συνδρομής του κράτους μέλους και της κοινοτικής ενίσχυσης,
- την προοδευτική μείωση της εθνικής συνδρομής και της κοινοτικής ενίσχυσης.

4. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα σχέδια που τους υποβάλουν οι οργανώσεις παραγωγών. Τα εν λόγω σχέδια δεν μπορούν να εγκριθούν από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους παρά μόνο μετά την ανακοίνωσή τους στην Επιτροπή και κατά τη λήξη προθεσμίας 60 ημερών κατά τη διάρκεια της οποίας η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει αιτήσεις τροποποίησης ή απόρριψης των σχεδίων.

Άρθρο 14ε

1. Η Κοινότητα συμμετέχει κατά 50 % στη χρηματοδότηση δράσεων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη και στη βελτίωση της κατανάλωσης και της χρησιμοποίησης μέσα στην Κοινότητα καρπών με κέλυφος ή/και χαρουπιών.

2. Οι δράσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 έχουν ως στόχο:

- τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων, μέσω κυρίως της εκπόνησης μελετών αγοράς και την έρευνα νέων χρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των μέσων για σχετική προσαρμογή της παραγωγής,
- την ανάπτυξη νέων μεθόδων συσκευασίας,
- τη διάδοση συμβουλών για το μάρκετινγκ στους διάφορους οικονομικούς παράγοντες του τομέα.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 20 Μαρτίου 1989.

— την οργάνωση και τη συμμετοχή σε εκθέσεις και σε άλλες εμπορικές εκδηλώσεις.

3. Η Επιτροπή διεκρυνίζει, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 33, τις δράσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, ή καθορίζει νέες δράσεις.

Άρθρο 14στ

1. Οι ενισχύσεις που προβλέπονται στα άρθρα 14γ, 14δ και 14ε θεωρούνται ως μέτρα παρέμβασης που προορίζονται να ρυθμίσουν τις γεωργικές αγορές κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 729/70⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2048/88⁽²⁾.

2. Σε ό,τι αφορά τις ενισχύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων κρατών μελών, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 729/70, την πληρωμή της πρώτης δόσης παραχών με βάση τα σχέδια βελτίωσης της ποιότητας και της εμπορίας που εγκρίθηκαν από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 14ζ

Η Επιτροπή θεσπίζει σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33, τις λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος τίτλου. Οι λεπτομέρειες αυτές περιλαμβάνουν τα μέτρα που είναι κατάλληλα για την εξασφάλιση του ελέγχου της χρησιμοποίησης της χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Κοινότητας.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 94 της 28. 4. 1970, σ. 13.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. L 185 της 15. 7. 1988, σ. 1.»

4. Στο παράρτημα I, στη στήλη «φρούτα» προστίθενται οι ακόλουθοι όροι: «αμύγδαλα, φουντούκια και κοινά καρύδια».

Άρθρο 2

Στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 827/68, διαγράφεται η σειρά που αναφέρεται στον κωδικό ΣΟ 1212 10 10.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα μετά τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Εφαρμόζεται από την 1η Σεπτεμβρίου 1989.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

C. ROMERO HERRERA

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) αριθ. 2079/92 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 30ής Ιουνίου 1992

για τη θέσπιση κοινοτικού καθεστώτος παροχής ενισχύσεων στην πρόωρη συνταξιοδότηση των γεωργών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

λειτουργώντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 42 και 43,

την πρόταση της Επιτροπής (1),

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2),

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (3),

Εκτιμώντας:

ότι, λαμβανομένων υπόψη των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων προοπτικών της κοινοτικής γεωργίας και της μεταρρύθμισης των μηχανισμών στήριξης των αγορών, ζητείται από τους υπευθύνους των γεωργικών εκμεταλλεύσεων να καταβάλουν μια μεγαλύτερη προσπάθεια προσαρμογής·

ότι θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η πρόωρη παύση της γεωργικής δραστηριότητας με στόχο τη βελτίωση της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων·

ότι η λήψη μέτρων χορήγησης ενισχύσεων στην πρόωρη συνταξιοδότηση μπορεί να συμβάλει στην εξασφάλιση ενός εισοδήματος στους ηλικιωμένους γεωργούς τους υπευθύνους μιας εκμετάλλευσης οι οποίοι αποφασίζουν να διακόψουν τη γεωργική τους δραστηριότητα, να ενθαρρύνει την αντικατάσταση αυτών των ηλικιωμένων γεωργών από γεωργούς οι οποίοι θα μπορέσουν να βελτιώσουν τη βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων που εναπομένουν και την αναδιάρθρωση των γεωργικών γαιών για μη γεωργικές χρήσεις, εφόσον δεν υπάρχουν γεωργοί οι οποίοι μπορούν να αναλάβουν την καλλιέργειά τους υπό ικανοποιητικούς από άποψη βιωσιμότητας όρους·

ότι η εξαφάνιση εκμεταλλεύσεων όπου εργάζονται ως βοηθοί μέλη της οικογένειας και ηλικιωμένοι έμμισθοι εργάτες μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια της απασχόλησής τους και του εισοδήματός τους· ότι θα πρέπει λοιπόν να εξασφαλιστεί και για τα άτομα αυτά μια πηγή εισοδήματος·

ότι, για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα του μέτρου αυτού, θα πρέπει να οργανωθεί η μεταβίβαση και η επέκταση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων καθώς και η αναδιάρθρωση των εκτάσεων για μη γεωργικούς σκοπούς, εξασφαλίζοντας την ορθολογική χρησιμοποίηση του αγροτικού χώρου· ότι τα κράτη μέλη μπορούν να επιτύχουν το σκοπό αυτό εφοδιάζοντας τις υπάρχουσες υπηρεσίες τους με τα απαραίτητα μέσα ή βοηθώντας τη δημιουργία νέων υπηρεσιών·

(1) ΕΕ αριθ. C 300 της 21. 11. 1991, σ. 15.

(2) ΕΕ αριθ. C 94 της 13. 4. 1992.

(3) ΕΕ αριθ. C 98 της 21. 4. 1992, σ. 15.

ότι η πολυμορφία των αιτίων, του χαρακτήρα και της σοβαρότητας των διαρθρωτικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η γεωργία, απαιτεί λύσεις διαφοροποιημένες ανάλογα με τις περιοχές και ευπροσάρμοστες από χρονική άποψη· ότι πρέπει να υπάρξει συμβολή στη γενική οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των σχετικών περιοχών· ότι καλύτερα αποτελέσματα είναι δυνατόν να επιτευχθούν εάν, βασισμένα στα κοινοτικά κριτήρια, τα κράτη μέλη θέσουν σε εφαρμογή το καθεστώς υπό μορφή πολυετών προγραμμάτων τα οποία θα καταρτίζονται σε συνεννόηση με την Επιτροπή και εάν θεσπίσουν τις απαραίτητες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για την εφαρμογή τους·

ότι θα πρέπει να προβλεφθεί μια διαδικασία για τον καθορισμό, αν είναι αναγκαίο, των λεπτομερειών εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, κυρίως σε θέματα ελέγχου·

ότι απαιτείται να προστεθούν οι διαθέσιμοι πόροι για την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό στους πόρους που προβλέπονται για την υλοποίηση των ενεργειών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της ρύθμισης της σχετικής με τα διαρθρωτικά ταμεία, κυρίως των μέτρων που ισχύουν για τις περιφέρειες που καλύπτονται από τους στόχους αριθ. 1 και 5β όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 (4),

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Στόχοι του καθεστώτος παροχής ενισχύσεων για την πρόωρη συνταξιοδότηση

1. Προκειμένου να πλαισιωθούν οι προβλεπόμενες αλλαγές στον τομέα των κοινών οργανώσεων των αγορών, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν κοινοτικό καθεστώς παροχής ενισχύσεων στην πρόωρη συνταξιοδότηση, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσανατολισμού και Γεωργικών Εγγυήσεων (ΕΤΠΓΕ), τμήμα Εγγυήσεων, υπό τους όρους που προβλέπει ο παρών κανονισμός.
2. Οι ενισχύσεις στην πρόωρη συνταξιοδότηση συμβάλουν συγχρόνως:
  - α) στην παροχή ενός εισοδήματος στους ηλικιωμένους κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων οι οποίοι αποφασίζουν να διακόψουν τη γεωργική τους δραστηριότητα·
  - β) στην ενθάρρυνση της αντικατάστασης των ηλικιωμένων αυτών γεωργών από άλλους οι οποίοι θα μπορέσουν να βελτιώσουν την οικονομική βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων που εναπομένουν·
  - γ) στην αναδιάρθρωση των γεωργικών εκτάσεων για μη γεωργικές χρήσεις, όταν δεν είναι δυνατή η διάθεσή τους για γεωργικούς σκοπούς υπό ικανοποιητικούς όρους βιωσιμότητας.

(4) ΕΕ αριθ. L 185 της 15. 7. 1988, σ. 9.

3. Η παροχή ενισχύσεων για την πρόωρη συνταξιοδότηση είναι δυνατόν να συμπεριλαμβάνει μέτρα, στόχος των οποίων είναι:

- α) να εξασφαλίσουν ένα εισόδημα στα μέλη της οικογένειας που εργάζονται ως βοηθοί και τους ηλικιωμένους έμμισθους γεωργικούς εργάτες οι οποίοι καθίστανται άνεργοι μετά την πρόωρη συνταξιοδότηση του γεωργού·
- β) να οργανώσουν τη μεταβίβαση και την επέκταση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων καθώς και την αναδιάθεση των γαιών για μη γεωργικούς σκοπούς εξασφαλίζοντας συγχρόνως την ορθολογική χρησιμοποίηση του αγροτικού χώρου.

Άρθρο 2

Προκαταρκτικοί ορισμοί

Κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

- «αποχωρών γεωργός»: ο κύριος της γεωργικής εκμετάλλευσης ο οποίος παύει οριστικά να ασκεί οποιαδήποτε γεωργική δραστηριότητα για εμπορικούς σκοπούς, δυνάμει του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων στην πρόωρη συνταξιοδότηση,
- «εργαζόμενοι»: μέλη της οικογένειας που εργάζονται ως βοηθοί και έμμισθοι εργάτες που ασκούν τη γεωργική δραστηριότητα στην εκμετάλλευση του αποχωρούντος γεωργού έως την πρόωρη συνταξιοδότησή του και οποίοι παύουν οριστικά να ασκούν οποιαδήποτε γεωργική δραστηριότητα,
- «διάδοχος γεωργός»: το πρόσωπο το οποίο διαδέχεται τον αποχωρούντα γεωργό στη διαχείριση της γεωργικής εκμετάλλευσης και επεκτείνει το μέγεθος της, ή, ο κύριος της εκμετάλλευσης ο οποίος παίρνει ολόκληρη ή μέρος της έκτασης που απελευθερώνεται από τον αποχωρούντα για να επεκτείνει έτσι τη δική του εκμετάλλευση,
- «διάδοχος μη γεωργός»: οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ή οργανισμός που αναλαμβάνει ολόκληρες ή μέρος των εκτάσεων που απελευθερώνονται με σκοπό να τις διαθέσει για μη γεωργική χρήση, δασοκαλλιέργεια ή δημιουργία προστατευόμενων οικολογικών περιοχών,
- «εκτάσεις που απελευθερώνονται»: οι εκτάσεις τις οποίες εκμεταλλεύονταν για εμπορικό σκοπό ο αποχωρών γεωργός έως ότου παύσει να ασκεί την γεωργική δραστηριότητα και τις οποίες παύει να καλλιεργεί,
- «γεωργική δραστηριότητα ως κύρια απασχόληση»: δραστηριότητα η οποία ασκείται υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2328/91 του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1991 για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων (1).

Άρθρο 3

Καθεστώς ενισχύσεων

1. Οι ενισχύσεις για την πρόωρη συνταξιοδότηση που χορηγούνται στους αποχωρούντες γεωργούς είναι δυνατόν να έχουν τις εξής μορφές:

- α) πριμοδότηση αποχώρησης·
- β) ετήσια αποζημίωση ανεξάρτητη από την επιφάνεια των εκτάσεων που απελευθερώνονται·

(1) ΕΕ αριθ. L 218 της 6. 8. 1991, σ. 1.

γ) ετήσια πριμοδότηση ανά εκτάριο των εκτάσεων απελευθερώνονται·

δ) συμπληρωματική σύνταξη, εφόσον το καθορισθέν από εθνικό καθεστώς συνταξιοδότησης ποσό είναι πολύ κρό για να ενθαρρυνθεί η παύση της γεωργικής δραστηριότητας.

Οι μορφές αυτές μπορούν να συνδυάζονται μεταξύ τους, ώσπου να καταβάλλονται ενδεχομένως ετήσια ποσά σταδια μειούμενα.

Το συνολικό συγχρηματοδοτούμενο ποσό ανά εκμετάλλευση υπολογίζεται με τη μέθοδο αναφοράς που βασίζεται σε ακόλουθους όρους: -

- α) καταβολή, από την ηλικία της πρόωρης συνταξιοδότησης έως τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης, ετήσια αποζημίωσης ύψους 4 000 Ecu ανά εκμετάλλευση εξημένη με ετήσια πριμοδότηση 250 Ecu ανά εκτάριο συνολικό ετήσιο ποσό Ecu ανά εκμετάλλευση δεν πρ να υπερβαίνει τα 10 000 Ecu·
- β) καταβολή, ενδεχομένως, ετήσιας συμπληρωματικής σύνταξης η οποία, προστιθέμενη στο σύνθετο ποσό σύνταξης που καταβάλλεται από το κράτος μέλος πρέπει να επιτευχθεί το ίδιο συνολικό ετήσιο ποσό μ αναφερόμενο στο στοιχείο α)·
- γ) συνολική διάρκεια καταβολής των ενισχύσεων που φέρονται στο στοιχείο α) και β) η οποία δεν υπερβαίνει δέκα χρόνια, ούτε το εβδομηκοστό έτος ηλικίας αποχωρούντος γεωργού.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιήσουν φορετική μέθοδο καταβολής των ενισχύσεων από τη μέθοδο αναφοράς που προσδιορίζεται στο προηγούμενο εδάχρηγωντας ιδίως χαμηλότερα ετήσια ποσά, ενδεχομένως σταδιακή μείωση, και για μεγαλύτερο διάστημα που πρ να υπερβαίνει τα δέκα χρόνια και το εβδομηκοστό έτος ηλικίας του αποχωρούντος γεωργού. Στην περίπτωση αι το συγχρηματοδοτούμενο ποσό των ενισχύσεων είναι, μ ανώτατο όριο, ίσο με το ποσό που θα έπρεπε να καταβί σύμφωνα με τη μέθοδο αναφοράς. Επιπλέον, όταν το κστώς ενισχύσεων περιλαμβάνει πριμοδότηση αποχώρη το ανώτατο συγχρηματοδοτούμενο ποσό της πριμοδότη αυτής δεν υπερβαίνει τα 12 000 Ecu, επαυξημένο κατά Ecu ανά εκτάριο των εκτάσεων που απελευθερώνονται, ε του ορίου των 30 000 Ecu ανά εκμετάλλευση· το ποσό α αποτελεί μέρος του συνολικού συγχρηματοδοτούμ ποσού το οποίο υπολογίζεται με τη μέθοδο αναφοράς.

2. Οι ενισχύσεις στην πρόωρη συνταξιοδότηση οι σ χορηγούνται στους εργαζόμενους είναι δυνατό να έχου εξής μορφές:

- α) πριμοδότηση αποχώρησης·
- β) ετήσια αποζημίωση.

Οι δύο αυτές μορφές δύνανται να συνδυάζονται με τους.

Το συνολικό συγχρηματοδοτούμενο ποσό ανά εργαζόμ υπολογίζεται με τη μέθοδο αναφοράς η οποία βασίζεται σ εξής όρους:

- α) καταβολή, από την ηλικία της πρόωρης συνταξιοδότησης έως τη συνήθη ηλικία της συνταξιοδότησης, ετήσια αποζημίωσης ύψους 2 500 Ecu·
- β) συνολική διάρκεια καταβολής της αποζημίωσης μ αναφέρεται στο στοιχείο α) η οποία δεν υπερβαίνει δέκα χρόνια ούτε τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότη ενός εργαζομένου.

στόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιήσουν διαφορετική μέθοδο καταβολής των ενισχύσεων από τη μέθοδο αναφοράς που προσδιορίζεται στο προηγούμενο εδάφιο, οργάνωντας ιδίως χαμηλότερα ετήσια ποσά, ενδεχομένως με ταδιακή μείωση, και για μεγαλύτερο διάστημα που μπορεί να υπερβεί τα δέκα χρόνια και τη συνήθη ηλικία της συνταξιοδότησης του εργαζομένου. Στην περίπτωση αυτή, το υνολικό συγχρηματοδοτούμενο ποσό των ενισχύσεων είναι, κατ' ανώτατο όριο, ίσο προς το ποσό που θα έπρεπε να καταβληθεί σύμφωνα με τη μέθοδο αναφοράς. Επί πλέον, όταν το καθεστώς ενισχύσεων περιλαμβάνει πριμοδότηση αποχώρησης, το ανώτατο συγχρηματοδοτούμενο ποσό της πριμοδότησης αυτής δεν ξεπερνά τα 7 500 Ecu ανά εργαζόμενο· το ποσό αυτό αποτελεί μέρος του συνολικού συγχρηματοδοτούμενου ποσού το οποίο υπολογίζεται με τη μέθοδο αναφοράς.

Η Κοινότητα συγχρηματοδοτεί τις ενισχύσεις στην πρόωρη συνταξιοδότηση για δύο εργαζόμενους ανά εκμετάλλευση, κατ' ανώτατο όριο.

3. Τα κράτη μέλη δύνανται να χορηγήσουν ενίσχυση για την έναρξη λειτουργίας υπηρεσιών και δικτύων επιφορτισμένων με την οργάνωση της μεταβίβασης και της επέκτασης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων καθώς και της αναδιάθεσης των εκτάσεων για μη γεωργικούς σκοπούς εξασφαλίζοντας συγχρόνως την ορθολογική χρήση του αγροτικού χώρου· στόχος της ενίσχυσης αυτής είναι να συμβάλλει στην κάλυψη των δαπανών λειτουργίας τους.

Οι υπηρεσίες αυτές μπορούν να πραγματοποιούν ιδίως εργασίες πραγματογνωμοσύνης στις προς μεταβίβαση εκμεταλλεύσεις, να καταρτίζουν πίνακα προσφοράς και ζήτησης εκτάσεων και εκμεταλλεύσεων και να συντάσσουν έγγραφα για τον προγραμματισμό της χρησιμοποίησης των εκτάσεων που απελευθερώνονται από τους αποχωρούντες γεωργούς. Δύνανται επίσης να αναλαμβάνουν τις εκτάσεις που απελευθερώνονται και να τις διαθέτουν αργότερα σε διαδόχους γεωργών οι οποίοι πληρούν τους όρους του παρόντος κανονισμού.

Για να δικαιούνται ενισχύσεως, οι υπηρεσίες πρέπει να έχουν εγκριθεί από το κράτος μέλος και να απασχολούν με πλήρες ωράριο έναν τουλάχιστον υπάλληλο που διαθέτει όλα τα προσόντα για την εκτέλεση των καθηκόντων που καλείται να αναλάβει.

Το ποσό της ενίσχυσης για την έναρξη της λειτουργίας το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Κοινότητα είναι 36 000 Ecu για κάθε πλήρως απασχολούμενο υπάλληλο. Το ποσό αυτό κατανέμεται στα πέντε πρώτα χρόνια απασχόλησης κάθε υπαλλήλου.

Άρθρο 4

Προγράμματα ενισχύσεων

1. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν το καθεστώς ενισχύσεων σε ολόκληρη την επικράτεια τους μέσω πολυετών προγραμμάτων τα οποία καταρτίζονται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο.

2. Κάθε πρόγραμμα περιλαμβάνει τα εξής τουλάχιστον στοιχεία:

- οριοθέτηση της γεωγραφικής περιοχής στην οποία αναφέρεται,
- περιγραφή της διαρθρωτικής κατάστασης της εν λόγω περιοχής, η οποία περιλαμβάνει κυρίως στατιστικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων συναρτήσει της έκτασης και της ηλικίας του κατόχου της εκμετάλλευσης, καθώς και με τα εισοδήματα,

- περιγραφή των καθεστώτων πρόωρης συνταξιοδότησης και συνταξιοδότησης που υφίστανται στην εν λόγω περιοχή, του βαθμού εφαρμογής τους κατά τα τελευταία έτη και των προβλημάτων που ανέκυψαν,

- μνεία και αιτιολόγηση των προβλεπομένων ποσών και όρων χορήγησης για τις ενισχύσεις, συναρτήσει των τύπων δικαιούχων,

- εκτίμηση του αριθμού των αποχωρούντων γεωργών, των διαδόχων τους και των εργαζομένων τους οποίους αφορούν οι ενισχύσεις αυτές,

- εκτίμηση του αριθμού εκταριών που θα απελευθερωθούν από τους αποχωρούντες γεωργούς και των τμημάτων που θα μεταβιβαστούν στα άτομα που θα τις χρησιμοποιήσουν για γεωργικούς σκοπούς (διάδοχοι και άλλοι γεωργοί) ή για μη γεωργικούς σκοπούς,

- εκτίμηση των προβλεπομένων δαπανών για τις διάφορες μορφές ενισχύσεων καθώς και των απαραίτητων χρηματοδοτικών μέσων με μνεία του ρυθμού των προβλεπομένων δαπανών,

- το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση των διαφόρων τύπων σχεδιαζόμενων ενισχύσεων.

Άρθρο 5

Όροι που ισχύουν για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους που πρέπει να πληρούνται από τους ενδιαφερομένους, οι οποίοι περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Όσον αφορά τους αποχωρούντες γεωργούς:

- να είναι τουλάχιστον 55 ετών, χωρίς να έχουν φθάσει τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης, κατά τη στιγμή της αποχώρησής τους,

- να έχουν ασκήσει τη γεωργική δραστηριότητα ως κύρια απασχόληση τουλάχιστον κατά τα δέκα τελευταία χρόνια πριν από την αποχώρησή τους.

2. Όσον αφορά τους διαδόχους των αποχωρούντων γεωργών:

- να έχουν επαρκή επαγγελματική ικανότητα σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2328/91,

- να αναλάβουν την υποχρέωση να ασκήσουν τη γεωργική δραστηριότητα ως κύρια απασχόληση στην εκμετάλλευση επί πέντε τουλάχιστον χρόνια και υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφοι 3 και 4.

3. Όσον αφορά τους εργαζομένους:

- να είναι τουλάχιστον 55 ετών, χωρίς να έχουν φθάσει τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης,

- να παύσουν οριστικά κάθε γεωργική απασχόληση, αφού έχουν αφιερώσει στη γεωργία το μισό τουλάχιστον του εργασιακού τους χρόνου κατά τα πέντε χρόνια που προηγούνται της παύσης αυτής,

- να έχουν εργαστεί στην εκμετάλλευση του αποχωρούντος γεωργού για διάστημα τουλάχιστον ισοδύναμο

με δύο χρόνια πλήρους απασχόλησης κατά την τετραετία που προηγείται της αποχώρησης του γεωργού με πρόωρη συνταξιοδότηση,

— να καλύπτονται από το καθεστώς κοινωνικής ασφάλισης.

4. Όσον αφορά τους διαδόχους που αναλαμβάνουν την εκμετάλλευση για μη γεωργική χρήση να αναλάβουν τη δέσμευση ότι θα χρησιμοποιήσουν τις εκτάσεις υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 5.

Άρθρο 6

Ισχύοντες όροι για τις εκτάσεις που απελευθερώνονται

1. Οι όροι οι σχετικοί με τις εκτάσεις που απελευθερώνονται οι οποίοι αναφέρονται στο παρόν άρθρο πρέπει να εφαρμόζονται τουλάχιστον καθόλη την περίοδο κατά την οποία ο αποχωρών γεωργός δικαιούται ενισχύσεως στην πρόωρη συνταξιοδότηση.

2. Οι αποχωρούντες γεωργοί δύνανται να συνεχίσουν να καλλιεργούν ένα τμήμα της εκμετάλλευσης ίσο προς το 10% της επιφάνειας της κατ' ανώτατο όριο, το οποίο όμως σε καμιά περίπτωση δεν ξεπερνά το ένα εκτάριο, υπό τον όρον ότι παύει γεωργική παραγωγή για εμπορικούς σκοπούς. Η έκταση της εκμετάλλευσης την οποία μπορούν να κρατήσουν οι αποχωρούντες γεωργοί μπορεί να προσαρμόζεται από την Επιτροπή με τη διαδικασία του άρθρου 29 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88⁽¹⁾. Μπορούν εξάλλου, υπό τους όρους που θα καθορίσει το κράτος μέλος, να εξακολουθήσουν να έχουν στη διάθεσή τους την έκταση στην οποία ευρίσκονταν τα κτίσματα στα οποία θα συνεχίσουν να διαμένουν με την οικογένειά τους.

3. Το μέγεθος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που προκύπτει από τη μεταβίβαση των εκτάσεων που απελευθερώνονται από τον αποχωρούντα γεωργό, πρέπει να αυξηθεί ώστε να βελτιωθεί η οικονομική τους βιωσιμότητα, σύμφωνα με όρους που θα καθοριστούν λαμβάνοντας κυρίως υπόψη την επαγγελματική ικανότητα του διαδόχου, την έκταση, τον όγκο εργασίας ή εισοδήματος ανάλογα με τις περιοχές και τους τύπους παραγωγής. Τα κράτη μέλη καθορίζουν αυτούς τους όρους καθώς και την προθεσμία μετά την λήξη της οποίας ο δικαιούχος πρέπει να τους πληροί.

4. Η εκμετάλλευση των εκτάσεων που απελευθερώνονται και μεταβιβάζονται στους διαδόχους γεωργούς πρέπει να γίνεται επί πέντε τουλάχιστον χρόνια και σύμφωνα με τις απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος.

5. Οι εκτάσεις που απελευθερώνονται και μεταβιβάζονται σε διαδόχους μη γεωργούς πρέπει να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τους όρους που επιβάλλει η διατήρηση ή η βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και του φυσικού χώρου.

6. Οι εκτάσεις που απελευθερώνονται μπορούν να συμπεριληφθούν σε ενέργεια αναδασμού ή απλής ανταλλαγής τμημάτων γης. Στην περίπτωση αυτή, οι όροι που αναφέρονται στο παρόν άρθρο πρέπει να εφαρμόζονται σε επιφάνειες ισοδύναμες με τις εκτάσεις που απελευθερώνονται.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι τις εκτάσεις που απελευθερώνονται θα αναλάβει οργανισμός με την υποχρέωση να τις παραχωρήσει αργότερα σε διαδόχους που πληρούν τους όρους του παρόντος κανονισμού.

(¹) ΕΕ αριθ. L 374 της 31. 12. 1988, σ. 1.

Άρθρο 7

Εθνικές νομοθεσίες

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία νομοθετικά, κανονιστικά και διοικητικά μέτρα για την ορθή εφαρμογή του προγράμματος. Τα μέτρα αυτά πρέπει να επιτρέπουν κυρίως:

— να καταστεί το πρόγραμμα επαρκώς ελκυστικό σε σύγκριση με τα καθεστάτα πρόωρης συνταξιοδότησης τα οποία υφίστανται ενδεχομένως στην περιοχή την οποία αφορά το πρόγραμμα,

— να διευκολυνθεί η μεταβίβαση των εκτάσεων που απελευθερώνονται, κυρίως μέσω κατάλληλων μορφών κτήσης ή ενοικίασης των εκτάσεων έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η διατήρηση ή αξιοποίηση της έγγειας κληρονομιάς,

— να συμπεριληφθούν στις συμβάσεις αγοράς ή ενοικίασης των εκτάσεων που απελευθερώνονται ρήτρες για την τήρηση των όρων των σχετικών με τη χρησιμοποίηση των εκτάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 6,

— να οργανωθεί η μεταβίβαση και η επέκταση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων καθώς και η ορθολογική χρησιμοποίηση του αγροτικού χώρου, εφοδιάζοντας τις υπάρχουσες υπηρεσίες με τα απαραίτητα μέσα ή βοηθώντας τη δημιουργία νέων υπηρεσιών,

— να διασφαλισθεί η αρμονική μετάβαση από το κοινοτικό καθεστώς παροχής ενισχύσεων στην πρόωρη συνταξιοδότηση στο εθνικό καθεστώς συνταξιοδότησης.

2. Ο παρών κανονισμός δεν προδικάζει την δυνατότητα των κρατών μελών να λάβουν μέτρα συμπληρωματικών ενισχύσεων, οι όροι ή οι λεπτομέρειες των οποίων διαφέρουν από τους προβλεπόμενους στον παρόντα κανονισμό ή τα ποσά των οποίων υπερβαίνουν τα ανώτατα όρια που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό, υπό τον όρο ότι τα μέτρα αυτά θα ληφθούν σύμφωνα με τα άρθρα 92, 93 και 94 της συνθήκης.

Άρθρο 8

Διαδικασία εξέτασης των προγραμμάτων

1. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα σχέδια προγραμμάτων ενισχύσεων και τις υπάρχουσες ή προβλεπόμενες εθνικές ρυθμίσεις.

2. Η Επιτροπή εξετάζει τις ανακοινώσεις αυτές προκειμένου να προσδιορίσει:

— κατά πόσο συμφωνούν με τον παρόντα κανονισμό, λαμβανομένων υπόψη των στόχων του κανονισμού αυτού και της σχέσης μεταξύ των διαφόρων μέτρων,

— το χαρακτήρα των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων,

— το συνολικό ποσό των συγχρηματοδοτούμενων δαπανών,

3. Η Επιτροπή αποφασίζει για την έγκριση των προγραμμάτων, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88.

*Άρθρο 9***Ποσοστό κοινοτικής συγχρηματοδότησης**

Το ποσοστό κοινοτικής συγχρηματοδότησης είναι 75 % στις περιοχές που καλύπτονται από το στόχο που ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 και 50 % στις υπόλοιπες περιοχές.

*Άρθρο 10***Τρόπος εφαρμογής**

Η Επιτροπή θεσπίζει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88, τον τρόπο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Λουξεμβούργο, 30 Ιουνίου 1992.

*Άρθρο 11***Τελική διάταξη**

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1096/88 (1) καταργείται. Εξακολουθεί ωστόσο να ισχύει για τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν πριν από τις 30 Ιουλίου 1993.

*Άρθρο 12***Έναρξη ισχύος**

Ο παρών κανονισμός τίθεται σε ισχύ την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Arlindo MARQUES CUNHA

(1) ΕΕ αριθ. L 110 της 29. 4. 1988, σ. 1.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

1. Συνέντευξη με τους παραγωγούς καρυδιάς του νομού Μεσσηνίας , κ. Κουτουμάνο Νίκο, κ. Κουμουνδούρο Ιωάννη, κ. Γεωργακίλα Ιωάννη.
2. Συνέντευξη με τον κ. Καλογερόπουλο Παναγιώτη, προϊστάμενο της Υπηρεσίας Αγροκτήματος, του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας.
3. Συνέντευξη με την κ. Παναγοπούλου Ντίνα, υπεύθυνη για τον χειρισμό των Κοινοτικών Ενισχύσεων (Καν. Ε.Ο.Κ. 2080/92), του Δασαρχείου Καλαμάτας.
4. Συνέντευξη με τον κ. Μπαζίγο Παναγιώτη, διευθύντη του Δασαρχείου Καλαμάτας.
5. Συνέντευξη με την κ. Ευσταθίου , υπεύθυνη για τον χειρισμό των Κοινοτικών Ενισχύσεων (Καν. Ε.Ο.Κ. 2080/92), του Δασαρχείου Κυππαρισίας.
6. Συνέντευξη με την κ. Γκαγκίνη Ευσταθία, υπεύθυνη του τμήματος Προγραμματισμού των Γεωργικών Διαθρώσεων της Διεύθυνσης Γεωργίας και Κτηνοτροφίας του Υπουργείου Γεωργίας.
7. Συνέντευξη με ιδιοκτήτες καταστημάτων γεωργικών εφοδίων με σκοπό την συγκέντρωση τιμών των συντελεστών παραγωγής.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αλεξόπουλος Γεώργιος - Πάτσης Παναγιώτης, 1987, « Αγροτική Εκτιμητική » Ο.Ε.Δ.Β.
2. AVANZATO DAMIANO - TAMRONI GIANCARLO, 1991, « Ο εγκεντρισμός της καρυδιάς », Περιοδικό : Γεωργική Τεχνολογία, Δεκέμβριος 1991.
3. Ανώνυμος, 1994, Γεωργική Τεχνολογία (περιοδικό), « Ακρόδρυα Φιστικά - Καρυδιά - Καστανιά - Φουντουκιά », Αφιέρωμα Φυτοπροστασίας '94.
4. Ανώνυμος, 1993, Γεωργία - Κτηνοτροφία (Περιοδικό), « Καρποί με κέλυφος. Κοινοτικές ενισχύσεις για την παραγωγή και εμπορία τους », Τεύχος 3.
5. Ανώνυμος, 1995, Γεωργική Τεχνολογία (Περιοδικό) . « Φυτική παραγωγή. Καρυδιά. » Ιούλιος - Σεπτέμβριος '95, Συμπλήρωμα.
6. Δημουλάς Ι., 1992, « Ελληνική Δενδροκομία στηριγμένη σε νέες βάσεις. », Περιοδικό : Γεωργική Τεχνολογία, Απρίλιος '92.
7. Δ/ση Γεωργίας και Κτηνοτροφίας. Τμήμα Παραγωγής, « Καθορισμός προφθούμενων ειδών ποικιλιών και λοιπών δραστηριοτήτων δενδροκτητευτικών καλλιεργειών για το έτος 1997. »
8. Ενημερωτικά φυλλάδια, « Καλιφορνέζικη καρυδιά », Φυτώρια Λάρισσας - Παπαχατζή.
9. Ενημερωτικά φυλλάδια, σχετικά με τον Κανονισμό Ε.Ο.Κ. 2080/92. Δασαρχείο Καλαμάτας.
10. Ενημερωτικά φυλλάδια, σχετικά με τον Κανονισμό Ε.Ο.Κ. 2080/92. Δασαρχείο Κυπαρισσίας.
11. Ζαχαρόπουλος Μ. Ιγνάτιος., 1988, « Δενδροκομία - Δενδροτεχνική. Γενική και Ειδική. », Εκδόσεις Ψυχάλου.
12. Ζιργάνας Χρήστος, 1996, « Η σωστή πολιτική για την Ελληνική Γεωργία », Περιοδικό Οικονομικός Ταχυδρόμος, 23 Μαΐου 1996.
13. Καραντζός Κίμων, 1993, « Εντατική καλλιέργεια καρυδιάς για υψηλό εισόδημα » Περιοδικό : Γεωργική Τεχνολογία, Απρίλιος '93.
14. Καραντζός Κίμων, 1993, « Νέοι ορίζοντες για την Δενδροκομία », Περιοδικό : Γεωργική Τεχνολογία, Απρίλιος '93.
15. Νούσης Κ. Ιωάννης. 1987, « Η νέα Δενδροκομία », Τόμος Β', Ειδική Δενδροκομία.
16. Ντελής Ι. Δημήτρης - Οικονόμου Βλ. Δημήτρης, 1990, « Κοστολόγηση αγροτικών προϊόντων. », Ο.Ε.Δ.Β.
17. Ανώνυμος, 1996. Οικονομικός Ταχυδρόμος (περιοδικό), « Νέοι αγρότες », 10 Οκτωβρίου 1996.
18. Παπαχατζής Αλέξανδρος, 1995, « Καθεστώς και ύψος ενισχύσεων για την καλλιέργεια της καρυδιάς και της καστανιάς. », Περιοδικό : Γεωργία και Ανάπτυξη.
19. Παπαχατζής Αλέξανδρος, 1991, « Οικονομική υπεροχή των νέων υβριδίων καρυδιάς », Περιοδικό : Γεωργική Τεχνολογία, Δεκέμβριος '91.
20. Παπαχατζής Αλέξανδρος .1993, « Υψηλό εισόδημα από την επιδοτούμενη καλλιέργεια της καλιφορνέζικης καρυδιάς » , Περιοδικό : Γεωργία και Ανάπτυξη, Φεβρουάριος '93.
21. Πατσή Γ. Παναγιώτης, 1954, « Οργάνωση και Διαχείριση Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων. », Ίδρυμα Ευγενίδου.

22. Πετροπούλου - Καραγιανοπούλου Σ. , 1995, « Σημειώσεις Ειδικής Δενδροκομίας Ι » ,
- 23 Πίνακες διατίμησης δασικών προϊόντων. Γενική Γραμματεία Δασών & Φυτικής Παραγωγής.
24. Ποντίκης Α. Κώστας, 1987, « Ειδική Δενδροκομία. » , Εκδόσεις Καραμπερόπουλος Α.Ε.,
25. Σμπώκος Ι. , 1994, « Αυξημένο το ενδιαφέρον για δάσωση εκτάσεων » , Συνέντευξη - Περιοδικό Γεωργική Τεχνολογία, Σεπτέμβριος - Οκτώμβριος '94.
26. Σφακιωτάκης Μ. Ευάγγελος, 1991, « Δενδρώδεις καλλιέργειες. » , Ίδρυμα Ευγενίδου,
27. Φαλάγκας Στρατής , 1985, « Ξήρανση αγροτικών προϊόντων ».